

An autē legatus de latere possit dare licentiā alie-
nandi cōtra hoc iuramētum. vide p. spe. in ti. de di-
spen. §. cōsequēter. x. ceterū. vbi cōcludit q. nō. ar.
c. venerabile. de elec. x. credo q. optime loquaf. qz
nō potest disponere in his que papa sibi specialiter
reſeruauit. vt in. c. qd. translationē. de offi. lega. se-
cus dicit ibi spe. in. x. se. in iuramēto pſtito inferio-
ri plato. nā tunc cū ipse cōcurrat cum quolibet pre-
lato puincie sue quicūqz sit ille poterit talē licentiā
dare qz iuramētū illud ē pſtutum habito respectu
ad dignitatē z nō ad pſonam plati. hoc dicit veruz
in. x. si. si. nisi is cui iste iurauit sit plar. alterius pu-
uincie. qz cum illo nō cōcurrat licet fateat q. circum-
ſcripto isto iuramēto possit legatus dare rectori li-
centiam alienandi bona que sunt in puincia sua licz
platus istius rectoris sit in aliena puincia. z nō. bñ
hec dicta. sed vide tu de pſtate legatorum que dixi
c. si. de cōfir. vti. z circa vltimū dictum vide qd. nos.
doc. in. c. pastoralis. de priuile. **U**terius circa p-
dicta querit an prelatus qui iurauit nō alienare vñ
pigzare bona ecclesie sue possit fruct. possessionum
vendere ad. x. vñ. xx. annū. **Sol.** Guido h. q. sic. per
l. pe. §. querit. ff. de lega. ij. nec ob. l. si. C. de re. ali.
nō alie. qz ibi rem alienauit. hic vero pensionē vel
ipſius pensionis fructus. Tenet etiā q. prohibitus
alienare locare potest. in. c. annos. z hoc tenet glo.
in. d. l. pe. §. instituto. §. glo. hoc reprobatur in. c. j. d.
re. eccle. nō alie. doc. hic cōter tranſeunt recitando
sed tu dic q. aut queritur nūquid phibit. vendere
possit pignozare seu an phibit. emere in loco possit
rem pignori capere. **Sol.** dic. vt. no. Bar. in. l. i. quo-
rū. ff. de pigno. vbi bo. tex. z oīno vide p. eundē i. l.
qui habebat. ff. de leg. iij. aliquid p. eundē in. d. si. C.
de re. alie. nō alie. aut querit an phibitus alienare
vendere possit fructus seu locare. z dic q. sic dñmo-
do nō faciat ad magnū tempus. vt est tex. iuncta gl.
in. d. c. j. z dic vt ibi no. z in iurib. superi. allegi.
Po. z vide q. ista decre. sit de inducio. nā cū
ex cōstructione ecclesie nō cōtingat ecclesie sue bo-
nozū alienatio frustra timebat iste epus iuramenti
vinculū. **Sol.** duplex colligit ex glo. ij. prima q. iste
epus trepidauit vbi nō erat trepidandū. quasi dicat
q. iste erat vanus timor. secūdo soluit z meli. q. cōri-
gebat indirecte alienatio. qz forte illi parochianis ve-
niebāt ad ecclesiaz suā. nūc aut. ppter cōstructionem
noue ecclesie alienabant ab ecclesia sua. z sic priuaba-
tur ecclesia ista suis antiquis parochianis. z hec so-
lutio ē satis bona. licet enī nō alienent bona eccle-
sie alienant tñ iura ipſius eccle. facit qd. legi. z no. in. c.
cōstitutus de elec. **E**x quo no. q. iuramētum de nō
alienando bō a eccle. itelligit largo mō siue directe si-
ue indirecte ptingat bonozū z iurū alienatio. facit qd.
le. z no. i. c. nulli. de re. eccle. nō alie. tertio soluitur
fm abbatē q. ideo timebat q. cōstruendo ecclesiā te-
nebat ad dotē. de cōse. eccl. vñ alta. cū sit z. sic opor-
tebat ppter dotē alienare bona eccle. sue. **N**ota
hunc intellectū q. propter indigentia populi potest
epus cōstruere ecclesiam de nouo z eam etiā dotare d.
bonis eccle. sue. ar. in. c. aplice. de dona. z. xij. q. ij.
bone rei. z in. c. aurū. qd. intelligo dñmodo ex hoc

L

ecclesia sua nimirū nō grauef. vt in. d. c. aplice. fac. c.
j. de re. eccl. nō alie. li. vñ. z qd. legi. z no. in. c. cōstitu-
tus. de re. do. quarto soluit p. de. q. epus habebat cō-
scientiam de iuramēto nō ppter danum ecclesie ca-
thedralis sue. sed qz damnificabat aliqua ecclesia
sibi subiecta. z hoc voluit fm eum iste tex. dum dic
q. ecclesia tibi cōmissa est. ar. c. j. de vsu pal. ego dice-
rem aduertendū formā iuramenti. nam si est gene-
raliter pſtutum extenditur ad bona ecclesiaz sue
dioecesis. secus si ē pſtutum respectu ecclesie sue si-
cut cōter obseruat. tñ enī nō extendit ad bona ec-
clesie sibi subiecte. z iuramētū debet stricte intelligi
vt legi. z no. in. c. penf. de iureiur.

De immunitate ecclesiarum z cimiteriorum. pica.

Continuat hęc rubrica ad precedentia hoc or-
dine fm **Sof.** z **Jo.** an. **U**iso de ecclesijs edificat. et
reparat. qz ipa cum suo ambitu seu cimiterio z suis
rebus premi nō debet oneribus quib. res laicorū
premiunt. ideo recte post pcedentē rubricā. subiicit
ista vbi de istorū immunitate tractat. z dicunt eccle-
sie immunes fm **Ann.** i. extra munera seu officia. **E**t dic-
tu q. munerū ciuiliū ē triplex diuifio. nā quedā mu-
nera dicunt sponſalia. quedā patrimoniali. qdaz
mixta. z hoc psequere. vt habet in. l. muncz in pn.
ff. de mune. z ho. z in. l. sunt munera. ff. de vaca. z
z ex. mu. **E**t de multiplici significato huius verbi
munus. vide tex. optimū in. l. mun. ff. de xbo. sig.
vbi dicit q. mun. capif. trib. modis. quib. enī capif.
p. dono. vt in. l. inter donū. ff. eo. vbi ponitur dñia
stricta inter munus z donū. quib. munus capif. p.
officio. quib. p. onere. z hoc modo capif. hic. vnde
ecclesie dicunt habere immunitatē. s. ab oneribus et
officijs secularibus. z quid sit ecclesia. s. dixi super
rubrica de cōse. eccl. vel alta. z. s. c. proxi. quid au-
tem sit cimiterium. vide. xij. q. ij. aurum. z. xvj. q.
iij. sicut antiquitus. z. c. quisquis. **E**t dicitur cimi-
terium. qz cinis mortuorum ibi tegit. z vide quod
no. in. c. penf. de sepul. z. c. j. eo. ii.

In domib. **I**n do-
mibus ecclesiarū nō debet iudex laicus iu-
dicare nec hospitium querere. **N**o.
primo q. nedū ecclesie sed etiā earū
domus gaudēt immunitate quo ad
onus hospitandi pſonas publicas. ad idē vide bo.
tex. de iure ciuili. z quod ibi no. in. l. j. C. de epis. et
deri. **S**ecūdo nota q. iudex secularis nec i. eccle-
sia nec in ipſius domo debet ius reddere. an autem
si cōtra fecerit teneat sinia. dic q. in ecclesia sententia
z ois pcessus iudicis secularis corruit ipso facto. vt
in. c. decet. eo. ii. in. si. li. vñ. secus aut in domo eccle-
sie vnde licet facere nō debeat si tamen facit credo pro-
cessum valere. qz cum illa cōstitutio. c. decet. sit pe-
nalis nō debet extendi vt ibi no. gl. **E**t intelligo q.
in domo ecclesie nō debet secularis ius reddere qñ
propria auctoritate quasi ex iure publico eligit sibi
mansionem. z pro hoc tex. ibi quasi pro cōsuetudi-
ne. secus autē puto vbi haberet illaz domū pductā

ab ecclesia vel gratis concessam. **M**ota ibi. si in publicis locis q bona ecclesiarum non censentur publica sed priuata. in **Primum** allego. c. rō nulla. de pben. r. xij. q. i. videntes. r. xvj. q. i. c. si. in quib⁹ videt⁹ pbari q bona ecclesiarum sunt vsib⁹ publicis deputata. Sol. diceret q ista bona ecclesiarum sunt vsib⁹ publicis deputata ecclesiasticis r alimonic indigentib⁹ fm discretione prelatorum vt in cōtrarijs. nō autē vsib⁹ publicis laicorum vt hic. r. j. eo. nō minus. **M**o. ex eisdē verbis q iudicibus assignade sūt māssiones in loco publico tam cā hospitandi q ius reddendi. r b vt facilius possint adiri. debet enim iudex se prebere faciliem in aduendo. vt. l. obseruandū. ff. de offi. pessi. hinc dicit tex. not. in. l. j. s. adeundi. ff. qñ appel. sit. q quis dicit habere facultatē iudicis qñ in publico sui copiam facit. nec ē sibi imputandū si ad domus suā nō accesserit vt ad hortos vt ibi. **P**rio instabo circa declarationē tex. vna cū glo. demū veniā ad qdam notabilia dicta **Inno.** **Q**uero ergo primo quis hic appellat missus. **Sol.** glo. ij. exponit vt pty in ea vbi dicit fm **Dosti.** q ponit hic p legato principis sicut legatū pape vel archiepi vocam⁹ missus dominici. vt in. c. ij. de regula. r q hic capiat p legato principis faciūt fm **Dosti.** r **Inno.** r bene verba que sequūt. nam primo tanq de digniori facit mentionē de legato. r postea de alijs inferioribus nā legatus est comite maior. comes iudice. iudex ministro. **E**t ex hoc nō. cōtra pncipes seculares seu eorū officiales qui ponūt legatos pncipis seu alicuius dñi seu comitis vel capitaneos gentiū armorū ad hospitandū in ecclis seu monasterijs seu eorū domib⁹ qd fieri nō dzy vt hic. nū ppter imunitatē ecclesiarum vt hic. nū ppter dissolutiones r lasciuas q p tales ibi fiunt. vt in. d. l. j. C. de epi. r cleri. vbi text. apertus facit qd le. r nō. in. l. placet. C. de sa. san. ecc. **O**ppo. r videt⁹ q iudicia possūt in ecclesia exerceri. ij. q. ij. c. si. **Sol.** glo. iij. q **Primum** pcedit in placitū ecclesiasticis secus in secularib⁹. r nō. q iudicia appellant⁹ placita. r alludit in hoc vulgari loci fm **Jo.** an. simile. xv. q. iij. placita. **A**lterius oppo. r videtur q clerici teneant ad hospitū. **Clj.** di. s. j. r i. c. j. de emp. r ven. **Sol.** vt in glo. in verbo nec ad hospitium. r nō. eam. r vide aliā bo. glo. in. d. l. j. C. de epi. r cleri. **E**tra glo. quero nūquid salte rōe cōsuetudinis possint laici vendicare sibi ius hospitandi in domib⁹ ecclesiarum. **Sol.** tex. hic ē notabilis q nō valet vt pty ibi quasi p cōsuetudine r clarius tenet **Inno.** r **Jo.** an. dicit enī q in talib⁹ nō prodest p̄suetudo cū sit ecclesijs onerosa. vt in. c. j. de p̄sue. qd nō. **E**z qro quid si psona ecclesiastica vel secularis reseruauit sibi certū censum vel hospitij annuum in ecclesia aliqua p recognitione b̄ficiorū suorū an tale hospitij sit debitū r reddi debeat. **Inno.** dicit q sic. alle. xvij. q. vlti. elcutherius. qd placet. ad quod allego quod le. r not. in. c. cum dilecti. de dona. r. c. verū. de fo. cōpe. **I**dē puto i patrono ecclesie. nam a principio pōt sibi reseruare aliquod ius dūmodo auctoritas seu p̄sensus epi accedat asr nō de quo dicit vt legi. r nō. in. c. preterea. d. iurepatro. r in. c. cum bertholdus. de re iudi. idem qd **Inno.**

sequitur hic **Jo.** an. r dicit hoc patere. in. c. quāto. de censu. **M**enio nūc ad alia hic notant tacta p **Inno.** pone q aliquis habet ius hospitandi in aliq ecclesia r est in quasi possessione huius iuris. nunc autē veniēs de nouo nō admittit quero nūquid possit sua auctoritate domū intrare etiā violenter. r necessaria sibi in domo recipere iuxta debitū suū. **E**t format **Inno.** in hac materia fore. vj. qōnes. nā scdo incidenter tangit quid in plato habente iurisdictionem in ecclesia seu in alio loco. r veniens nō admittit an liceat rūpere ostia cōtra violentū r illum expellere. **T**ertio querit qd in canonico an ei liceat rūpere ostia domus ecclesie r expellere violentum. **Q**uarto querit de abbate nūquid ei liceat rūpere domus capelle sibi subiecte quo ad tēporalia. **Q**uinto qd si aliquis opponit se abbati canonico vel alio clero venienti ad viendū iure suo quod habet in aliqua ecclesia nunquid possit illū p violentiam distringere seu comprimere r expellere. **S**exto an p̄dicta habeant locū in reb⁹ pphanis seu seculariū priuatorū. vt si quis diceret se habere seruitutē in fundo alterius. r sic ē in possessione ipsius. r alius facit murū rumpere seu sepē frangere. **Sol.** multi vt refert **Inno.** fuerūt in opinione q in p̄dictis liceat violentiam inferre etiā in rumpendo ostia domus. mouebant isti. qz vnicuiqz vim vi repellere licitū est r ius suū defendere. vt in. l. j. C. vi de vi. r. s. de resti. spo. olim. j. r q possit domū frangere. ff. qd vi aut clam. l. si. s. ad ianuā. r. ff. ad. l. aq. l. i. l. quēadmodū. s. j. r. ij. **S**ed ipse **Inno.** alit sentit. dicit enī quo ad primā qōnem q nulli laico vel clerico licet violenter rumpe domus ecclesie rōne alicuius iuris sibi debiti cū bona ecclesiarū eadē immunitate gaudeant qua r ecclesie debēt gaudere vt hic r. x. q. j. nouerint. r cū ecclesia r bona iparū sint sancta sanctorū r dño p̄secrata q̄cunqz in eis violentiā facit sacrilegiū cōmittit. xij. q. ij. nulli liceat. r. c. quicunqz cū se. r in. c. cōquestus. r qd ibi nō. de foro cōpe. qd dicit pcedere nō solū si ecclesia teneat ad hospitij actiōe psonali. s. etiā si res ecclesie cōnt ad b obligate. vñ fm eū inferēs violentiā incideret i penā cōstitutionis si quis intantā. C. vnde vi. vñ salte nō euaderet penā. l. extat. ff. qd me. cau. vbi creditores priuant debito q volūt sibi p̄p̄ta auctoritate ius dicere in bonis debitorū. debēt enī isti debiti actionibus agere r nō violentiā inferre. **A**d secūdū vero fatef **Inno.** q platos habēs iurisdictionē. vel dñs loci possit violenter intrare r rūpere ostia domus r expellere violentū. r si deberet intelligi dictū c. olim. idē putat dicēdū si iurisdictionē nō haberet hz tñ ius in ecclesia quasi plat⁹ r possessionē eiusdem qz hoc casu dicit talis defendere ius suū qd habet. vt in. c. dilecto. de sen. ex. li. vj. **E**t vide in hoc qd in plato volēte visitare cui claudunt ostia ecclesie. ponit **Inno.** in. c. venerabili. de censu. secus dicit b **Inno.** in. iij. q. i. in canonico. nō enī licet rūpere ostia domus r expellere violentū. allegat. c. eū qui ij. de preben. li. vj. mouetur. qz licet iste sit canonicus ecclesie. nō tñ hz possessionē ipsius vel domorū vñ nō lz sibi ius dicere. ar. C. vñ vi. l. si qd in tantā. l. l. b

7. C. de his q. ad eccl. cōsu. l. denudam. 7. C. de lu-
bris. l. vlt. in fl. nisi forsitan fm cū canonico p habi-
tatione sua cēt dom? aliq deputata. nā si in tali do-
mo intraret aliq violēter liceret canonico vim vi
repellere. 7 possessionē suā defendere. vt in iuribus
palle. talis enī nō facit iniuriā ecclie si hac de causa
irruat. nā irruēdo in camerā deputatā sibi potius
eccliam in suo iure cōseruat 7 vti iure suo. q. dicat
vim inferre. ad hoc. c. cum ecclia vultana. d. elec.
Adē qd. s. in canonico dicit in abbate respectu
capelle sibi subiecte quo ad tpalia vt non possit do-
mū vel ostiū rumpe 7 violentū expellere qz eam nō
possidet licet sit ei subiecta quo ad tpalia allegat in
ar. ff. ad. l. aq. sed 7 quicūq. 7. l. quēadmodū. §. j. 7
ij. **Adē dicit in rebus pphanis seu priuatorū q licz**
qd habeat seruitutē in fundo alteri. 7 impediatur
illa vti. nō tñ licet irruere 7 rumpere murū nouiter
edificatū ad impediendū eū. nec ob. fm cū. l. ij. ff. d.
vsufu. vbi dicit q. p vsufu inducū legatarius
in possessionē fundi in q relicus ē vsufu. vñ vi
det q sicut dñs ppietatis pōt rumpe murū si in so-
lo suo ppiio fieret d nouo sic 7 hoc d licere vsufu-
tuario 7 alijs qui sunt in possessione aliquorū iu-
rium. ad hoc enī rñdetur fm **Inno.** q aliud ē in do-
mino aliud in vsufu. rō diuersitatis est. qz
edificiū cedit solo. ideo licet dñs ipm diruere. qz nō
diruit alienū s. suū. vt pñz in fl. de re. diui. §. cum in
solo suo. vsufu. tñ dñs nō licet facere. qz
nō est dominus soli. ff. de vsufu. si cuius rei. §. vsu-
fructuari. 7 se. fatef. tñ **Inno.** q vsufu. tñ et
alijs habētes ius in re pñt agere vt murū remoueaf
ff. si ser. ven. si eo loco. 7. l. egi. secus dicit **Inno.** cir-
ca personā impediēte aliqē vti iure suo qd hz in
aliqua re. nā talē licet distringere 7 etiā re expellere
vt sic desistat ab impediēto licet nō deberet ostiū
dom? vel murū frangere. diuersitatis rō fm cū est.
qz efficiendo psonā mibi cōtradiciēte vior possessio-
ne mea. 7 vim vi repellere licet. vt in iurib? palle. g.
vbi vero intro violentē possessionē rumpendo se-
pem vel ostiū illi. tñ mibi ius dico qd nō licet. vt i
d. l. si quis intantā. 7. l. extat. palle. 7. l. c. placuit. xvj
q. vj. nisi in casibus q no. C. qñ liceat vni sine iu. se
vindi. l. j. 7. ij. cū suis cōcor. hec sunt dicta **Inno.** sin-
gulariter notanda q propter ipoz effectū maxime
volui seriosē recitare. **Ar** quibus dictis potes in sū-
ma capere cōclusionē q habēs iurisdictionē i loco
vel ius plature cū possessione seu dñum loci 7 pos-
sessionē vel possessionē legitimā tñ licite poterit ad
remouendū obstaculū sibi paratū irruere tñ p-
sonā impediēte qz i ostiū. 7 muros loci illa rūpen-
do vt valeat vti iure suo. secus autē si solūmodo hz
ius in loco seu sit in possessione alicui? iuris i illo lo-
co. nō tñ possidet totū locū simpliciter. iste enī non
pōt frangere ostiū seu murū seu sepē. s. bñ pōt distrin-
gere psonā cū impediēte 7 vim vi repellere. 7 hoz
dictoz recitatioe fuerūt pñti hosti. 7 **Jo. an.** 7 sic
vident illa approbare. s. do. **De.** de ancha. doc. egre-
gius lōgissimo tpe Bononie legēs insurgit s. h. di-
cta **Inno.** dices q illi qui tenebāt pñi vt in pñci-
pio dixi nō imerito mouebat. nā p eis q liceat osti-

um 7 murū rumpe habentib? ius in re. 7 **Inno.** si
cū oia iura p q his habentibus aliq ius in re alie-
na est pñi vt si expellant inde possint restitui ad
possessionē vt pñz in. c. cū ecclia sutrina. de cā. pos. 7
pprie. 7. c. qrelā. de ele. 7 in vsufu. tñ q etiā in
re aliena habet ius vtendi 7 fruendi est expressum i
iure vt possit si expellat possessio recipiende agē
vt in. l. ij. C. vñ vi. l. interdictū. ff. de vi 7 viar. lmo
qd plus ē gl. dicit ibi idē in vsuario. **Natura** quēz
istius interdicti ē vt incōtinēti possit ppria aucte re-
cupare. vt in. l. ij. §. cū igit. ff. e. 7 in. d. l. interdictum
7. d. c. olim. 7. l. aquilius regul. ff. de dona. vbi bo-
tex. de expulso de habitandē ad quā iudicio posses-
sio restituit. **Itē** p istis cōpetit interdictū vñ pos.
pprie quasi possessionē quā habet ille cui cōpetit.
all. c. de iud. examinata. meli? pōt allegari. c. licet. d.
pba. si enī p recuperanda 7 p recipienda re sunt p-
dita in casib? nostris interdicta possessio qre non
cōpetat bñficiū ppulsiandi iniuriā illatā p ap-
possessionē obstaculi sepius vel clausure nō apparet pñti
cū ipemet **Inno.** fatef q licitū sit ppulare adūsus
psonā vti iure nfo pñbiēte. s. fori? licitū dñz cē lr-
ruere in ostiū 7 alia obstacula inanimata cū sit ma-
tū pñti i psonis qz in reb? ar. eoq. q no. **Bart.** in
l. ij. C. de pigno. 7. l. iuste possidet. ff. de acqui. po.
nō ob. fm cū dicta. l. extat. vbi creditori habēti acti-
onē psonalē seu hypotecariā non hz ppria aucte ca-
pere possessionē. qz hypotecaria licet sit realis. tñ ē
accessoria psonali actioni 7 sine cā non subsistit. ad-
ducit. l. si tibi. §. de pignore. ff. de pac. 7 qz ibi no. s.
nos loqmur in iure mere reali in re cōstituta. vt in
habitatione vsufu. itinere 7 sñibus. q iura dicit
tur possidere is q ea habet. vt in. d. c. examinata. 7
c. querelam. s. nō hypotecariā. quare concludit ipse
q nō cēt malū dicere q si ille q hz ius hospitadi i do-
mibus alicui? vel vsufu. tñ si repit domū clausam
vñ sepē fractā vel aliud qd impedit vñ rei possit illd
remouere ppria aucte pñtiado q p talē remouēz
obstaculi vel ingressū nō intēdit pñdicare dñs soli
vt no. in fl. in. l. si qz intantā. C. vñ vi. in scōa qñe
pñcipali hanc eandē cōclusionēz videt tenuisse do.
An. hic. 7 vidi in quibusdā suis relectis hz llec. q
cōiter ē i vsu videat trāsire simplr rectādo **Inno.** s.
nō ē curandū. qz illā lec. nō pñte expediri. s. post
mortē suā fuit exemplata a quodā ex varijs scptur
reptis post mortē suā. 7 impugnabat ipse in dicti re-
portationib? vtrāqz rōnem **Inno.** **Auēbat** pñ-
mo qz hñs ius habitandis dñz habere naturalē pos-
sessionē rei 7 ius in re sicut hz vsuari? l. naturaliter
ff. de acq. pos. ff. si vsufu. pe. l. vñ frui. §. j. cū fl. **Itē**
impugnat aliā rōnem **Inno.** quaten? fundat se sup
facilegio. dicit enī hñc rōnem nō ē bonā. qz nō re-
pñtur ecclie vel eius domib? s. pñlegiū pñcessus. vñ
stat regula q cuiqz ē licitū defendere possessionē su-
am vel incōtinēti recuperare cū moderamēte inculpa-
te tutēle. d. c. olim. de resti. spo. 7. c. significasti. d. ho-
mi. mibi aut plus placet hec opī. istozū modernozū
qz **Inno.** 7 aliozū recitantiū. 7 vltā pñti allego in
ar. tex. no. in. l. si quis fumo. ff. ad. l. aq. vbi dicit
q iusto metu instantis ignis possum intercidere et

et dirimere murum vicini mei. si verissimè timeat ne ad me ignis perveniat. si ergo causa iuris mei perscrutari possum diruere domum vicini mei ut cohibeam ignem. ergo fortius mihi debet esse licitum removere obstaculum ierosolense et malo alio ad impediendum ius meum mihi preparatum. **P**roterea et secundo ex quo presumimus istud esse in possessione iuris illius. quare non est licitum omnia facere per que possit in sua possessione perscrutari. cui enim permittitur principale permittitur etiam preparatorium ad illud. ut. l. ad rem mobilem. et. l. ad legatum. ff. de pecu. et. c. prudentia. et. c. proterea. de offi. dele. videmus enim in simili quod ratione iuris quod habeo in re possum vindicare totam rem quam non possum meo iure uti nisi relaxet tota res. ut. l. et. no. in. c. examinata. de iudi. ubi dixi. et. facit quod. l. et. no. in. l. qui tabernas. ff. de contrahen. emp. tertio facit optime quod in simili. l. et. no. in. c. pisanis. de resti. spo. ubi agit possessio pro libertate possidendi. et. c. compellit tertiū relaxare res que non est agentis sed sit relaxatio ut libere agens possit rem suam possidere. ecce ergo tex. valde notabile quod licet agere possessio pro re non nostra ut iuris nostris sicut prius libere utamur. sicut et licet intendere interdictum ad conservationem possessionis ita potest resisti et irrui contra omnia obstacula nobis facta. ut. in. d. c. olim. **Q**uarto facit quod no. Bar. in. l. j. §. h. i. terdicto. ff. de iur. actus prius. ubi dicit quod etiam ex quasi possessione iuris habet locum id quod dicitur vim vi repellere licet. unde concludit quod si universitas vel capitulum coadunatum esset ad faciendum aliquid tibi esset aliis qui non esset de corpore capituli vel universitatis et vellet omni interesse potest licite per universitatem expelli. quod turbat universitatem vel capitulum in quasi possessione iuris. **Q**uinto et ultimo facit hec consideratio quolibet violentia corporalis est maior qualibet reali. l. in servit. et. quod ibi no. ff. de penis. Si ergo pro conservatione iuris nostri licitum est irrui in personam. ut ipsemet Innocentius voluit et probavit in. c. dilecto. de sen. excom. li. vi. §. foris. et. c. licitum irrui in loca saniamata nobis in obstaculum preparata et. ad. l. extat. ff. quod me. causa. rñdeo magis specifice et clare dico enim quod precedit quoniam quis non habet possessionem rei licet habeat actionem hypothecariam vel aliam ad illam consequendam. et hoc etiam casu loquitur. c. cum qui. de pben. li. vi. et. l. si quis intantia. pale. iste enim non dicitur propria auctore violentiam inferre. quod videtur sibi ius dicere. §. l. nullus. C. de iudeis. sed nos loquimur in eo qui est in possessione alicuius iuris in re aliena quod remouendo obstaculum non vult consequi aliquid propria auctore. sed solum ius suum et possessionem antiquam retinere vel perditam incōtinēti recuperare quod licet ut in iuribus prealle.

Pervenit. hoc. c. multos huius intellectus. id per multos non sumatur. sed secundum quod intelligo. h. d. Tempore magne necessitatis non dicitur aliquis excusari a muros seu civitatis custodia. h. d. primo ponit dictum. secundum rationem ipsius ibi quatenus. **N**ota primo vigilandum esse per civitatis custodia. tenet enim quod defendere patriam suam. ad quod videbo. tex. in. c. omni timore. et. c. si nulla necessitas vigeret. xxiij. q. viij. adeo quod propter ipsius defensionem excusatur pater occidens filium

secundum Bonifacium. allegat bonifacius. tex. in. l. mīne. ff. de reli. et. sum. fu. quod est notandum. et. idem est hosti. in. l. mīne. co. ti. §. a quibus. §. mīne. Tu vero adde notabile dictum Bonifacii. in. d. l. mīne. quod per illud tex. dicitur quod exbannitus quod potest puniri offendi vel occidi secundum formam statuti poterit occidi a filio vel a patre. et. vide quod ipse no. in. l. amissione. ff. de capi. dimi. **Q**uarto. §. tex. de. c. reprehensibile. xxiij. q. viij. ubi tex. videtur velle quod clerici non teneantur ad custodiam civitatis etiam si piratas maris. quod cum sint milites christi debent christo in divinis servire. **A**bi-lites vero seculi debent hominibus vacare. ad idem. c. non minus. j. eo. ubi generaliter videtur clerici et persone ecclesiastice excusari a gravaminibus publicis. **S**o. p. propter hoc contrarium. c. istud legi diuersis modis. qui dā enī ut. Jo. an. et. hosti. ponit duos intellectus. **P**rimus ut hec decree. habeat locum in civitatibus que sunt de temporalibus officio ecclesie. sicut est hec civitas terracensis cuius episcopus scribit. hec lex. non multum mihi placet. quod tex. loquitur indistincte. et. rō videtur cōis ad omne oppidum. nec de facili dicendum quod decretales sint locales per id quod scribit. §. in. pemo. et. c. j. de consti. **S**ecundus intellectus est quod ponit spāle est civitas inuadit a saracenis. et. sic ab infidelibus. hec enim civitas terracensis est iuxta mare et sepius inuadebat a saracenis. unde propter cōe et improvisum periculum noluit papa aliquem a custodia excusare. et. hunc intellectum attribuit Jo. an. Innocentius. et. hosti. per quo allegat. xxiij. q. viij. igitur. et. c. sepe. et. c. se. Sed certe iudicio meo ex h. gl. ipsius Innocentius. posset colligi tertius intellectus magis generalis ut istud. c. habeat locum ubique timor est cōis. subit et. impius. et. hūc intellectum sequitur hic do. Lar. Sed do. An. transiit simpliciter quod duobus primis intellectibus docet. Sed aduerte quod iste tex. non loquitur aperte de clericis. unde quidā sentiunt hoc. c. procedere in hominibus ecclesie ut in mancipiis rusticis et similibus quod regulariter non debent angariari. xij. q. ij. ecclesiarum servos. et. in. l. j. et. ibi per Bar. C. de epi. et. cleri. et. pfecto ita videtur intelligere Innocentius. et. glo. videtur in prima et. scd a gl. et. clari hosti. in. l. mīne. co. ti. §. a quibus. §. mīne. ubi dicit quod in stante necessitate homines ecclesie non debent excusari a custodia civitatis ut h. c. clerici autem non debent in h. gravari nisi magna esset necessitas. quo casu posset per eum non per iudicem seculare distringi. §. consti. ecclesia sancte marie. et. no. singulariter hoc dictum hosti. quod non solet per aliquos doc. ad hoc allegari. et. pondera quod non restringit se ad terras ecclesie. nec ad invasiones infidelium. et. placet mihi intellectus iste. et. dico quod originaliter fuit Innocentius. j. eo. non minus. ubi clarius locutus fuit. senat etiam ibi alium intellectum ut procedat causa pietatis. ar. l. ad instructionem. C. de sac. sanc. ecclie. et. quod iste tex. ponit casum spāles voluit Bonifacius. in prealle. c. non minus. et. plus puto quod directe potest iste tex. intelligi generaliter tam in clericis quam in alijs hominibus ecclesie. et. magis proprie iudicio meo intelligi in clericis quam in alijs hominibus ecclesie per tex. ibi per nostre vel ecclesie sue nomen. et. nā ecclesia non dicitur esse hominum ipsius imo homines sunt ecclesie. xij. q. ij. ecclesiarum servos. et. l. j. C. de epi. et. cleri. et. de. §. ecclesia de propria ipsius rectoris ratione iurisdictionis quam habet in ipsa. ut. probat hosti.

in. c. si tibi absent. de pben. li. vi. vñ pñar vel rector
pōt dicere eccliam eē suam vñ ibi. sensus & lfe est q
siue isti sint clerici ecclie cathedralis cui epō scribi-
tur siue habeāt alias ecclias seu sint ibi beneficiati.
& fortius si sint de ecclia & nō clerici nō debent tēpo-
re necessitatis p̄textu ecclie a ciuitatis custodia excu-
sari. & p hoc intellectu adduco de iure ciuili tex. nō
tabile in. l. nullus penit. C. d. cursu. pub. li. xij. vñ
bz q tpe expeditionis nullus cuiuscūq; ordinis vel
dignitatis vel sacro sancta ecclia vel domus regia
excusationē angariarū seu perangariarū habeat. et
nō. illū tex. singulari p̄ quē nō. ibi dixit Bar. q tē-
pore quo veniūt iste societates pessime ad disrobā-
dum comitatū pñt deria cogi ad collectas. tallias &
exactiones & angarias. In cōtrariū facit tñ tex. i. c.
nō minus. j. eo. **¶** In p cōcordātia omniū dic sic q
aut querit an clerici debeant ire ad bellicandū ita
q volūt alios impugnare. & dicendū est q nō etiaz
si ageret p recuperatiōe terre sancte. qz dericat red-
dit eos inhabiles ad pugnādū etiā p faracenos. vt
pbat in. c. ex multa. §. si. de voto. aut querit nunqd
teneat custodire ciuitatē seu oppidū vbi morantur.
& tunc si maxima necessitas nō subest excusanē. qz
nō debēt auocari ab officiis diuinis. vt in. d. c. rep-
bensibile. vbi tex. nō. facit. c. ciprianus. xxi. q. iij. &
l. j. C. de epi. & de. & l. placet. C. de sac. san. eccl. aut
iminet magna necessitas ita q sine eis nō pōt com-
mode ciuitas ab oppressione & inuasiōe custodiri.
& tunc eos puto teneri. vt hic. & ar. i. d. l. null. que
dz intelligi propter necessitatē instantē ne alijs iu-
ribus cōradicat. & facit qz quilibet teneat patriā su-
am defendere p̄sertim cū ipsius defensione. p̄tegāt
orphanī. vidue & miserabiles p̄sone. p quibz epi et
ali j clerici debēt sūmope laborare. lxxv. di. c. j. fa-
cit. c. j. & si. de postu. quilibet enī teneat p̄pulsare in-
iuriā inferendā proximo. de sen. ex. dilecto. lib. vj.
xxij. q. iij. p totū. fortius ergo dz p̄pulsare iniuriā
inferendā toti ciuitati. ad idē allego tex. singulare
in. c. pe. de homici. vbi pbat q tempore inuasiōis
ciuitatis pñt clerici vñ cū laicis etiā arma mouere
& pugnare. nec efficiūt irregulares ex occisione ali-
orum nisi ipsi p̄prijis manibz occiderint quāntūq;
vulnerauerint. de quo dicendū vt ibi plene nō. &
vide qd generaliter dixi in. c. clerici. de vi. & hone-
deri. Aut querit vtrū ecclie vel p̄sone eccliaſtice te-
nent tpe necessitatis ad collectas & cōtributiones. &
dic vt plene dicā in. d. c. nō min. & p hec habes cla-
re intellectū huius. c. & multoz iuriū. & maxime ad
c. eccliaſt. seruos. alleg. in glo. iij. pro cōtrario.

¶ Nunc extra mām intrinsecā. c. ponā vñ qōnē no-
tabilem quā posuit Jo. an. q licet vñ qōnem pñci-
paliter formauerit. multa tñ dicta nota digna inci-
denter tetigit que infra in multis reformabo. aut h
aut remittēdo. Format enī. q. sub his terminis. po-
ne q p̄ses. puincie vñ dux vñ marchio. comes cōitas
vel alius dñs puincie tēporalis alicui habitatori ci-
uitatis castri vel alteri loci sibi subiecti hāc imuni-
tatem vel libertatē dederit ne in aliqua tallia vñ col-
lecta vel exactione aliqua a quocunq; vel ex q̄cūq;
cā imponēda hoibus eiusdē loci aliquid dare vñ cō-

tribuere teneat. querit in effectu an tale priuilegiū
isti pñt saltē in iudiciū vniuersitatis. vt sic totum
onus imineat reliquis d vniuersitate. an vero p̄e
supposita validitate priuilegiū solū valeat in iudici-
um priuilegiantis. vt sic reliqui tanto min⁹ tenean-
tur soluere quantū est illud qd iste priuilegiat⁹ sol-
uisset si nō emanasset priuilegiū. Et qz Jo. an. mul-
ta allegat & aliquātulū cōfute instabo capiēdo di-
cta sua p cōclusiones. **¶** Prima cōclusio sit ista. om-
nes tallie & exactiones generaliter sunt dānate per
noua iura. & maxime quātūq; ad ecclias. vt in. l. fre-
derici hac edictali. §. illidit. & dic q illa lex ē il. seu.
sub p̄ica de pace iuramēto firmanda. coll. x. & illi⁹
§. verba formalia sunt hec. **¶** Altitas etiā exactiones
& maxime ab eccliaſijs quarū abusus longo tēpore
inoleuit p ciuitates & castra oimode dānam⁹ & p̄hi-
bemus. & si facte fuerint in duplū reddantur. ad idē
facit alia. l. q̄ incipit ad dec. & decore sup rubrica de
statu. & cōsue. cōtra liber. eccl. edi. colla. ea. §. item
nulla cōmunitas. cuius verba sunt hec. **¶** Itē nulla
cōmunitas p̄as vel p̄sone publica vñ priuata colle-
ctas siue exactiones angarias eccliaſijs vñ alijs p̄ijs
locis vñ eccliaſtid p̄sonis iponāt aut inuadere ecclie-
ſiastica bona p̄sumāt. qd si fecerint & requisiti ab
impio vel ecclia emendare cōtēpserint in duplū re-
fundant nihilominus banno impiali subiaceant q
nullatenus absq; satisfactione debita remittat. Ad
idē vide qd habet in auct. de eccl. ti. §. ad hec sanc-
mus. & auct. vt nulli iudi. liceat. §. nulli vero. coll. ix.

¶ Nota hanc p̄clusionē & intellige eā regulariter.
nā in multis casibz p̄mittunt collectas & exactiones.
vt. j. patebit. & nō. bene penā collectantiū ecclias
& p̄sonas eccliaſticas de iure ciuili. de iure vero ca-
nonico vide qd nō. j. c. nō min. & in de. pñti. de cen-
ſi. Et quatenus dicit tex. palle. q debet collectas bā
nō impiali subiacere. dic bannū esse diffidationem
quandā. & est initiū belli. de quo vide qd nō. Bal. i
auct. itē nulla cōmunitas. C. de sa. san. ecclie. **¶** Hic
enī sumit bannū p pena pecuniaria. de q vide tex.
eti glo. in. c. statum. xvj. q. j. **¶** Secūda p̄clusio q̄cūq;
qz dicit collectas seu exactiones eccliaſticas h p̄bare te-
neat vñ p̄ leges vñ p̄senatuscōsultū vel cōstitutiones
p̄ncipis. C. d. vaca. mu. pu. l. vnica. li. x. vñ p̄cessio-
nē a p̄ncipe ex cā & specialiter impetrata. C. de sup-
indi. l. vnica. li. x. & vide qd nō. Archi. in. c. si qz ro-
mipetas. xxij. q. iij. & qd le. & nō. in. c. in nouamus
de cēſi. vel p̄ p̄suetudinē diuturnā nō p violentiam
sed sponte cōiter ab oibus approbatā. C. de cano.
largi. l. p̄cepit. de au. coronario. l. vna. li. x. & itelli-
go h vltimū qz p̄suetudo tendit in fauorem p̄nci-
pis vt sibi acq̄rat collecta. tūc enim valet p̄suetudo
diuturna mō p̄dicto. vñ dicebat in quadā. l. Coza-
di quā hodie nō habemus. vt hic refert Jo. an. qd
nostri antecessores habuerūt h̄e volum⁹. **¶** Illud ve-
ro qd nō habueſt nullo mō exigimus. & vñ aliud
puto cū qz citra ipatozē velit sibi vendicare ius im-
ponēdi tallias & collectas p cōsuetudinē. nā tūc cuq;
velit p̄scribere iura referuata p̄ncipi requirit tēp⁹
de cuius initio nō est memoria. vt in. c. sup qbusdā
de p̄. sig. & vide qd nō. Bar. in. l. publicanus. §. in

offibus vectigalib⁹. ff. de publi. et no⁹. bñ qd dixi de
cōsuetudine inspicienda in collectis istis. et p illam
l. j. C. de auro coro. dixit singulariter ibi Bart. q si
psuetudo hz q forenses teneant subire onera pso-
nalia poterūt vigore psuetudinis ad h⁹ pelli. qd p
petuo tene menti. et intellige pdictā cōclusionē fm
Jo. an. et bñ q ad laicos. Ecclesia vero et psona ecclesia-
stice legib⁹ etiā impialib⁹ in his astringi nequeunt.
vt pz in eo qd le. et no. in. c. ecclesia. et c. q in ecclesiarum.
de cōsti. et de solu. c. si. de deci. c. tua. et j. co. non mi-
nus. et c. aduersus. nec valet cōsuetudo p⁹ia que i
hac pte censenda ē ecclesijs onerosa. et iō remittenda
s. de psue. c. j. Quātū vero ad laicos pōt princeps
imparor sup his leges cōdere et p⁹ilegia cōcedere
vt patet. C. de vaca. mu. l. vnica. li. x. et ff. de iure i-
mu. l. sp. s. si. et c. d. ex cu. mu. l. placz. li. x. cū. si. Ipe
enī imparor solus inf principes seculares solus est
legib⁹. ff. d. legib⁹. l. princeps. et c. eo. l. digna vox
et ipe solus mundi dñs dicit. ff. ad l. rhodiam. de ia-
ctu. l. de p⁹atio. et C. de quadri. pscript. l. bñ a zeno-
ne. ipe enī vnus et solus inter seculares p quem ne-
cesse est reipublice cōsuli. cui etiaz datū ē vt qd cūqz
cōstitueret ratū sit. ff. de origi. iur. l. ij. s. nouissime.
in si. agis hanc plenitudinē p⁹atis in tpalib⁹ extēde-
dere nō possumus ad aliquē aliū pncipē seculares
qñs multi aliū nō solū reges s etiaz inferiores hāc
sibi appropriant vsurpando s errāt fm cū. vt legi. et
no. in. c. p venerabilē. qui si. sint le. et c. sane. de p⁹-
uile. **¶** Mo. plura ex pmissa cōclusionē. pmo q sol⁹
imparor possit sup his exactionib⁹ nouā legē cōde-
re et sup his libere disponere. sec⁹ in alijs pncipib⁹
inferiorib⁹. limita pur dicā in sequēti cōclusionē.
Itē intellige nisi talis sit princeps q nō recognoscit
superiōrē de facto. vt rex francie vel hispanie vel ali⁹
qui pscripterit iura imperij. vt pbat in. d. c. p vene-
rabilē. et c. sup quibusdā. de x. sig. et p Inno. l. c. cū
p. rabellio. de fide instru. et Bar. in. l. infamē. in si.
de publi. iud. et l. hostes. ff. d. capri. et l. si publican⁹
s. in oibus vectigalib⁹. ff. de publi. et vide de supre-
ma p⁹ate imparoris. et qualiter oīs alia p⁹as ab eo
tanq⁹ a flumine dependet. in. c. j. qd dicat dux. co-
mes. et c. in. c. vno. q sint regalia. col. x. et vtroqz
p Bal. **¶** Secūdo no. q ecclesia nō distingit legib⁹
imperialibus in istis onerib⁹ subeundis. qd dic p-
cedere etiam si sint realia. et hoc iō. q ecclesia sacerdo-
tes et eoz bona sunt ab his exempta etiā de iure di-
uino. ad qd vide bo. tex. cū gl. in. c. qd. pedagioz.
de censu. li. vj. et facit qd no. Bal. in. auē. Itē nulla
cōitas. C. de sa. san. ec. **¶** Tercio no. q nō valet cō-
suetudo in p⁹riū. et facit ad pdicta qd dicā. j. eo. non
minus. **¶** Tercia cōclusio dñi tpales citra imparores
pnt ab hoibus suis tallias exigere in casib⁹ licitis a-
ture vel a cōsuetudine approbatis. quaten⁹ dicit de
cōsuetudine intelligo fm q p⁹dicti in cōclusionē p-
cedenti. **¶** Quarta cōclusio nō solū imparor s etiā
dñi inferiores pnt imunitatē talliaz et exactionum
pcedere subditis suis. Differūt tñ i b fm q Jo. an.
sentit si aliquis citra pncipē cōcessit hanc imunita-
tē nō ē occasione huius p⁹uilegiū hominū vniuer-
sitas aggrauata. vñ fm cū si vn⁹ loc⁹ cōsuevit dare

cētū libras. et dñs terre alicui de habitatorib⁹ imu-
nitatem pstitit dicendū q sibi p⁹udicare potuit s nō
vniuersitati. dñs q detrahi de summa cētū libraz ps q
in hoc p⁹uilegiatū cōtingeret si p⁹uilegiū non habe-
ret. qd aut restat p⁹portionabiliter singulis alijs im-
ponatur. de q remittit ad spe. de censu. s. nunc dico-
dū. nam si dicerem⁹ cōtrariū sequeretur iniustū et ab-
surdū. qz nō singuli sic p⁹uilegiarent paucis exce-
ptis sequeretur q totū onus illis paucis remaneret.
qd est iniustū et qñqz foret eis impossibile. ar. ff. de
cōdi. insti. l. cōditiones. et l. filius. Si aut talia p⁹ui-
legia ab imparorib⁹ cōcedant oīno sunt seruanda
sicut sonāt dūmodo motu p⁹prio principis sint con-
cessa. vt in iurib⁹ supi⁹ alle. secus si p ambitionē vel
impozunitatē petentiū sunt obtēta. et hoc casu fm
cū possunt iura intelligi q vident⁹ hōi p⁹uilegia
annulare. vt. C. si p⁹ius vel vñ. pub. l. si. et l. euacu-
tis. C. de decurio. li. x. et l. si quis sine. cū. l. se. C. de
vecc. et cōmis. cū si. dicit tñ Jo. an. q si p⁹uilegiū
principis p⁹prio motu cōcessū vniuersitatē grauit
ledi cōtingeret est sup hoc ipius pncipis remediū
implorandū vt pz in eo qd le. et no. s. de deci. sug-
gestū. dñs tñ vniuersitas eqnimitē ferre modicā le-
sionē. qz nec p modico ē restitutio facienda. vt i. l.
scio. ff. de in inte. resti. et c. pe. de re. eccl. nō ali. et c.
j. de in inte. resti. per hoc tamē non derogat p⁹inci-
pi. et maxime pape potestati. que quanta sit colligit
ex dicto. c. per venerabilem. **¶** Nota plura ex hac
cōclusionē pmo q cōcessio seu p⁹uilegiū inferioris
nō p⁹udicat vniuersitati sed cōcedenti. vnde secus
in p⁹uilegio p pncipē concessio. hoc dictum plene
examinaui in. c. accedētes. de p⁹escrip. iō dic vt ibi
dixi in lec. **¶** Secūdo no. q p⁹uilegiū cōcedens i-
munitatē nō valet nisi sit p⁹prio motu cōcessum. tu-
dic hoc verū nisi in rescripto sit apposita clausula ta-
li lege nō obstante qz cū sit cōtra legē non valet nisi
sit in eo de ea facta mentio. vt no. Bar. in. l. euacua-
tis. C. de decu. li. x. et in. l. si. C. si contra ius vel vñ.
pu. et facit. c. ex pte. de cap. mona. et vide qd dixi in
c. nōnulli. de rescrip. **¶** Itē no. q inferior a pnci-
pe pōt in suo p⁹uilegio imunitatē a collectis cōce-
dere sed nō in vniuersitatis p⁹udicium. idem et for-
tius dic quādo veniret p⁹uilegium in p⁹udicium i-
mparoris. vt in. d. l. euacuat. et qd ibi no. in gl. Et
ex his infero ad qñem an ciuitas possit hoc p⁹ui-
legium imunitatis alicui cōcedere. et quid in decurio-
nibus ciuitatis. **¶** Jo. distingue post Bar. in. l. ij. ff.
de iure imuni. et l. euacuat. palle. q aut queritur
de ipis decurionib⁹. et dicendum vt habetur in. l. j.
C. de decu. vbi cōcludit q doctoribus et medicis po-
test per eos cōcedi. alijs vero nō. et dic vt ibi legi. et
no. respectu vero ciuitatis distingue q aut vult cō-
cedere in p⁹udicium dñi superioris et nō pōt. vt no.
gl. in. d. l. euacuat. facit qd in fili le. et no. in. c. ve-
nientes. de iure iur. aut vult cōcedere in sui p⁹udici-
um. et tunc si vult cōcedere iam subditis et non pōt.
vt. d. l. ij. ff. de iure imu. nisi fieret cōcessio aliquib⁹
ex causa puta doctoribus vel medicis. vt in. d. c. j.
C. de decu. aut vult cōcedere nō subditis venienti-
bus ad habitandum de nouo in ciuitate. et potest.

vt in. d. l. ij. z. l. penul. ff. de decre. ab oz. fa. z. qd ibi
no. hoc intellige in ciuitate nō habente iura pncipi-
pis vt predicti. nam illa potest sicut impator. vt no.
in. d. l. infamē. z. in. c. super quibusdā. d. x. sig. An
aut possit ciuitas imponere collectas. dic q nō pro
utilitate publica. vt i. l. vna. C. de supindi. li. x. sed
p necessitate ipsius ciuitatis sic. z. idē dic in puincia
vt no. Bar. in. d. l. vna. z. vide glo. nof. in. l. i. ff. qd
cuiusq. vni. no. p eundē Bar. i. l. iij. §. actoz. ff. de
re iudi. facit qd no. Inno. in. c. grauē. de sen. ex.
Itē q dixi q nullus citra principem potest remitte-
re collectam in pndiciū ipsius principis. dic hoc ve-
rū nisi ob nimia paupertatē. tūc enim officialis super
exactione deputat pōt remissionē facere. vt notan-
ter posuit Bar. post gl. in. l. oēs. C. de decu. lib. x.
¶ Ultimo no. remediū ptra priuilegiū ipsius prin-
cipis vt imploret remediū ipsius principis. Et pon-
dera q Jo. an. nō dicit q subditi possunt resistere s
supplicare pncipi. z. vide in hoc qd dixi in. d. c. acce-
dētēs. de prescrip. **¶** Quinta cōclusio q imunitas
sub generalitate cōcessa nulla specificatiōe facta ne-
minē excusat ab onerib⁹ patrimonialib⁹ suppositan-
dis. z. vide tu in hoc bo. tex. in. l. qui imunitatē. C.
d. mu. pa. li. x. Tu vero distingue vt lat⁹ no. Bar.
i. l. ij. ff. d. ius. imu. vbi dicit q qvult plenā imunita-
tem cōsequi debet eā habere specialiter z. distincte
vt fiat mentio de onerib⁹ realib⁹ z. psonalib⁹ ordia-
rijs z. extraordinarijs. si enī alicui cōcederet imuni-
tas a munerib⁹ simpliciter nō haberet imunitatem
a patrimonialib⁹. d. l. qui imunitatē. z. vide de hac
materia bo. glo. in. l. his. ff. de vaca. z. excu. mu. nec
intelligeret de munerib⁹ ordinarijs sed extraordi-
narijs. vt. l. hi qui. z. l. sunt munera. ff. c. ti. Itē nō
porrigunt ad honores. vt. l. cū muneris. ff. de mu-
ne. z. bo. iō sit eaut⁹ qui hec priuilegia impetrat.

¶ Ultimo ponit hic Jo. an. an is qui factus fuerit ci-
uis alteri⁹ ciuitatis eo pacto vt collectas z. munera
nō subiret sit in suo priuilegio manutenēdus. z. cō-
cludo post Hof. q sic. l. i. C. de his q spon. mu. su. z.
dic q hoc priuilegiū est irrevocabile cū transiit in
cōtractū vel quasi. de quo vide qd no. Bar. in. l. q
semel. ff. de decre. ab oz. fa. p Jo. an. in addi. spe. ti.
de cens. §. nūc dicēdū. in tertia colūna z. qrtā. vbi d
hoc z. sūb qōnib⁹. Tangit etiā incident⁹ Jo. an. hic
an habēs imunitatē nō soluēdi renūciat illi soluen-
do. arguit post Tan. ex multis legib⁹ q sic. tu vide
plene i duob⁹ loc an p actū ptrariū renūciat qd pri-
uilegio in totū. in. l. volūtariē. C. d. excu. tu. vbi ple-
ne p Ly. z. in. c. cū venisset. de insti. vbi plene p doc.
z. aliquid p Inno. in. c. accedentib⁹. de priuile.

¶ **Indicatum.** hoc. c. cōmuniter
non sūmat sed ge-
raliter potest sic sumari. Rusticus astri-
ctus ad culturā agroz ecclie nō pōt illam deferere
h. d. **¶** Nota primo q etia ecclia pōt hē rusticos
astrictos z. necessarios. z. nimirū. nā z. seruos habe-
re pōt. vt in. c. eccliaz seruos. z. in. c. cū redemptor
cū si. xij. q. ij. **¶** Et aduerte qz tex. iste iudicio meo pōt
intelligi dupliciter. **¶** Primo in colonis nfi tps. qui
aut p certa mercede aut p certa quota fructuuz se

obligauerūt ad certū tēpus vel incertuz ad agros
colendos. his enī obligationib⁹ durante tpe nō lz
illoz agroz culturā deferere. qz ptract⁹ a principio
sunt volūtarij. ex postfacto xō sunt necessitatis. vt
l. sicut. C. de ac. z. obli. vnde p hūc tex. dicit spe. i. ti.
de loca. §. nunc aliqua. d. cxxviii. q si emphiteota
vult dimittere rem quā habet in emphiteosim dño
pdicente nō pōt. vt. d. l. sicut. **¶** Secūdo mō pōt in-
telligi de rusticis ascripticijs qui sunt in ppetuum
ascripti z. obligati glebe. i. terre q nō habēt faculta-
tē inde recedendi. z. tales sūt in veritate liberi. vnde
nō pnt vendi sine terra. z. pnt habere ppiū z. testa-
ri. in multis tñ equipant seruis. z. de differentijs in-
ter istos z. seruos. vide p glo. pe. in. l. ne diut⁹. C. d.
agri. z. cēsi. li. xj. z. qd le. z. no. in. c. ij. de iudeis. z. in
istis ascripticijs intellexit gl. nostra istū tex. **¶** Exq in-
ferē q ecclia pōt hē istos ascripticios lz sint in veri-
tate liberi. **¶** Et quo enīz inferē q ecclia approbat ne-
dū seruitutē sed etiā istā cōditionē quasi seruitutes
in hominib⁹ liberis. Sed qm ipsi repiunt in multi-
plici specie. z. sepe ignorant vocabula psequar hic
quedā que tangunt p hosti. i. sūma de nat⁹ ex libe-
ro ventre. §. si fecim⁹. als incipit. §. z. in qd. **¶** Scias
enī q agricola ē nomē generale cōtinēs sub se mul-
tas species. z. dicē agricola quasi agrū colēs. Agri-
colarū alij dicunt ascripticij. alij cēsi. z. alij ppetui
z. alij coloni pditionales. alij inquilini. alij origina-
rij. alij simplices coloni. **¶** Ascripticij dicunt fm lho-
sti. in loco palle. hi qui p scripturā solo siue terre vī
glebe sunt scripti. i. astricti sunt. fieri aut debz fides
ex hoc genere seu obligatione ex duab⁹ speciebus
obligationū. i. tam scripture q cōfessionis vī depo-
sitionis apud acta. vj enī fm cū prius fieri scriptu-
ra in qua pmittit dño terre nūq a solo recedere. et
ex tali scriptura cōstituī ascripticij. tñ p hāc solam
scripturā nō probant ascripticij imo alia scriptura
ē necessaria in qua cōstent se ēē ascripticios. sic in-
telligit. l. cū scim⁹. C. de agri. z. cens. li. xj. z. hō
mines de facili detrahant ad deteriore cōditionē
vt dicit ibi tex. sūte in. l. si mulier. C. ad vellei. vbi se-
cūda pfectio efficacā prestat. **¶** Aduerte hec fuit opi.
glo. in. l. ne diutius. C. de agri. z. cēsi. vt sola pactio
nō sufficiat ad cōstituendū quē ascripticij. s. Bar. i.
d. l. cū scimus. tenet oppositū dicēs q p solēne stipu-
lationē pōt quis sine alio cōstituere se ascripticiū
z. hanc opi. dicit tenuisse ad Bar. de fan. z. An. d. bar.
¶ Et ad illā. l. cū scimus. rīdet q debet intelligi q cō-
fessio emanauit enūciatiue que p se nō pbat. in. c. si
papa. de priuile. li. vj. iō exigunt alia adminicula.
vt secūda pfectio seu cursus. xxx. an. vt ibi. **¶** Et ad. d.
l. ne diutius. rīdent q debēt intelligi de pactiōe nō
solenniter facta. s. p stipulationē. nā tūc exigunt ad-
micula de quib⁹ in. d. l. cū scim⁹. **¶** Adhi tñ plus pla-
cet opi. hosti. tñ qz magis cōgruit lfe illi. l. cum sci-
mus. tñ qz cū iste ascripticij pax differat a seruo. iu-
pta no. in. l. ne diut⁹. z. in. c. ij. de iudeis. non videt
q p solā pactiōē licet solēne d3 trahi ad talē condi-
tionē. sicut nō pōt quis se vendere ad pciū pncipā-
dū nisi vendat ignoranti. vt no. in. l. de iure pfo. i.
si. sed si pscuerat in suo pposito vt qz vltra obliga-

tionē iterū cōsenserit seu cōfessus fuit se eē ascripti-
ciū p̄iudicat sibi ex quo ex toto nō efficit seruū. facit
optime qd̄ le. 7. nō. in. c. puenit. de emp. 7. ven. 7. in
p̄dicta. l. si mulier. **¶** Et ex his nō. arg. p̄ 7. an ippe-
tuum possit quis locare operas suas. de q̄ vide qd̄
nō. in. l. antiquitas. C. de vsufu. 7. habitatiōe. 7. in
l. stipulationes nō diuidunt. ff. de x. ob. 7. vtrubiq̄
p̄ Bar. Censiti vero dicunt hī qui censib⁹ p̄soluen-
dis sunt ascripti. vt in. l. colonis. C. in quib⁹ causis
coloni. li. xj. 7. hī eodē modo cōstituunt fm̄ lhosti. q̄
ascripticij. debēt enī modo p̄dicto p̄mittere se non
recessuros a solo 7. soluere p̄ terra certū censum. 7.
tū inter istos ē dīa fm̄ aliquos. q̄ cōsitus est ille q̄
ē ex ascriptiōe nat⁹. **Sed** Azo. dicit illū cōsitiū ēē q̄
rei certe annuatim p̄stāde obligat⁹ est. vt in. l. ij.
C. in qui. cau. colo. cens. li. xj. 7. hec opi. videt magi
placere lhosti. 7. gl. in. d. l. ij. que tū dicit q̄ qñq̄ lar-
ge accipit cōsitiū vt cōphendat etiā ascripticiū. 7. ibi
vide de significato horū verborū alias expositiōes
sed p̄dicta sufficiāt. Ascripticius autē ad rē meritā
obligatus. puta tertiā vel quartā partē fructuū vel
mediā put dñs elegerit fm̄ Azo. lhosti. refert gl. in
d. l. ij. Perpetui dicunt hī quos p̄dītoz studiosus
7. diligens suo colonatu p̄petuo acq̄siuit. erat enī
fm̄ eū antiquit⁹ statutū q̄ vili⁹ 7. miseris personis
redditus certi ex publico assignarent tpe famis. et
tunc q̄ validi erāt simulantē corporis miserā p̄e
reddituū p̄cipiebant. 7. sic veris miseris 7. debilib⁹
p̄tem seu p̄bendā diminuebāt. lhosti autē ribaldos 7.
simulatores si quis diligens p̄debat 7. deferēbat i
publicū. Si liberi erāt hī q̄ talia faciebāt 7. fingebāt
in suo p̄petuo habebat colonatu. Si serui primus
dñs eis carebat 7. p̄dītoz seu delatoz assignabāt
vt. C. de mendicantib⁹ vali. l. vna. li. xj. **¶** Mora tu
mirabilē intellectu quē ponit lhosti. ex p̄dictis ad. d. l.
vnica. 7. iudicio meo multū illā legē restringit. ideo
plus mihi placet ille intellectus quē ponit ibi Bar.
intelligendo illā. l. simpliciter vt tacet. f. vt si q̄s mē-
dicat simulando se debile 7. impotentē q̄ accusans
eū 7. probās ex corporis aspectu acquirat illū imper-
petuū suo colonatu si erat liber. q̄ melius ē vt stet
p̄petuo colonatu q̄ q̄ debeat ita vilitē mendicare
Si autē erat seruus p̄dit dñs dñum. 7. acquirat isti
qui eū reduxit in publicū. qd̄ nō. 7. istos ribaldos i
iuste mendicantes. **Sed** 7. illā. l. op. de auc. de q̄-
sto. 7. si vero. vbi dicit q̄ serui suis dñis sūt reddē-
di. liberi vero in opus publicum dandi. **Sed**. multi-
plex. quidā enim dicūt q̄ illa lex hodie sit correctā.
lhosti. vero dicit. q̄. l. antiqua loquit de simulantib⁹.
q̄ a dispensatore sepe validi cuz inualidis ad-
mittunt ad elemosynā. 7. dicit lhosti. q̄ cū hī simula-
tores tam grauitē puniant qd̄ putandum est d̄ oc-
cupantibus plura bñficia in p̄iudiciū pauperū de-
ricoz. vt. s. de preben. q̄ intantū. de rescrip. ad au-
res. sed tu contra istos vide. f. q. ij. clericos. 7. c. pa-
stor. xij. q. j. illi autē q̄. sed circa p̄cedens dictū vide
Bar. in. d. l. vnica. vbi dicit ter. dicte auc. debere in-
telligi qñ tales ribaldi repiunt a p̄sona publica. sed
ter. in. l. vnica. loquit qñ deferunt a p̄uato. qd̄ sa-
tis placet. **¶** Coloni cōditionales dicunt q̄ cōstituunt

hoc solo q̄ p. xx. annos in solo siue cōtrouersia fue-
runt. vt in. l. cū satis. C. de agri. 7. cens. 7. hec cōsue-
tudo ē bononie fm̄ Azo. hoc tū non placet Azo. vt
solus cursus t̄pis faciat eos ita ascriptos. q̄ nō suf-
ficit vna sola causa. d. l. cuz sam⁹. 7. s. dixi. 7. iō nccē
ē fm̄ eū vt p̄cedat p̄missio in scriptis vel sine scri-
ptis. f. q̄ p̄petuo p̄mittat se stare in fundo. 7. postea
per. xxx. annos ibi p̄maneat. **¶** Host. vero dicit q̄ p̄i-
or snia videt cōfirmari. j. de iudeis. c. ij. 7. in. c. isto.
7. p̄fecto opi. lhosti. ē magis cōsentanea tex. lilius. l.
cū satis. 7. d. c. ij. 7. videt tenere **¶** Ber. 7. glo. in. d. c. ij.
7. vide qd̄ ibi nō. intelligitū sufficere lapsū. xxx. an-
norū qñ steterunt tanq̄ ascripti 7. obligati solo. naz
tunc ex cursu tanti t̄pis p̄sumit p̄cedens obligatio.
ar. l. cū de in rem x. ff. de vsu. 7. ita loquit ter. in. d.
l. cū satis. **¶** Pecus dic si steterūt p. xxx. annos tanq̄
coloni nostri temporis. q̄ tunc nulla acquirat obli-
gatio. ar. in. l. si. ff. quēad. serui. amit. **¶** Inquilini ve-
ro nō differūt fm̄ quosdā a colonis. arg. p̄ eis in. l.
diffinimus. C. de agri. 7. cens. Azo tū tenet p̄rium
q̄ p̄prie colonus cōditionalis ē qui cuz sua fami-
lia in fundo inhabitat nec a fundo recedere potest.
¶ Inquilin⁹ vero ē qui 7. si in fundo teneat in subur-
bio tū moratur. 7. in eo minus ē astrictus qñ in alia
pte suburbij domū cōducendo inhabitare possit. hī
enī colono nō licet fm̄ lhosti. **¶** Ego credo hī p̄cedere
capiendo hoc verbū inquilin⁹ stricte. 7. large capif
p̄ eo qui domū nostrā inhabitat ad certū temp⁹ eti-
am soluendo p̄ciū. vt p̄bat in. c. p̄pter. 7. veruz. de
loca. **¶** Originarius ē qui ex colono 7. cōditionali na-
scit. 7. fm̄ quosdā in ipso solo. als nō ēē originarius
sed Azo tenet cōtrariū. sufficit enī q̄ pater suus su-
scepit fundū modo p̄dicto colendo 7. ad ter. d. l. cū
satis. dū dicit. si ibi fuerit natus supplet maxime als
pōt fieri fraus 7. dñm. q̄ mulier p̄gnās se ex alio cō-
ferret vt ibi pareret. 7. hoc placet. 7. videz nō. in. d. l.
cū scimus. 7. videt ter. iudicio meo i. d. l. cū satis. j.
rñso. C. c. 7. intelligo p̄dicta qñ soboles est nata ex
muliere colona. secus si est oīno libera. sequit enim
partus etiā in hoc cōditione ventris. de quo vide
qd̄ legif in. l. si. C. c. **¶** Coloni vero simplices sunt qui
sub certa annua mercede in pecunia numerata p̄e-
dia colenda accipiūt als enī sine pecunia nō esset lo-
catio. l. si merces. ff. loca. 7. horū quidā sunt partia-
rij. quidā ad nūmum p̄ducti. 7. vt in vsu q̄tidiano
versant. hec autē sufficiūt ad p̄positū nostrum. 7. c.

Non minus. **¶** Laici collectas im-
ecclesijs seu iurisdictionē eozuz vsurpantes
si moniti nō desistunt sunt excoīcati cū suis fautori-
bus. pōt tñ ep̄s cū clero eis in necessitate p̄bere sub-
sidia. h. d. prima ps narrat 7. aggrauat horridā op-
pressionē eccleie quā faciebāt p̄ātes seculares. sc̄do
ibi quo circa. p̄uidet. 7. hec tria facit. primo penā cō-
minat. secūdo ponit casum p̄missum. tertio penā
cōminatā imponit. **¶** **¶** Nota primo diuersa nomia
regentiū ciuitates. quidā enī vocant consules. alij
rectores. alij p̄ātes. 7. vide alia noia. j. co. c. qñ. li.
vj. **¶** Nota secūdo q̄ ceteris paribus plus peccat
habet noticiā legis q̄ ignorans. ad hoc de pe. di.
lib. 4

fi. sciendū. **M**ota tertio q̄ regulariter clerici & ecclesie sunt imunes ab oībus collectis laicorū & impositionib⁹. & vide aliū bonū tex. in. c. q̄q̄. de cens. li. vi. & j. dicā latius. **M**ota casuz in q̄ licite clerici & ecclesie soluunt collecta seu cōtribuit vñacum laicis in rebus publicis. licet ad hoc nō teneant. debent tñ plura cōcurrere. primo q̄ ipsaz deliberet ep̄s cū clero. **¶** Ex quo nota q̄ in tangētib⁹ totū clerū nō sufficit ep̄m habere p̄sensum sui capituli. sed oportet vt interueniat cōsensus cleri. facit de. j. & j. d. cē. si. & vide qd̄ nō. Inno. in. c. vestra. de loca. **¶** Secundo requirit q̄ soluat imminente maxima necessitate vel utilitate ciuitatis. **¶** Tertio q̄ laicorū facultates nō superant. & scōz in subsidū fieri. **¶** Quarto requiritur hodie q̄ fiat romano pontifice p̄r cōsulto. vt j. eo. aduersus. **M**ota q̄ bona ecclesiarū dicuntur deputata vsibus clericorū & pauperū. nō s̄ sunt clericorū vel pauperū nisi ad vsum solum. sic intellige c. si. xvi. q. ii. & vide qd̄ dixi in. d. c. cū sup. de cā. pos. & proprie. vbi dixi ad quē p̄tinet p̄p̄ietas bonorū ecclesie. **¶** Mota penā laicorū ecclesias collectantium vel clericos. nō enī sunt ip̄o iure excoīcati s̄ requirit q̄ admonitio p̄cedat. secus dic in exigentib⁹ ab eis pedagū. q̄ tales sunt ip̄o facto excoīcati. vt in. c. q̄q̄. de cens. li. vi. & in de. p̄nti. co. ti. & rōnem diuersitatis ibi vide. & etiā in. c. innouam⁹. de cē. si. **¶** Et id qd̄ dicit hic de collectas exigentib⁹ h̄z locū etiā i turbante iurisdictione p̄latorū. vt hic. hodie vero adde qd̄ habet in. c. qm̄. j. eo. li. vi. **¶** Ultimo nō. q̄ p̄ hec verba noueris te excoīcationi subiacere p̄fectū excoīcatio ip̄o facto. vt satis colligit ex si. lfc. ad idē facit qd̄ le. & nō. in. c. p̄terea requisisti. de apel. & c. nouit. de his que si. a p̄la. **¶** Clemo ad glo. & primo quero. quia tex. facit mentionē de angariis que dicant angarie. **¶** Sol. dicit glo. in. d. de angariis qd̄ reperiunt angarie & pangarie. Angarie dicunt p̄sonalia obsequia p̄p̄ijs sumptibus p̄stita. pangarie dicunt cūz p̄stant alienis sumptibus. **¶** Aduerte totum cōtrarium voluit glo. in. l. neminē. C. de sac. sanc. eccle. & sentit Inno. h̄ q̄ angarie cōsistunt in operis. pangarie vero in quibus vtrūq̄ vertit. s. opa p̄sonarū & rerum impendētia. & hoc verius. q̄ dictio per auge. vt i. l. v̄bana. s. pernoctare. ff. de v̄bo. sig. & in. c. si cōstitit. de accu. & sic primū est munus mere personale. secundū vero est mixtū. & scias q̄ hoc verbū reperitur in plurali & in neutro genere. & appellat angaria. et sic videtur appellare Inno. hic. Item reperit in singulari & in plurali i feminino genere vt h̄. **¶** Quid p̄. secūdo & videtur q̄ ecclesia teneat soluere onera si cut & alij. xj. q. j. si tributū. & xxiij. q. viij. tributū. & i. c. j. in si. de cens. **¶** Sol. vt in glo. in. d. sub tributo. q̄ p̄fecte & formaliter nō soluit. Inno. hic late examinat ad que munera teneat ecclesia & clerici. & aliquātulū loquit cōfuse more suo. & in effectu vident facere hec verba. q̄ munerū quedā sunt sordida quedam honesta. honestorū quedā sunt ordinaria. **¶** Itē quedam p̄sonalia quedaz patrimonialia. p̄terea qd̄am respiciunt pietatem. quedam publicā utilitatem. quedaz nudā voluntatē. sed hunc ordinē non

p̄sequor sed faciliorem & veriorē quo vti iuriscōsultus in. l. munerū. ff. de mu. & ho. & sequit Bar. in. l. j. C. d. mul. & in quo loco munera subeunt p̄sonalia. l. vna. li. x. vbi plene p̄sequit hanc materiā quo ad laicos tam masculos q̄ feminas. vt dicam⁹ munerū quedā sunt p̄sonalia. quedaz patrimonialia. quedā mixta. & primo scias q̄ mun⁹ dicit trib⁹ modis. vt. l. munus tribus. ff. de. x. sig. dixi. s. eo. super rubrica sed in proposito nostro mun⁹ p̄p̄ie est qd̄ necessario subim⁹ lege vel morib⁹ vel impio eius qui h̄z p̄tatem. vt. l. munus p̄p̄ie. ff. d. x. sig. & hoc munus tenet p̄sone ecclesiastice subire respectu iurii ecclesiastico. vt in. c. cōquerente. de of. or. cum simi. sed materia nostra cōsistit respectu laicorū an & quādo ecclesie & clerici teneant ad munera laicorū. **¶** Veniam⁹ igit ad primū mōdy. dixi enī q̄ qd̄ sūt mere p̄sonalia & dicūt mere p̄sonalia. q̄ labore corpali explicāt sine detrimento rex. vt. d. l. munerum. in prin. & istorū quedā habēt honores annexum. & appellant honores. hinc dixi tex. nos. in. l. muner. ff. d. mu. & ho. & si alicui fuit munus publici p̄cessa vacatio si remittit ei ne magistratus fiat. q̄ id ad honore magis q̄ ad munera p̄tinet qd̄ nos. & ad hoc munus honorabile tenent laici. l. ancola. ff. ad muni. etiam femine si nō habēt iurisdictiones admixtam. d. l. vnica. C. de mul. & dic plene de hoc quo ad laicos. vt ibi nō. p̄ Bar. clerici vero nec tenent nec p̄nt hos honores inter laicos sumere. q̄ nemo militans deo implicat se negocijs secularib⁹ j. ti. p̄ori. c. j. & apertius probat in. l. placet. C. de epi. & cle. vbi tex. dicit q̄ nihil cōmune debet clericis habere cum publicis actionib⁹ vel ad curiā p̄tinentibus cui⁹ corpori nō sūt admixti. & per illū tex. dicit etiam q̄ de vniuersitate laicorū nō sunt. vnde nō habent vocē in cōsilio populi. qd̄ tenet Inno. in. c. dilecta prope si. de excē. p̄la. **¶** Quedā vero munera p̄sonalia habēt nō honore sed quādā utilitatem annexaz. & appellant scz munera sordida. & hec consistūt in vilib⁹ officijs. vt in arena fodienda & in calce coquēda. & alijs in quib⁹ versat quedā vilitas. & vide multa exempla in. l. maximianū. C. de excu. mu. li. xj. & p̄t in istis cognoscendis dari hec regula fm Bar. in. d. l. vnica. q̄ sicut illud ē honor qd̄ i loco reputat honor. vt nota. Inno. in. c. de multa. de preben. facit. c. cum olim. de cōsue. ita illud est vile qd̄ reputat vile. & h̄ officia vilia p̄nt dici angarie. ab angō qd̄ idem est qd̄ cōstringo. q̄ cōstringunt ad illud. ita sumit illud verbū in passione dñi q̄ ad ferendū crucē angariauerūt quedam symonē. & c. hec officia vilia de iure ciuili deferunt tñ humilib⁹ p̄sonis nō aut maiorib⁹. vt. l. humiliorēs. C. de susce. & archa. li. x. **¶** Ab his vero clericis & mōcipia seu coloni clericorū & ecclesiarū sunt imunes etiam de iure ciuili. l. placet. C. de sac. sanc. eccle. & l. ij. C. de epi. & de. & xvi. q. j. nouarum. **¶** Sed cōtra hoc facit. l. neminem. C. de sac. sanc. eccle. vbi innuit q̄ ecclesia tenetur ad angarias & pangarias. **¶** So. Inno. dupliciter primo q̄ ibi nō dicitur q̄ ecclesia subit angarias. sed dicitur neminē excusari etiā si possessio pertineat ad ecclesiam. qd̄ est intelligendum fm euz

ecclesie. i. l. quo fundata est ecclesia vel fund^o dotalis erat prius tributarius redime^{re} et tributū si soluet. xiiij. q. vi. c. cōperimus. et c. j. de censu. Quantū dō ad alias possessiones subit ecclesia munera extraordi- naria. dū tñ respiciant pietatē. C. de sac. sanc. eccle. l. ad instructionē. et sic pōt intelligi fm eū. s. eo. per uenit. ad hoc tamē nō sunt eccleie et clerici p secularē iudicē cōpellendi. sed p ecclesiasticū de cuius foro sunt persone. Extraordinaria vero que publicā vti- litatem respiciunt nō subit ecclesia nisi i aduentu pñ- cipis et felicitis embole. C. de sa. san. eccle. l. iubem^o. et l. placet. et l. nemiñ. Item ecclesie sunt imunes ab errariorū inscriptionib^{us}. xiiij. q. viij. sancimus hec sunt in effectu dicta Inno. que vident cōcerne re totū fm membrū principale. Sed ego distinguē do qdlibet membrū p se. dicerē sic. cuj querit an ec- clesia teneat ad munus patrimoniale q si possessio seu fundus pueniens ad ecclesiam habebat certūz onus annexū et ad illud teneat siue habuerit illd on^{us} ex priuata dispositione. ar. in. d. c. dilecti. de dona. et c. quāto. de censu. siue ex dispositione publica. pu- ta principis anteq̄ perueniret ad ecclesiam. Exēplūz in tributo. nā quelibet possessio est ab antiquo one- rata onere soluendi tributū impatori. vt. l. impato- res. ff. de publi. l. placet. C. de sacro san. eccle. et c. j. in fi. de censu. ideo dico q ecclesia teneat ad tributūz rōne possessionis seu possessionū quas postmodū acquisiuit. qd dare innuit. d. c. j. et ibi dixi plenē. **Fa- teor q Italia que ē princeps puñciaz nō obligatur hodie ad hec tributa.** vt no. in. l. j. ff. de censu. **I**des dico in alijs onerib^{us} que rōne naturali incūbunt i ipis rebus vt reficere iter ante domū. ff. de via pu- bli. et in. pub. refi. l. j. no. Bar. in. l. ad instructionēz C. de sacro san. eccle. Itē in purgatione putei neces- sarij tñ vicinie in qua est ecclesia. ad hoc qd no. spe. in ti. de censu. s. nūc dicēdū. s. Itē pone q vicinia. **A**d alia aut onera q imponunt rebus fm necessita- tē accidentē puto ecclesiam nō teneri. qz non pōt res ad illa onerari. ideo ex quo pueniūt ad ecclesiam ex imūñ ab omi exactione. et hoc forte voluit dicere Inno. dū dixit ecclesias eē imunes a supindictis. tamē mihi si placet h dictū Inno. inquantū dicit ec- clesiam teneri in aduentu principis embole. qz nō video quō impator potuit hoc statuere in pñdiciū eccleie ex quo aliter a principio nō obligauit posses- siones ad hoc on^{us}. nāz possessiones q danē ecclesie danē deo. et sic efficiunt sanctasancioz. xij. q. ij. qui- cunqz militū. et c. nulli. impator aut tanq̄ subditus nō pōt statuere sup reb^{us} deo dedicatis. de consi. q. in ecclesiarum. presertim cū tam eccleie qz clerici et bo- na eoz habent a iure diuino imunitatē ab istis ex- actionibus. vt est tex. iunc glo. in. d. c. qzqz. **I**mpa- tor aut nō pōt statuere p legē dei. xxv. q. j. sūt qdaz et hoc ē qd voluit Jo. an. hic. et s. e. puenit. vbi dixit q nulla lex potuit astringere ecclesiam ad hec onera et per hoc patet rñssio ad. l. muncz. s. ab hñdi. iun- cta glo. ff. de mu. et ho. et ad alia iura que videntur in distince velle ecclesiam teneri ad onera pñmoni- alia. vnde puto. l. iubemus nullam naues. C. de sa- cro sanc. eccle. nō procedere in pñdiciū rei eccle-

ste. de quo etiam tetigi in. c. j. de do. et contu. **C**irca mansum ecclesie seu dotem et horum iuxta positūz sto cum Inno. vt tributum nō debeat solui. sed de- beat prius redimi ab eo qui vult ecclesiam edificare. als nō debet eps pati ecclesiam construi. de quo di- cendum vt le. et no. in. d. c. qzqz. de censu. et hoc quo ad primū onus patrimoniale. **S**ecūduz fuit qñ imponit persone nulla facta mentione de re. et ad istam in dubio nō tenet ecclesia nec clerici qz nō sunt subditi impatori. sed oīno exempti. vt in iuribus superius alle. in. d. c. qzqz. qñimo dico q ad h nō te- netur laici ciues. sed tñ rustici. et appellat hec exac- tio capitatio. qz imponitur per capita nō habita ra- tione patrimonij. vt. l. vna. C. de capitatioe ciuiūz censibus eximenda. li. xj. no. Bar. ibi et in. d. l. vna. **T**ertium fuit quādo imponit onus pñone habi- to respectū ad patrimonij. et ad hoc nō tenet eccle- sia. nec etiam laici nō subditi. licet habeant pñmo- nium in loco. vt. l. rescripto. s. fi. et ibi p Bar. ff. de mu. et ho. nisi aliud habeat cōsuetudo. vt no. Bar. in. d. l. vna. nō tamē valebit cōsuetudo in pñdiciū ecclesiarū. tum qz est grauiosa ecclesijs. vt in. c. j. d cō- fueru. tum quia est cōtra libertatē ecclesiasticā. vt in auē. cassa et irrita. C. de sacro sanc. eccle. coniuncta auē. Itē nulla cōmunitas. C. de epi. et de. et in quin- to membro potest proprie intelligi iste tex. et c. fi. de vi et hone. de. et c. qzqz. prealle. **V**enio ad tertiuūz mēbrum principale. i. ad on^{us} patrimoniale mixtuū et dicitur munus mixtum. illud quod habet onus cum sumptu. ff. de mune. et ho. l. munerum. s. mi- xta. participant enim de mune pñnali quatenus habet onus annexum. Item cum patrimoniali q- tenus est cum sumptu. vnde per angarie dicuntur munera mixta. et de his dic vt in pñdiciūz. nāz vbi ecclesia nō tenet ad personalia. nec realia. fortis- us nec ad ista mixta. vbi dixi eam teneri ad vtrūqz tenetur ad ista. ad hoc. d. c. ij. s. eo. hec procedūt re- gulariter. **S**ed dubitatur in quibusdā. et primo quid si est aliquid explicandū quod respiciat pñra- tem. Inno. vt. s. dixi. voluit ecclesiam teneri p. d. l. ad instructionem. et per. c. ij. s. eo. secus dicit si re- spicit publicam vtilitatē vt hic. aduerte. l. ad instru- ctionem loquitur de refectioe itinerum et pñtium et sic vult Inno. ecclesiam teneri ad contributiones talium et similiarum. et per hoc videtur idem sensisse i edificatione seu reparatione ciuitatis seu castri. et idem videtur hic velle glo. in ver. releuandas. idēz Vincen. et hosti. sed Jo. xvj. q. ij. s. nouarum. sen- tit contrarium. loquitur tamē de instructione mu- rorum. et cum Jo. concordat Accur. in. d. l. ad in- structionem. **P**hi. dicit hic tales contributiones si- ne papellicentia fieri nō debere per. c. aduersus. j. eo. Jo. an. dicit se nō videre quomodo leges nō so- lū digestorū. sed etiā auctenticoz pñt cōstringere ecclesias ad talia. et remittit ad no. per se in. c. cōstitu- tus. de re. do. et sic videt velle q lex ad instructionē et similes nō procedāt in pñdiciū ecclesie. **D**o. An. transit hic sñster recitando docto. in dicta. l. ad instructionem. Item Jo. an. et **P**hi. dicunt enim q in omnibus casibus in quibus id reperitur expref-

sum de iure ciuili ecclesias teneri & teneri etiam in cō-
sulto romano pōtifice. nec. ob. d. c. aduersus. quia
ibi prouidet contra grauamina extraordinaria q̄
propter aliquod accidens per principem seculares
imponunt. alio si. c. aduersus loquere generaliter
de omnib⁹ muneribus. multi leges corrigere. qd
nō est sentiendū. ar. de elec. c. cum expediat. lib. vi.
nam leges habent vim canonū si canon specialiter
nō cōtradicit. de no. ope. nuncia. c. j. & ex hoc putat
standū huic glo. q̄ ecclia teneat ad iter vel pontem
faciendum vel muros reficiendos si fuerit de neces-
sitate. secus si ad decorem. Do. p̄. de ancha. tran-
sit quo ad cōstructionē & refectionē muros cum
opi. 3a. bu. quā posuit i. d. l. ad instructionē. distin-
xit enī q̄ aut sūt ad ornātū & non tenet. aut necessa-
rio puta propter guerrā vel suspensionē guerre & te-
netur ecclesia. dicit enim Bu. ibi q̄ ecclesia tenetur
soluere gabellā de plaustris siue currib⁹ si gabella
cōuertit in reparationē viarum & pontiū. quia de
eis sicut de priuatoz utilitate tractat. Et p hoc dicit
ipse do. p̄. posse dare generalē doctrinā q̄ vbi cū-
q̄ tractatur de generali utilitate clericorū & laicorū
simul & mixti clerici teneant cōtribuere vñacum lai-
cis. hinc dicit se audiuisse q̄ ad agros qui sūt iux-
ta mare vel flumina propter timorē inundationū
possessionū tenent. p possessionib⁹ suis cōtribuere
clerici sicut laici propter cōm inundationē seu pro-
pter cōe piculum. idem forte fin eū ad euitandum
rapinas incēdia captiuitates & alia multa mala ex
aduentu alicuius societatis hostilis cōtra ciuitates
si pecunia se redimant. alio se defendere nō valētes
hic enī versat utilitas clericorū sicut & laicorū prop-
damna in eorū possessionib⁹ infligenda. vbi enim ē
damnū debet esse & cōmodum. vt in de. j. de censu.
& hoc vltimū originaliter fuit Bar. licet ipse nō alle-
get in. l. nullus. C. de cursu publico. li. xij. ad idem
facit fin do. p̄. s. c. puenit. vbi clerici tenent etiam
vigilare p custodia & tuitione ciuitatis. Itē licitum
est ecclesias incastellari vt boni a malis valeant se
tueri. vt no. in. c. j. p̄. mo. Itē nulla maior pietas
q̄ defendere patriā debiles & pauperes ab hostib⁹
xxij. q. iij. fortitudo. & c. nō inferenda. & hac ratioe
p pace & quiete quā tueri & defendere debent eccle-
sie soluit ab ipis ecclesiis impatori tributum. xxij.
q. viij. tributum. Itē hoc mun⁹ respicit pietates vt
euitent incendia & occurratur periculis captiuorū
& multis malis. ergo tenet ecclesia p supradicta ma-
xime p Inno. nō ob. hoc. c. vbi hoc relinquit arbi-
trio epi & clerici. debet enim cum intelligi cū pro ne-
cessitatibus mere laicorū volebat ecclesias grauare
vt dicit patere ibi. isti vero onera sua. & c. & ibi quel-
bet arbitretur sibi. & c. & ibi cōmunes necessitates vt
utilitates. & c. quod verbum repetit in. c. aduersus
j. eo. secus ergo vbi onus venit imponendum pro
cōmuni necessitate clericorum vel laicorū. hinc enī
nō habet locum hoc. c. nec. c. aduersus. j. eo. h. d.
salua determinatiōe melius sentientis. dicit tamen
q̄ portio tangēs eccliam debet peti corā iudice suo
nō per laicos debet cogi. Et quo ad principālē que-
stionem de refectionē muros opi. Bu. tenuit Bal.

in. d. l. ad instructionē. cum hac vltima limitatione
vt fiat p̄pulsio p iudicē ecclesiasticū & non p laicum
Ego in hac ciuitate senarū habui hanc questionē
de facto tangentē principale monasteriū monti oli-
ucti cōtra qd instabat cōmunitas vt p̄tribueret ad
expensas muros cuiusdā ville in qua monaste-
riū habebat multas possessiones. & consului mona-
steriū nō teneri. & ita mediāte cōsilio meo monaste-
riū fuit ab illo onere absolutū. Et quia per motiua
aperit intellectus multorū iurū in hac materia in-
seram in effectu cōsiliū meum & fidebo ad motiua
in cōtrarium facta. p̄bo enim eccliam nō teneri iu-
ribus rōnibus & sūmorū doct. auctoritatib⁹. Et pri-
mo adduco hoc. c. nō minus. vbi tractabat d̄ fossa-
tis faciendis q̄ pfecto cōcernūt custodiā ciuitatis &
utilitatem publicam tam clericorū q̄ laicorū. et tñ
decidit hic q̄ ab ecclia nō debet exigi aliqua portio
vt debita. imo phibet sub anathematis districtiōe
nisi epi & clerici tantā necessitatē vel utilitatē inspe-
xerint vt absq̄ vlla distractione vel coactiōe ad re-
leuandas cōmunes utilitates vel necessitates vbi
laicorū nō suppetūt facultates subsidia per ecclias
estimēt cōferenda. & pondera illud verbū cōes uti-
litates. nō enī dicit laicorū tñ. & hoc idem verbū re-
petit in. d. c. aduersus. Et quo patet q̄ imminēte ne-
cessitate clericorū & laicorū nō tenent clerici aliquid
cōferre. nisi sponte velint approbante ep̄o cum de-
ro. & vbi laicorū nō suppetant facultates. & hodie p. c.
aduersus. nō p̄st clerici in his p̄tribuire nisi roma-
no pōtifice prius cōsulto. & fuit illud sancit⁹ prop-
quorundā imprudentiā sepe allegantiū talē neces-
sitatē vel utilitatē. Secundo ad idē adduco tex. no.
i. auct. Itē nulla cōitas. C. de epi. & de. vbi generali-
ter phibetur ne quis audeat ab ecclis exigere. col-
lectas exactiones angarias & pangarias q̄ omnia
ppter cōm utilitatē & defensionē reipublice in q̄ in-
dubie includit utilitas ecclesiarū & clericorū exiguntur.
Ad idē tertio adduco. c. j. de imu. eccl. li. vi.
& c. q̄q̄. de censu. c. li. & de. p̄. ti. eo. ti. & c. si. de vi. &
ho. de. & l. placet. C. de sac. sanc. eccl. i. j. C. de epi. &
de. & xvj. q. j. generaliter. cū multis si. q̄ eximūt ec-
clesias & ipsarū bona ab oibus gabellis collecti ex-
actionib⁹ & similib⁹. Probat quarto hac ratione
bona ecclesiarum sunt deputata publico vsui spūali
xij. q. j. videntes. xvj. q. j. qm̄. de preben. c. ratio. et
d. l. placet. & hic. hinc dicit tex. in. c. nulli liceat. xij. q.
ij. q̄ om̄e illud qd ecclie p̄secrat siue fuerit asal siue
ager sanctum sanctorū dño efficiat. & ad ius p̄tinet sa-
cerdotū. nō q̄ debet mūdano vsui & publico deser-
uire. q̄ semel deo dedicatū ad humanos vsus trā-
sire nō d̄z ampli⁹. vt in illa regula sc̄ deo. de regu.
iu. li. vi. nā & ius publicū versat in sacerdotib⁹ & sa-
cris. j. di. ius publicū. laici q̄ cū sint mūdani & p̄ci-
paliter habēt utilitatē in republica mūdana debēt
subire onera reipublice mūdane. bōa x̄o eccliarū q̄
sūt dei debēt deferuire reipublice spūali. sūt vide-
mus in psonis. nā milites seculares militāt mūdo.
milites celestes militāt deo. & sic illi i spūalib⁹ isti i spūa-
lib⁹. vt i. c. reprehensibile. & i. c. q̄ ausu. xxij. q. vi. Re-
cte q̄ dixit tex. in hoc. c. non min⁹. q̄ q̄dū laicorū

facultates suppetant etiā sponte nō debent ecclesie aliquid largiri ne subtrahant bona vsui publico spūali. hinc nō. *tex. in de. qz. contingit. de re. domi.* dicit qz deputata certo vsui largitione fidelium nō debēt deputari ad alium vsu auctoritate romani pōtifficis dūtaxat excepta. hinc *tex. in hoc. c. dicit hec onera eē laicorum. vt p3 ibi. isti vero ouera sua. rē. licet in sequētibz tractet de cōmuni vtilitate vñ necessitate. sed dicit illa laicorū. qz eis incūbunt rationibz p̄dictis. licet do. *De. intellexerit nō bene iudicio meo q loquatur de necessitate vel vtilitate laicorū dūtaxat p illud verbū sua. rē. nā si dictū suum fuisset verū replicasset postmodū de laicis qd nō fecit. sed dixit de cōibus. rē idē dixit i. c. aduersus. qd p̄sertim pbat ibi dū papa dixit q sua interest prouiderē cōmunibz vtilitatibz clericorū. hanc etiā sniam pbat cōis opi. docto. vtriusqz iuris. de qua p cano nistas. in. c. fi. de vi. rē ho. de. rē in. c. j. de imu. eccl. li. vj. rē in de. p̄sentī. de censu. p 30. de lig. rē p Bar. in. l. repto. ff. de mu. rē ho. in. l. placet. C. de sa. san. ec. di cunt enī q bona ecclesiastica nō tenent ad aliq onera mundana nisi p̄ri fuissent censualia aut tributaria anteq puenissent ad eccliam. ita q soluissent certū tributū vel censū. aliter autē nō tenent qz p̄iores possessiones p̄rius soluissent tēpore necessitatis vel vtilitatis aliqz collectas seu faciōes. ad hoc multa iura supius alle. *hanc sniam p̄cise quo ad casū nostrū. s. i. refectione muroz tenet glosator subtilis in decre. xvj. q. j. §. nouarū. vbi expresse dicit q. l. ad instructionē nō tenet. idē aptissime voluit iuris canonici speculator 30. an. hic vt ibi dixi. qui voluit singulariter q nulla. l. nec digestorū nec codicis nec autenticoz potuit i hoc asstringere ecclias. hanc eandē sniaz securus est glosator iuris ciuilibz clarissim⁹ in. d. l. ad instructionē. idē ibi Bar. iuris ciuilibz illuminator dicens q. d. l. ad instructionē. in pte corrigi p̄ autē. *Item nulla cōmunitas palle. distinguit enī inter onera realia rē que imponunt personis ppter bona vt ad prima teneant ecclesie. ad secunda vero nō. vñ p refectione pontis rē muroz onera imponunt psonis p rebus. nullo enī iure cauef possessiones ad hec onera obligata fore. *Quid plura ipemet hosti. videt̄ correxisse opi. suaz quā astruebat in. c. nō min⁹. nouissime i sūma sua in ti. c. §. in quibus. §. ad extraordinaria. vbi dicit qz hodie ecclesie sunt imunes ab istis muneribz cōcernentibz publicam vtilitatē p dictam autē. *Itē nulla cōmunitas. cū siliibus. rē sic qz hodie nō procedit de toto dispositio illius. l. ad instructionē. multi etiā doc. antiqui hanc opi. secuti sunt. de quibz nō curo specifi cam mentionē facere. tñ p sentētia nostra habem⁹ vtriusqz iuris illuminatores. vt glosatorē in decre. rē glosatorē iuris ciuilibz. Bar. rē 30. an. quis enim auderet ab hac opi. saltē in practica recedere maxime p religionē cū nō parua sit rō que p religiōe. facit. l. sūt p̄sone. ff. de reli. rē sump. fu. rē pfecto si quis recte pōderat glo. istius. c. nō sentit opi. quā prima frōte sentire videt̄. nā ista gl. ē h̄ posita sup cāu excepto. s. qñ ep̄s rē cler⁹ īspiciētes nēcitātē vñ vtilitatē laicorū volūt absqz coactiōe siliidia largiri. vñ glo.******

ista. in. d. ad releuādas. voluit poti⁹ exemplificare de hac necessitate vel vtilitate cōmuni qz ponere casum exceptū a dispositione istius. c. qd satis colligit etiam in eo qd dixit cōferre enī debet. rē. rē sic p verbum enī cōtinuat se ad text. si enī voluisset ponere casum exceptū dixisset conferre tñ debet. vel p alia verba similia locuta fuisset. rē quicqd sentiat satis ē hec opi. nostra fulcita iuribz rōnibus rē auctoritatibus quare ecclesie ad hec onera nō tenent nisi seruata dispositione huius. c. rē romano pontifice p̄ri cōsulto. vt dicit in. d. c. aduersus. *Putarē tamē qz vbi tanta necessitas imineret q nō posset sine aliorum scandalo rē periculo haberi p̄ri recursus ad papaz qz sufficeret tunc deliberatio ep̄i rē clericorū. argu. optimū in. l. tutor. qui repositiōnū. ff. de admini. tu ro. rē eorum que dixi. s. ti. p̄ri. c. fi. nō ob. huic p̄clusioni moniū do. *Car. in eo qz dixit standū legibus ex quo in canonibus cōtrariū nō reperit. vt in. c. j. de no. ope. nū. dico enim illa iura nō procedere qñ lex imperialis est damnosa ecclesijs seu ecclesiasticis personis. nō enī tenet nisi specificē approbetur ab ecclesia. vt est cōmunis doc. theorica. in. c. fi. de sol. rē in. c. ecclesia sancte marie. de cōsti. facit. x. di. si in adiutorium. rē c. fi. de re. eccl. nō alie. *Et p hoc patz q. l. ad instructionē. rē l. iubemus nullam nauē. C. de sac. sanc. eccl. rē l. nullus. C. de cursu pub. li. xij cum simi. nō tenent quo ad ecclesias cum specificē nō reperiuntur approbate p ecclesiā. imo potius reprobate saltem quo ad effectum. vt hic rē i. d. c. qz de censu. li. vj. cum si. Item rē secūdo potest responderi q illa iura procedūt quādo lex imperialis generaliter disponit tunc est seruanda in foro canonico si canō nō p̄tradicit. sec⁹ qñ lex specificē disponit super rebz rē psonis ecclesiasticis. qz talis lex ē nulla ex defectu p̄rius quātūcūqz canon specificē illā nō improbet. vt voluit Cal. rē bñ in. d. c. j. de no. ope. nū. dixi plen⁹ in repetitiōe. c. ecclesie sancte marie. de cōsti. *Et pōdera qz iste tex. videt̄ directe p̄cludere p̄ il lam. l. nullus. nā ibi dicit qz tpe expeditiōis null⁹ excusaf etiā ecclia. rē iste tex. innuit apte oppositū in eo qz facit mentionē de expeditiōe. rē cōcludit eccliam nō teneri nisi sponte velit ecclia rē clerus subsidia aliq cōferre vbi laicorū nō suppetūt facultates. *Et expō nit 30. an. hic illud vñ expeditiōes. i. caualcas vel missiōes nūcioz. rē p h̄ videt̄ qz dictū Bar. in. d. l. nullus. rē dictū p̄c. hic nō pcedit saltē indistincte in eo qz volūt ecclias rē clericos teneri ad cōtribuen dū tpe caualcate. cū scz veniūt iste societates ad dā nificandū cōmunitates. vñ ad illā. l. null⁹. p quā su it Bar. mor⁹. rē ad aliqua iura ciuilia p̄s satis rñsū. *Restat nūc rñdere ad p̄siderationē dñi p̄c. in eo qz pōderauit cōm vtilitatē clericorū rē laicorū. *Dice rē enī sic qz aut necessitas vñ vtilitas iminēs p̄cernit vtilitatē eccliaz a remonis p quādā psequentiā. rē tñc tex. aptus ē hic qz ecclesie nō tenent inducendo tex. p ut. s. dixi. rē faciūt alie rōnes p me. s. in ducte. nā in h̄ p̄dest imunitas ecclesie cōcessa. qz ī publica vtilitate in q includit vtilitas priuata si tenet ad munera sbeūda. si enī p̄cerneret ad expeditiōē solū vtilitatē laicorū in nullo p̄desset hec imunitas ecclesie. Aut*******

necessitas vel utilitas cōcernit de directo et pncipaliter utilitatē ecclesiarum et laicorū. vtpote praua societates territorij ciuitates incendit deuastat consumit in quo ecclesia habet multas possessiones. et tūc dico qd ecclesia deberet cōtribuere et nō ad solā deliberationē laicorū. vñ pōdera qd cū ad hec onera possessiones nō sūt obligate. et collecta est imponenda psonis cōtēplatione rex. oportet qd clerici et populus pncipaliter cōueniāt et deliberēt sup hac exactione redimenda. nec totius populi deliberatio habebit obligare clerici. nec eōtra. Nū enī agat de utilitate vtrorūq. oportet vtrorūq. cōsensū interuenire. qd qd oēs tangit debet ab oībus cōprobārī. vt i de. j. de cens. l. i. et ad hoc. de offi. archi. facit qd i fili le. et no. in. c. pastoralis. de rescrip. et optime facit. c. si. de feriis. c. j. de cens. vbi rex. in cōcernētib⁹ clerici et populu enī in actu cōcernente aliam requirit p̄sensum vtriusq. et vide qd dixi in. d. c. si. faretor tamē qd si clerici nō vellent sine legitima causa cōsentire qd populus poterit officiū supioris ecclesiastici implorare vt cōpellat clerici ad cōsentendū et cōtribuendū. ar. bo. in. c. nullus. de iurepa. Puro etiā qd i hoc casu nō habebit locū dispō. c. aduersus. vt romanus pontifex prius cōsultatur. qd hec impensa est fienda non propter utilitatem publicam sed etiam propter utilitatē p̄uata bonorū ecclesie. et sic sum⁹ extra casum illius. c. aduersus. facit de. j. et ij. d. cens. Et nota diligētē hec dicta mea. qd optima. et nemo sentit. Rideo insup ad alia motiua que vident obuiare cōclusioni supra facte. Et primo ad. c. p̄uenit. s. eo. dico qd nō loquit in fructib⁹ et bonis distrabendis. sed de quadā custodia ad necessariā tuitiōnez ciuitatis que nō iminet in casu nostro. Itē p̄supposito qd eēt magna necessitas debet seruari tenor huius. c. et c. aduersus. ppter piculū indebite alienationis bonorū ecclesie qd nō iminet in casu. c. p̄uenit. Itē ibi tractat de negocio cōcernente immediate utilitatē clericorum. nec sit deliberatio p laicos. sed ep̄s habet hoc disponere vt ibi. Itē non ob. qd dicitur de pietate. dico enī qd vbi agit directe de capriuis redimendis vel pauperib⁹ alendis. tūc ecclesia debet nedū subuenire s⁹ etiā bona sua distribuere. vt in. c. aurū. xij. q. ij. secus aut in casu nostro scz in refectione murosū et siliū. vbi etiā diuitiū nutrit utilitas. Itē ex quo laici sunt potentes debēt ipi h facere vt hic disponitur de fossatis. et nō detrabere de cultu diuino et paupibus et religiosis sumptus et necessaria vt expensa fiat sibi in cām nō necessariā et vbi p̄sumere qd laicorū facultates nō suppetant et necessitas viget tūc seruet qd h dicit. et j. c. aduersus. et h bene nobis. Ultimo q̄rit h an ecclesia et clerici teneant ad gabellas qd hodie iponunt in vino et siliis. et dic qd nō p illā autē. Itē nulla cōitas. C. d. fac. san. ec. tener Bal. in. d. l. placet. C. eo. ti. nisi gabella fuisset imposita p onerib⁹ ad qd tenetur ecclesia qd tūc succedit loco oneris. vt voluit Bur. i. d. l. ad istractionē. et vide de mā qd plen⁹ le. et no. in. c. si. de vi et bone. cleri.

Quam ecclesia. Cause sanguinis in ecclesia vel in ci

uitate. miteris. vel etiā in ecclesijs agitari nō debēt. h. d. Diuidit. nam in principio et in fi. ponit duplex constitutionis cā. in medio ponit cōstitutio. secūda ibi secularis. Mo. primo qd ecclesia est orationib⁹ deputata. et facit iste text. vt magis in ecclesia qd alibi sit orandū. ad qd vide bo. tex. cū glo. in. c. parsimoniā. xij. di. et in. c. decet. s. nullus. e. ti. li. vj. Mo. secūdo qd cimiteria gaudēt eodē p̄uilegio cum ecclesia. sicut enī interdictū iudiciū seculare in ecclesia. ita et in cimiterio vt hic. et hodie p̄cessus ē ipso iure nullus. siue fiat in ecclesia siue in cimiterio. vt in. d. c. decet. s. ad hec. Itē cimiteriū gaudet imunitate sic ecclesia. et pariter vtrorūq. cōmittitur sacrilegium. xvj. q. iij. quicq. et interdicta ecclesia videt interdictū cimiteriū. vt in. c. si ciuitas. de sen. excō. li. vj. ad qd tamē vide qd habet in. c. vnico. de cōse. eccl. vel alta. li. vj. et si alicui interdictū ingressus ecclesie. vide tur etiā interdictū cimiteriū. vt in. c. is cui. de sen. excō. li. vj. et vide qd no. ibi gl. que tangit an p̄ceda equipatio p̄cedat si cimiteriū ecclesie nō sit contriguū. et c. Mo. tertio qd in ecclesia est tutela et fugiū cōstitutū. et hoc qd cōfugiēs ad ecclesiam ē tutus. vt i c. j. proxi. vbi de hoc. et olim in lege veteri talis tutela erat in aliquib⁹ ciuitatib⁹. de quo vide tex. iūcta glo. in. c. illa. xvj. q. j. Et inducit iste tex. ad questionē an ecclesie debeāt incastellari. et dicit Bnno. et hosti. qd nō ad offensionē alicui⁹. x. q. j. sanctorum in fi. nō vt defendant xp̄iani et boni viri a malis crederent posse incastellari. et cū hoc transeunt cōmunis doc. hic. et p hoc bñ facit iste tex. hic in fi. in arg. et c. nulli. xij. di. vbi p̄z qd tēpore necessitatis licite quis hospitatur in ecclesia. et nota hoc dictū pro cōsuetudine rusticorū qui tēpore hostilitatis habēt refugium cū bonis suis ad ecclesiam et ibi fortificant. fac optime arguendo de psonis ad locū. c. ij. s. eo. Op. de. c. j. s. eo. vbi p̄z qd nedum iudiciū sanguinis. et etiam ciuile in ecclesia seu in ipius domibus agitari nō debet. So. glo. ij. faret contrarium. et ad tex. supplet maxime. et hodie vt p̄dixi habemus tex. i. d. c. decet. in quo inducit nullitas ipso facto tam p̄cessus qd sententię iudicis secularis. sec⁹ dic quo ad iudicem ecclesiasticum. ipse enī licite iudiciū exercet i ecclesia. vt in. c. p̄ceptum. ij. q. ij. et in. c. qua fronte. de appel. q̄nimo nota istā glo. in eo qd dicit iudiciū ecclesiasticū de honestate exercendū in ecclesia. et non alibi. vt propter loci reuerentiā caueant homines magis a p̄iurijs et mendacijs. pōt tñ alibi exerceri ad hoc. c. qua fronte. de ap. vbi p̄z qd in palatio ep̄i scopali pōt exerceri et sic in multis locis seruaf. Et glo. ista postmodū q̄rit qd si actori vel reo ē interdictus ingressus ecclesie et iudiciū agitat in ecclesia. qd interdictū nō extendit ad istū casum et nō dicit quare puto qd ista solutio pōt intelligi duob⁹ modis. Pri mo qd interdictus ingressus ecclesie extendit ad celebrationē diuinorū et auditū. nō autē ad simplicē ingressū. s⁹ h mihi nō placet p. c. is cui. de sen. ex. li. vj. vbi dicit qd interdicto ingressu ecclesie videt p̄p̄is ibidē inflicta diuinorū celebratio. vñ pondero illd verbū p consequēs. qd principalit interdictū sibi ipse simplex et nudus ingressus ecclesie. et p h facit qd et

cōdicatus d3 repellī ab ecclia q̄cunq; cā intret. vt. xxi di. cleros. z. xrv. di. plectis. **P**ōdō pōt hec solutio intelligi q̄ nō extendit ad hunc casū. s. cūz venit ad iudiciū vt fiat ius. z p hoc intellectu facit similitudo q̄ sequit in glo. **S**o. glo. secūdo p̄ncipaliter q̄ d3 tunc iudiciū agitari extra eccliam vt sic iste seruet interdiciū. z hanc vltimā so. dicit hosti. tenendā p̄ quaz interdiciū seruaf. z cā expedit. ar. de spon. cōmissū. **A**la. z **S**of. distinguūt inter actorē z reū. mibi plus placet hec opi. vltima q̄ nō d3 ppter delictū actori mutari solitus iudiciū loc⁹. vnde actor repellē cūz nō possit eccliam intrare. faciat se q̄ absolui si vult audiri. sicut dicimus in excomunicato. secus in reo cū veniat necessitat⁹. vt in. c. intellexim⁹. de iudi.

Quero extra glo. an tutor vel curator pōt decerni in ecclia. **P**o. de. de ancha. dicit posse dici q̄ sic. qz isti sunt actus pietatis z remittit ad no. p. Bal. in. l. nemo. C. de sa. san. ecc. **E**go generalit̄ distinguo sic q̄ aut actus qui expedit in ecclia p iudicē secularēz sit p viam volūtariē iurisdictionis. aut contentiose. **P**rimo casu actus tenet nec annullat vigore. c. de. cet. palk. qz illud. c. loquit in strepitu iudicioz. z tenet Bar. in. l. actus. C. de ferijs. p illū tex. vbi p3 q̄ actus qui spectat ad volūtariā iurisdictionēz possūt celebrari dieb⁹ feriatis. q̄si valeat ar. de tpe feriato ad locū sacratū. z facit qd̄ ipe notauit in. l. diuus. ff. eo. sed ego credo q̄ actus teneat. sed fieri nō debēt diebus feriatis. nec in ecclia nisi cōcernāt pietatem ar. in. c. j. de ferijs. z qd̄ ibi no. z facit qd̄. j. dicam.

Autē actus teneat fac̄ idē tex. in. d. c. decet. qz loquit in strepitu iudicioz. vñ cū sit penale nō debet extendi. vnde dicit ibi glo. no. q̄ illud. c. nō d3 extēdi ad p̄ctus qui sunt i ecclia. **E**x quo no. q̄ dispositio odiosa cōcepta sup quasi p̄tractu nō extendit ad purū p̄ctum. nam in iudicio quasi cōtrahimus. l. ij. ff. de pecul. Idē dic ecōtra. s. q̄ dispositio odiosa cōcepta sup quasi cōtractu nō extendit ad p̄ctus. qd̄ tenuit Bar. in. l. more. ff. de acq. here. vbi dicit q̄ si statutū phibet mulierē p̄trahere sine certa solennitate potest nihilominus hereditatē sine vlla solennitate adire. ad qd̄ vide qd̄ le. z no. in. l. apud iulia nū. ff. ex qui. cau. in pos. ea. **S**i vero actus expedit in ecclia per iudicē secularē p viam cōtentiose iurisdictionis. z tūc credo q̄ indistincte p̄cessus sit nullus. p. d. c. decet. qd̄ loquit indistincte. vñ crederem q̄ si enā cōcerneret pietatē annullaret p̄cessus. d3 enim iudex p̄cedere in tribunali suo. tex. enim i. d. c. decet. loquitur vniuersaliter z indistincte. vt p3 ppe si. ibi nulla inhiberi causa p laicos. zē. **A**lteri⁹ quero an in ecclia posset quis doctorari vel magistrari. **I**o. an. post Guil. formauit istā qd̄nem in. d. c. decet. z cōcludit tandē q̄ sic. tum qz actus iste ē licitus z honestus z ecclesiasticus. tum qz recipit gradus a p̄sona ecclesiastica. vt in de. ij. de magistris. iuncta glo. tum qz scientia est sanctissima res. vt. l. j. §. est quidez. ff. de va. z extraordi. cogni. z h mibi placet z cōsuetudine cōi z generali roborat. fac̄ qd̄ no. in. d. c. ij. q̄ dicit q̄ licite z sine peccato petit qd̄ hūc honore magistris si ē idone⁹. qz petit oportunitatē cōicandi alijs sciam qd̄ p̄inet ad charitatem

indignus vero peccat. qz incurrit peccatū presumptiois. z tanto plus quāto petit in ecclia. arg. c. cūz graua. xliij. q. ij. vbi dicit tex. no. naz quos graua peccata deprimūt ad maiore cumulū dānationis potius q̄ ad absolutionē eorum corpora in ecclijs ponunt. dicit tamē q̄ actus semp tenet cū non expedit p viam cōtentiose iurisdictionis. **A**ltimo hic querit an laici seu societates laicoz licite faciant plamenta z cōsilia sua in ecclia. dic q̄ regularit̄ ista phibent vt patet in. d. c. decet. ver. cessent. vbi dicitur q̄ i ecclijs debēt cessare vniuersitates z societates quarūlibet cōcilia cōciones z publica plamenta dicit tamen ibi **I**o. an. q̄ p actu pietatis vel spūalitatis bene possent ibi cōgregari. vtp̄ta vt faciant aliquā oblationē. vel faciant sibi societatem alicui⁹ actus pietatis qd̄ no. p cōsuetudine hodierna. z facit bene in ar. c. si quis despiciat. xliij. di.

Iter alia. **A**lefactor fugiens ad eccliam imunitate gaudet nisi i duob⁹ casib⁹. seruus vero restituitur domino de ipius impunitate iuranti. h. d. z sic cōmuniter summat. **E**go vero latius z notabilius summo sic. **R**eus criminis ad eccliam fugiens nō est violenter ab ea extrahendus. nec debet amplius p̄teritu criminis cōmissi damnari ad mortē vñ ad aliā penā corporalē. ē tamē aliter legitime puniendus. fallit in duobus casibus hic expressis. h. d. **P**rimo seruus fugiens ad ecclesiam timore domini sui est domino de eius impunitate iuranti restituendus. h. d. **S**ecūdo duo sunt dicta. secūdam ibi. si vero. **M**ora primo q̄ vbi in eodē facto dā canonū z legū cōcurfus licite etiam in foro canonico z ad decisionē cause ecclesiastice simul allegant. cōcor. c. j. de iura. calum. z. c. j. de no. ope. nūci. cūz si. z per hoc ego dico nō bene dixisse glo. in. c. si i ad iutorium. x. di. que dicit leges non esse allegandas nisi in defectū canonis. **E**t no. ex hoc tex. q̄ cum simul allegant p̄mūti debent canones tanq̄ digniores. z pondera q̄ tex. appellat canones sacros. vident enī p̄mulgari instinctu spūsancti. l. di. si ille. tex. tamē legis appellat leges sacratissimas. vt. l. leges sacratissime. C. de legi. z dicunt diuinitus promulgate. l. si. C. de p̄scrip. lon. tem. z p vtrisq; facit tex. in. l. j. §. est quidem. ff. de va. z extraordi. cogni. vbi scientia dicit res sanctissima. **I**te no. tex. pro consuetudine doctorū qui ex mente z dispositione canonū z legum formant distinctionē. sic enī papa fecit hic. **M**ora tertio tex. ibi quātūcunq; graua zē. q̄ propter atrocitatē delicti nō debet quis ad eccliam cōfugiens imunitate p̄iuari ecclesiastica. z hoc facit ad ea que dicā sup gl. **M**o. quarto quā imunitatē cōsequit̄ reus ad ecclias cōfugiens. nō enī effugit p̄sus vltionē delicti. s̄ psequit̄ p̄ncipaliter duo. **P**rimo vt inde violēt non possit eēhi. **S**ecūdo vt nō possit ampli⁹ de illo delicto dānari ad mortē vel ad aliā penam corporalē seu corporis afflictuā. potest ergo damnari pecunialiter z aliter q̄ in p̄sona. **E**t ex hoc z ex tex. no. q̄ stricte appellatione pene venit pena corporis afflictua. nō aut pecuniaria vñ alia eē corp⁹. nā tex. b̄ dicit q̄ nō debet dānari ad penā.

et postea dicit qd est alio legitime puniendus. ad idē
c. ad cōstituimus. xvij. q. iij. vbi dicitur qd fugientes
ad ecclesiam sunt ab omni penarū genere securi. et
tamē cōpelluntur aliter de delicto satisfacere. vbi
hic. **N**ota qd publicus latro vel nocturnus de-
populator agrorum nō gaudet hac immunitate ec-
clesiastica. Dicitur autē publicus latro qui palam
et publice furatur. vt sūt isti pirare. vel qui publice
stant in stratis. vel isti habentes arcem vel castrum
et disrobant homines transientes. Nocturnus vero
depopulator agrorū dicitur qui obsidet strata publi-
cam disrobando transientes. vt dicitur in tex. **E**t
differt a publico latrone. qd iste clādestine furat et
moratur in loco. vnde dicitur nocturnus depopu-
lator agrorū fm Inno. quia i nocte segetes destru-
it dū ibi se abscondit iacet et latet. et qd propter homici-
dia et rapinas qd faciūt in stratis comburūt et destru-
unt agros illorum qui eis nō seruiunt. expediā pri-
mo glo. et qd eis nō erit applicabile referuabo in fi.
Primo igit querō quid si iudeus fugiat ad eccle-
siam. nunqd gaudeat hac immunitate. **S**ol. gl. in. v.
extrahendus. dicit qd sic. dūmodo absit simulatio.
allegat. l. i. j. C. de his qui ad eccē. cōsu. vult dicere qd
si iudeus fugiat ad ecclesiam et vult vere effici xpia-
nus gaudere debet hac immunitate. et licet doct. no-
stri trāseunt cōiter cū hac glo. et idē Lau. in de. j. de
pe. et remis. tamē vide glo. in p̄rium in. d. l. j. qd dicit
qd etiam cessante simulatione nō gaudet iudeus hac
immunitate. et ad tex. illi. l. j. que videt ponderare si-
mulationē. r̄sident qd denotat frequentia. quasi dicat
qd ideo fecit tex. ille mentionē de simulatione. quia
frequēter iudei simulāt religionē fidei vt fugientes
ad ecclesiam possint euitare penas criminū et debito-
rū onera. **E**go credo illā glo. veriorē qd nostrā. vñ
de dico qd illa. l. inducit p̄sumptionē iuris et de iure
cōtra simulationē. **E**t quo enim iudeus reatu aliq
vel debitis fatigatus fugiat ad ecclesiam et dicit se velle
effici christianū p̄sumitur violenter qd hoc faciat
in fraudē nec debet recipi probatio in p̄rium. quia
illa lex p̄sumendo fraudē statuit. dicit enim qd an-
tea nō debēt suscipi qd debita vniuersa reddiderint
vel fuerint innocētia demonstrati purgati. **E**t quo
enī lex sup p̄sumptionē certū qd statuit. nō admittit
p̄batio in p̄rium. vt no. gl. in. c. ferrū. l. di. facit qd
le. et no. in. c. is qd fidē. de spon. facit ad p̄dicta in ar.
opri. qd le. et no. in. c. vnico. de obli. ad ratiocinia.
Quero qd tex. dicit qd fugiens ad ecclesiam ē alio le-
gitime puniendus. querit qua pena puniatur. **S**ol.
dicit glo. in. v. puniendus qd punietur pecunialiter. vel
aliter satisfacet p̄ter penā corporālē. et idē doc. com-
muniter hic dicētes qd ciuilit̄ cū illis agi pōt. accu-
sari vero etiā p̄cessu tēporis nō possunt alio modi-
ca cēt hac immunitas eccle. dixit tñ Inno. qd p̄textu
huius criminis poterūt repellī a p̄motiōe. **A**duer-
te puto qd ciuilit̄ et criminaliter potest cū illis agi
etiam dū existunt in ecclesia dūmodo nō p̄sequā-
tur penam corporis afflictiuam vt hic vbi tex. dicit
qd sunt alio legitime puniendi. ergo loquitur etiam
de accusatione criminali. hinc post multa dicit gl.
no. in. c. reum. xvij. q. iij. qd p̄uilegiū eccle. opat̄

vt ofno neq vitam perdat neq membrum. sed alio
pecunialiter satisfaciatur vel si hoc non potest seruiet
ei perpetuo quē lesit. ar. c. de raptorib. xxxvj. q. i.
qd no. et idē firmat ibi Archi. dicens qd illa fuit sen-
tentia Hug. vt fugiens ad ecclesiam nō debet ampli-
us puniri pena mortis membrorū vel verberū. sed
debet puniri pecunialiter et satisfacere. et b̄ innuit b̄
iste tex. dū dicit qd cōponat. et qd sonat quo ad sa-
tisfactionem pecuniariam. nō tamē propter hoc ne-
gatur fm Hug. quin etiam aliter possit satisfacere.
puta iurando illi fidelitatem vel p̄stādo aliud ser-
uitium. put voluit glo. p̄ealle. **S**ed tu cōsidera qd
tex. hic vñtur verbo puniend. et vñius debet per
aliud suppleri. vnde vt dixi poterit puniri ad oēm
penam p̄ter corporālē. fateor tñ qd poterit cū leso
cōponere put eis placuerit. nā satisfactū intelligit
qualitercūq voluntati creditoris satisfiat. vt in. l.
si rem. q. omnis. ff. de pig. ac. **S**ed ego querō qd
liter mādabit executioni ista pena et qualiter proce-
detur cōtra istum ad cōdēnationē ex quo est in ec-
clesia. **A**duerte circa modū p̄cedendū dico qd pote-
rit exire ecclesiam. nā ex illo solo cōfugere ad ecclesiam
cōsequitur immunitatem. vt in. c. cōstituimus. xvij.
q. iij. et hic. p̄lati tamē d̄ facto violant has immuni-
tates. debēt enim a iudicibus secularib. p̄missiones
de vita et membris saluandis obtinere vt hic. et dicit
Inno. qd si necesse fuerit exigere sup hoc iuramētū
et etiā maiores cautiones. ar. c. litteras. d̄ resti. spo.
et c. graue. de sen. excom. qd bene no. et eo exeunte
poterit fieri p̄cessus et sententia executioni i bonis
mandari vel poterit aliter cōponere cum leso. vt s̄
dixi. **S**i vero nullo modo velit de ecclesia exire for-
te timens tyrannidem iudicis secularis. nullo mo-
do debet de ecclesia extrahi per iudicē vel p̄ alium.
Nam vt innuit tex. duplex est immunitas. **P**rima vt
nullo modo extrahatur inuitus. **S**ecunda vt nō cōdē-
netur inde ad penā corporālē vt hic. et facit tex. l. d.
c. reum. et in. l. i. j. C. de his qui ad eccē. cōsu. vbi in-
distincte prohibet extractio. **P**oterit ergo tunc cita-
ri in ecclesia et teneat cōparere p se aut p p̄curatores
vt probat in. l. p̄senti. C. e. vbi tex. et Bar. **S**i aut
noluerit p se vel p aliu cōparere. si lis erat cōtestata
ante fugā procedetur ad sentētiā pecuniariā. vt b̄
et ibi. et mādabit s̄nla executioni in bonis. **S**i autē
nō erat lis cōtestata p̄cedet ad primū et scdm decre-
tum fm qualitatē cause. vt in. d. l. p̄senti. hec pro-
cedūt respectu iudicis seculari. et qd ad reū laicū. **S**i
dubitat an iudex ecclesiasticus possit istū p̄fugientē ar-
cere et p̄stringere. p̄sertim si ē p̄sona ecclesiastica. **S**o.
Inno. hic in. v. ad ecclesiam. tenet succincte modica
d̄ba in hac. q. dicit qd isti p̄fugientes ad ecclesiam
nō possunt p̄dēnari ad penā corporālē. possunt tñ
im monasterio retrudi ad priam agendā. allegat. l.
di. si ep̄s. et C. de adul. auē. § nouo iure. **S**ed dicit
Jo. an. qd p̄ hac gl. videt Inno. sentire qd per iudicē
ecclesiasticū fugiēs ad ecclesiam b̄n pōt inde abstrahi et
puniri ecclesiastica pena. et p hoc facit fm eū. qd cōtra
seculares p̄tates nō p̄ ecclesiasticas videt hac immuni-
tas adinuenta. p hoc. xvij. q. iij. frat. ibi qd nec po-
testatib. qdēz. nec p̄ncipib. vñq licuit p̄petrare vt

hominē in sanctuarijs constituti. rē. vi. ibi. ad idē. c. diffinitur. ea. cau. r. q. vbi violās ecclie imunitatem puniri iubetur seueritate regia. ergo de laicis loquitur. **P**reterea ad p̄dicta facit qz ecclia nō p̄sumit p̄uilegiāse p̄ se. de cens. cum instantia. Item iudex ecclasticus nō imponit penā mortis aut truncationis a quibus debet imunitas vt hic. **S**ed 3o. an. p̄dicta nō placēt. nec credit **I**nno. sic intellexisse vnde cōcludit ip̄e qz abstractō violēta etiā p̄ iudicē ecclasticū vel dominū ecclasticū etiā de subdito vlt seruo fieri nō poterit. allegat. l. ij. C. de his q̄ ad ec. cōsu. vbi simpliciter dicit minime licere fugientes rē. **I**te habet. xvij. q. iij. reū. vbi dicitur reū ad ecclia fugientē nemo abstrahere audeat. r. in. c. diffinitur. ea. cau. r. q. vbi dicit. **D**iffinitur sanctū concilium vt nullus audeat cōfugientē. rē. vniuersale igit verbū negatiuū etiā ecclasticos includit. r. facit in ar. c. vnicū. j. de natis ex libero ventre. nō enim debet ille impugnare q̄ defendere debet vt ibi. r. de resti. spo. c. cōquerente. in p̄n. **I**te patere legē quā tūp̄e tuleris. de cōsti. cū oēs. **A**d motiua aut sup̄ facta cum dicit iudicē ecclasticū non imponere penā mortis vel detractionē mēbroz r̄ndet q̄ ter. loquit de omni pena. r. aptius loquit p̄alle. c. id cōstitutū. vbi cauet de om̄i penarū genere. nec glo. **I**nno. loquit de pena. sed de penitētia. r. p̄ hoc facit glo. in. c. de raptoribz. r. xvij. q. j. que videt senti re q̄ talibz pōt iniungi penitētia. **A**derte qz 3o. an. aperte tangit quid in subdito vlt seruo dñi ecclie stastici vel in iudicē ecclastico respectu secularis p̄sone r. cōcludit qz p̄ istos violēta abstractio fieri nō debet. qd̄ mihi sans placet. r. allego p̄ eo. c. nullus. xvij. q. iij. vbi ter. exp̄sse dicit qz nullus clericorum seruū aut discipulū suū cōfugientē ad eccliaz extra here audeat vel flagellare p̄sumat. rē. **S**ed circa duo pōt dubitari. **P**rimo an iudex ecclasticus possit fugienti ad eccliam inuito indicere penitētia. et istā. q. succincite tangit 3o. an. post **I**nno. r. vterqz videtur sentire qz sic. r. facit gl. in. d. c. de raptoribz. qd̄ mihi placet dūmodo inuitus nō extrahat de ecclia vt sic cōsultatur pariter imunitati ecclasticæ r. anime isti fugientis. r. sic possunt reduci ad p̄cor diam Lau. r. Zenze. qui in hoc vident cōtrariari i de. j. de pe. r. remis. **N**ā imunitas nō intelligit concessa in p̄iudicium anime. potest enī quis compelli ad agendū penitētiā de peccato publico. vt in. c. j. de spon. r. xvij. q. vj. c. si. nec ecclia excusat cuz hec penitētia imponat in ecclia. vt in. c. in capite. l. di. **S**ecundo p̄ncipaliter pōt dubitari nūquid hec imunitas sic concessa clericis r. religiosis vt nō possint p̄ iudicē p̄prium in ecclia arceri seu violēte extrahi **E**t hanc questionē exp̄sse nō attingūt hic doc. nā 3o. an. nullā mentionē facit de clericis vel religios fugientibus ad eccliam vel in ea delinquentibus seu existentibus. nec ego reperio aliquem ter. q̄ exp̄sse prouideat. **S**ed ego salua meliori deliberatione tenco qz hec imunitas nō habet locū in eis si iudex ecclasticus causa discipline r. nō odiū vult eos arcere in ecclia r. punire r. extrahere vt duci faciat ad carcerē. r. de primo adduco glo. que hoc aperte

sensit in. c. nullus. xvij. q. iij. **S**ecundo considero qz civilis lex nō facit aperte mentionē de clericis vt religios. r. si faceret nō valeret. qz nō potuisset de re p̄uilegiū in p̄iudicium ecclasticæ iurisdictionis. iuxta no. p̄ **I**nno. in. c. nuper. de testi. facit. c. ecclia sancte marie. de cōsti. r. xvij. di. bñ quidez. iura vero canonica r. si nō distinguat inter clericos r. laicos. tamē si ponderent vident mētē habuisse ad laicos dūtaxat. patet hoc in eo qd̄ dicit hic rector eccliarū debere r. obtinere p̄missionē de morte r. membris saluandis. nō enī dicit qd̄ debet indulgere qd̄ fecisset si fuissent locuti de clericis quorū punitio spectat ad ip̄os eccliarum rectores r. ep̄m r. alios p̄latos. de offi. or. cum ab eccliarū p̄latis. idem videtur velle. c. reum. r. c. id cōstitutū. cū si. xvij. q. iij. **I**te p̄bat hoc apertissima rōne. p̄sertim in religios qui raro aut nunq̄ exeūt claustra monasterij. xvij. q. j. c. placuit. cl. ij. nam fm regulā eorum r. iura cōmunia possunt p̄ eoz supiorē i monasterio arceri verberari r. incarcerari. r. si opus ē de monasterio expelli r. in alijs artioribz monasterijs recludi. vt patet ex his que le. r. no. in. c. vniuersitatis. de sen. ex. r. in. c. si. de regu. r. transe. ad re. xvij. q. vj. de lapsis. r. in. c. dilectus. ij. de simo. r. idem dicendū i secularibus clericis respectu ep̄orū. nā ep̄s iudicat in ecclisijs. ij. q. ij. p̄ceptū. vlt in palatio suo de ap. qua fronte. r. in snia cōdēnat qnqz clericum ad perpetuū carcerē. qnqz ad verbera. vt in. c. tue. de pe. r. in. c. nouim. de x. signi. r. in. c. j. de calū. r. in. c. j. in fi. r. xvij. q. v. r. v. q. v. illi qui. r. no. xlv. di. i summa **P**urū aut cēt dicere qz in ecclia non possent capi arceri r. incarcerari r. verberari. imo p̄ honestate ecclie debent verberari in ecclia r. p̄ clericuz r. nō per laicum. vt in. c. vniuersitatis. de sen. ex. cō. r. no. i. d. c. j. r. i summa. xlv. di. p̄terea si clerici gauderent hac imunitate ecclasticā hoc tenderet nō ad decorē sed ad maximū dedecus ecclie cum videretur velle defendere facinus clericorū qui debent esse sancti r. in suis actibus relucere. vt i. c. oportet sacerdotes. lxxvj. di. r. canones mandant p̄ facinore eos deponendos ab ordine. d̄ iudi. at si clerici. r. in. c. cū nō ab homine. sequeretur etiā absurdū qz cuz multi sūt clerici q̄ nil habent de patrimonio remaneret eoz delictū impunitum cū non possint p̄cunialiter puniri. ad p̄dicta etiā facit de. j. de p̄uile. ver. si qui x̄o p̄missa. r. in. c. nō solū. de regu. li. vj. vbi religiosi delinquentes in religione mādantur subijci grauibz penis. **P**reterea r. vltimo cuz occidētes in ecclia gaudeant hac immunitate nisi maliciose in ecclia id fecerint. vt in. c. si. j. eo. seq̄retur qz clerici maxime q̄ cōmuniter viuunt raro aut nūq̄ punirentur de delictis eoz cum vt plurimū delinquant in ecclia. cuius cōtrariū apte probat in d. c. nullus. xvij. q. iij. r. claris in. c. ij. r. c. cū illoz de sen. ex. cum si. r. ista puto verissima. relinquo tñ hec p̄suetudini q̄ in hoc multū debet attendi. vt hic no. **I**nno. **E**t ex his omnibz p̄t fm **H**osti. qz cōtra hanc cōstitutionē delinquit p̄ncipes r. p̄lati. **P**riores qz si fugiēs ad eccliam ponit pedē extra eccliam statim eum capi faciunt. r. si nō exiit tenet eum

obfessum denegat victualia. ⁊ q̄quid mali facē pos
sunt faciunt cōtra illos. §. l. presentī. ⁊ canones pre
alle. ¶ Prelati vero in hoc delinquent. qz quātūcunq;
gratia fugiens commiserit ipm tamē seruare in to
rum nitunt ita q; nullam penam pecuniariā patiat
¶ Id qd hic dicit. ⁊ iusticiā que ē summū bonum.
xij. q. ij. cū deuotissimā. iō optabat hosti. ⁊ bñ q; in
hoc ⁊ in alijs vterq; eēt suis terminis cōtenti. ⁊ p
hoc sit expedita ista glo. cū materia sua. ¶ Po. §
ter. in eo q; excipit duas psonas tñ videt enim q;
⁊ alie debeant excipi. vt pbat in auē. de man. prin.
in. §. quid si delinquētes. ⁊. ⁊ neq;. vbi excipiūtur
adulteri homicide ac raptores virginū / sed glo. in
§. nisi publicus. dicit illud procedere de iure ciuili.
de iure aut canonico cui in hoc standū ē excipiēdi
sunt solū isti duo casus de quib⁹ in lra. ⁊ addendus
est tertius cū sua limitatione. put habet in. c. fi. j. e.
vult ergo in effectu q; iuri ciuili derogat in hoc per
ius canonicū / hosti. aut volendo saluare iura ciui
lia dicit dictā auē. pcedere qñ sunt delicta cōmissa i
ecclia vel in cimiterio possit admitti hec solutio. sed
oportebit illā restringere fm dispositionē. c. fi. j. c. §
Au. ⁊ pe. transeunt cū glo / Dicebat tñ pe. addē
dum casum. c. j. de homi. f. qñ quis ex industria et
pposito occidit primū suum. Inno. sentit idēz qd
glo. hic. dicit enī nō esse standum illi auē. Po. pe.
de ancha. tenuit standū eē illi auē. ⁊ huic. c. ⁊ sic ius
ciuille nō corrigit in hoc pius canonicus. qz ex quo
expresse nō corrigit dz vnū ius suppleri p aliud. fac
l. sed ⁊ posteriores. ff. de legi. ⁊. c. cū expediat. d. cle.
li. vi. nō enī est bona cōsequētia fm eū. cōstitutioēs
canonice enumerāt aliqs s; nō oēs de quibus facit
mentionē lex ergo in nō numeratis videt legē cor
rigere. ⁊ cū hac opi. transit ipse. sed pfecto p eo fac
multū in ar. iste tex. quē ipse in hoc nō ponderauit.
cū enī papa hic se fundauerit sup statutis canonuz
⁊ legū. vt pz in prin. ergo nō pōt dici q; voluit legē
corrige cū vna ⁊ eadē lex nō debuit inducere con
trarios effectus. de baptis. maiores. ¶ Preterea vbi
cūq; loquit cōstitutio in materia iuris cōis ⁊ aliqs
casus excipit nō p hoc firmat regulā in nō numera
tis cōtra ius cōmune antiquū. imo in casib⁹ nō ex
ceptis supplet a iure cōmuni. ad hoc allego tex. i. c.
ad audientia. cū ibi no. de de. non res. ¶ Ecce adduco
glo. ⁊ Bar. in. l. serui. ff. de vsuca. vbi notant volu
it q; si vnū ius ponit regulā ⁊ excipit aliquē casum
cū dictione taxatiua q; nihilomin⁹ excipiunt aliq ca
sus qui reperiunt excepti in alia pte iuris. p q alle
go tex. iuncta glo. in. c. qñ frequēter. pmo respōso
vt lit. nō cōre. ⁊ quāq; ista videant multuz corrobor
rare opi. do. pe. ea tñ nullo modo puto verā / Po
ueoz q; cū tex. in dicta auē. excipiat virginū rapto
res. ⁊ nos habemus tex. expresse in prium in. c. de
raptoribus. xxxvi. q. j. ⁊ voluit hic glo. §. impossi
bile est dicere q; ille tex. auctērice in nullo corrigat
⁊ q; iste suppleat per illum / Preterea ⁊ secūdo cuz su
mus in materia ecclesiastica ⁊ animā cōcernente ac
ecclesiarum decorem. ⁊ canon specificē disponit po
nendo regulā ⁊ excipiēdo casus. ⁊ hoc tam iure an
tiquo q; nouo. vt in. c. sicut antiquit⁹. xviij. q. iiij. ⁊

c. miroz. cū multis. c. illius. q. 7 hoc p totum ti. non
est curandū de iure ciuili aliter disponēte. vnde nō
supra in hoc ius cononicū p ciuile. pferim cuz ta-
lis sup. **Item** nō tenderet in iparum eccliarū detractio-
nē. ad hoc allego notabile dictū Inno. in. c. j. de re
bus ecclē. nō alie. li. vi. vbi dicit. q licz ius ciuile mī-
ta requirat in alienatione rerū ecclīasticarū. vt piz
in. Liubem. 7 in auē. hoc ius porrectum. C. de sac.
fan. eccl. tñ ex quo ius canonicuz super hoc statuit
minora requirendo statut iure canonico. nec sup-
pletio fit p ius ciuile. **Ad**ponet pncipaliter ibi. qz sta-
tuta ciuilia sup reb⁹ ecclīasticis nō ligāt eccliam nisi
ea acceptauerit. xcyj. di. bñ qdē. 7. s. de rebus ecclē.
nō alie. c. fi. **Si** ergo in casu isto nō fit suppletio in q
versatur vtilitas eccliarum. fortius fieri nō debet i
casu nostro. nisi suppletio tenderet in diminutionē
honoris ecclīaz. nā possibile ē q papa pingui⁹ vo-
luit priuilegiare ecclias q̄ inpario. ideo non debet
decurtari priuilegiū pape p priuilegiuz inparioz.
pferim cum iura ciuilia p̄buisent imunitatem i-
distincte. vt. C. de his qui ad eccl. cōsu. p totū. ergo
p ius autenticorū nō debet diminui priuilegiū pa-
pe. 7 hec est optima cōsideratio. **Item** 7 tertio cum
hic in tex. dicatur q quātrūqz graua maleficia p-
petrauit cōfugiens ad eccliam nō ē ab ecclia vio-
lenter extrahendus. 7. igit⁹ absurdum est dicere q
iste tex. debeat suppleri p tex. illi⁹ auctērice cum illa
auē. excipit homicidas adulteros 7 raptorē virgi-
nū propter imunitatē delicti 7 pferim pcedit cō-
sideratio dñi **De** tenēdo opi. glo. in. l. ij. C. de his
qui ad eccl. p̄su. 7 in. d. auē. de man. prin. s. neqz au-
tē. q voluit q hodie p tex. ip̄ius autērice p quocūqz
crimine ē reus ab ecclia extrahendus. 7 fac ille tex.
in eo q postea facit generaliter mentionē de delin-
quentibus. **Im**possibile enī est fm hoc q vtrūqz ius
possit seruari. nā q quilibet delin quēs extrahat est
aperte cōtra tex. 7. c. sicut antiqui⁹. 7. c. id cōstitui-
mus. xviij. q. iij. in raptorib⁹. optime piz p̄rium in
c. de raptorib⁹. p̄alle. in homicidio etiā reprobat⁹
in. c. fi. j. eo. nam homicida tunc nō gaudet hac im-
munitate cum delictum cōmisit in ecclia sub spe im-
munitatis ecclē. secus ergo si nō ex pposito occi-
dat v⁹ qñ delictū extra ecclias ppetrauit. **V**ides er-
go clarissime q tenēdo opi. p̄mune illius auctērice
impossibile est seruare vtrūqz ius. 7 per p̄dicta vi-
co dñi do. **An.** etiā nō pcedere q in qdā distinctiōe
quā hic submittit videt velle q in grauib⁹ delictis
nō gaudet cōfugiēs ad eccliam hac imunitate per
tex. illius auctērice. secus in lenib⁹. vt in. l. ij. p̄eall.
p̄fecto nō credo q apensate posuisset hāc opi. sed
recitauit distinctiōne quorundā legistarū qui fuer-
rūt locuti habito respectu ad ius ciuile. vt. j. subij.
am. 7 h̄ lec. do. **An.** sup tertio rep̄it multū corrupta
qz ip̄e eā nō publicauit i vīta. nā h̄ dictū suū exp̄sse
ē p̄ istū tex. in eo q dicit q quātrūqz graua malefi-
cia cōmiserint. 7. ad idē. c. fi. j. e. inducēdo vt. s. di-
xi. 7. xviij. q. iij. in multis iurib⁹ sup⁹ alle. **Quare** i
dubitant cōcludo standū esse sup ista imunitate di-
sp̄ositioni hui⁹. c. cū suis casib⁹ dūtaxat exceptis. et
cuz limitatione. c. fi. j. e. nec placet mibi opi. **De** c. s.

actata. ut homicida ex proposito fugiens ad ecclesiam non gaudet hac immunitate. p. c. j. de homi. Nam si dictum videtur p. c. f. j. e. ubi loquitur de homicida ex proposito. et tunc ponit speciale quod in ecclesia fuit perpetratum sub specie immunitatis. ergo secus quod fuit commissum extra licet ex proposito. ad idem. c. sicut antiquit. palle. ubi solum excipit latro. sicut facit iste text. non obstat illud. c. j. quia ubi ibi not. ille est text. legis veteris. et habet multos intellectus. et intelligendo in terminis nostris rident quod precebat secundum antiquam legem. quod altaria veteris testamenti non gaudebant illa immunitate. f. hodie gaudet nra. Item potest intelligi et reduci ad terminos. c. f. j. e. cum homicidium fuit commissum in ecclesia modo predicto. et satis hec videtur ibi tenere doc.

Restat quod solum rident ad illud auctoritatem de man. p. in ad quod rident multipliciter. **P**rimo quod intelligi de delictis in ecclesia commissis. ut voluit h. hosti. et per hoc facit quod ibi nulla facta fuit mentio de fugiente ad ecclesiam. si dicitur dicit quod ibi delinquentes debent de ecclesia extrahi. si tunc illud text. dico reducendum et limitandum ad terminos. c. f. j. e. et dicit ubi dicitur. **S**ecundo potest intelligi quod ibi loquatur in alijs privilegijs per que inducitur impunitas quod non inducit per hanc decre. et hanc op. tenuit hic do. Lar. que satis potest admitti ut iura saluent. tunc ibi non apparet de quod alia immunitate loquatur. **T**ercio potest intelligi quod illud procedit de iure civili secus de iure canonico ut hic. et hoc tenet glo. hic. et l. in. d. l. p. f. i. et multi alij et videtur satis vera secundum predicta. licet illa hosti. tunc sit ut si ius civile non corrigat. **Q**uarto posset dici quod de iure civili antiquo. f. C. non erat definitio in ius canonicum et civile. ut patet. C. de his qui ad ecclesiam. p. f. et habito respectu ad illud ius loquitur iste text. in eo quod allegatur ius civile et ius canonicum. nec curavit papa de iure auctoritatis. tunc quod illud ius videtur dubium. ut patet ex predictis. tunc quod si etiam impator voluisset reuocare privilegium quod prius dederat ecclesie non potuisset cum privilegium fuerit datum non subdito. iuxta ea que dixi post Innocentium. in. c. nouit. de iudi. et per h. habes hunc articulum plene et clare declaratum. **S**ed quod circa predicta quare ecclesia excipit magis istos duos casus de quibus in ista et alios. **S**o. dicit Jo. an. quod de alijs presumit quod non insidiosum hoc fecerint nisi aliud probet. ff. de proba. quotiens. §. qui dolo. ff. de iusti. et iur. l. ut vim. de istis de presumit quod insidiosum fecerint nisi prius probet. ar. ff. de vsur. l. qui semisses. et de presumpt. c. j. et iij. **D**o. p. de ancha. reprobat hanc rationem. quod in omni delicto presumit dolo. ut l. et no. in l. j. C. de sca. et in. c. j. de presumpt. **S**ed ego credo quod Jo. an. intellexerit id quod alij non presumunt ex proposito prius deliberato deliquisse licet in actu delicti presumat dolo. in istis autem qui stant in stratis publicis presumit quod ex deliberato proposito hoc fecerint. ex quo illis rapinis se assuescerint. debet enim inspicere hominis consuetudo et ob hoc credo quod allegauerit. l. qui semisses ff. de vsur. **S**ed ex alio mihi non placet op. Jo. an. quod rationem suam sentit quod delinquentes ex proposito immunitate ecclesie non gaudeat. quod est per no. p. in. c. j. de homi. Item p. c. f. j. e. inducendum illud. c. p. locum a speciali quod ar. validum est in iure. ut l. et no. in. c. presenti. §. lo-

ca. de preben. li. vi. tunc enim delinquentes ex proposito non gaudet hoc privilegio quod illud delictum commisit in ecclesia sub specie immunitatis. secus si extra ecclesiam etiam si sub specie immunitatis. valet enim ar. a. prior ex quo non reperitur in iure prius. ut in. c. cum applica. de his qui. a. pla. unde allego aliam rationem. **D**ico enim quod iura magis exasperant in istis latronibus quam in alijs. quod illi sunt deteriores et interest plurimum illos puniri quam alios malefactores cum plura exercitia cogitent quam alij. ar. xxij. q. iij. c. e. iniusta. ubi dicitur quod non est misericordia uni parcere et multos ad discrimen adducere. ad idem alle. l. aut facta. in fi. et l. capitolium. §. famulos latrones. ff. de penis. ubi per istos famulos latrones iura multum ultra debitum pena exasperant ne multis crastantibus locus sit exemplo. et hanc rationem aperte sentit glo. in. c. f. j. e. et hoc no. bene. **M**unc quod an fugiens ad ecclesiam per debito gaudeat immunitate unde non possit extrahi inuitus. **S**o. dicit quod sic. primo probat hic in eo quod generaliter prohibet extrahi de ecclesia inuitus. et loquitur generaliter text. in. c. minor. et c. si quis corumax. xvij. q. iij. et clarius probat in l. presenti. C. de his qui ad ecclesiam. p. f. tenet Oldra. consilio. l. iij. cum limitatione tamen inspecto. si iure communi. sed si statutum haberet ut debitor possit compelli ad seruendum per debito tunc potest extrahi. quia non videtur concessa immunitas cum iudicio istius qui est quasi dominus istius. ar. eius quod hic dicit de seruo et placet do. An. hic. et satis potest admitti ne alter priuatur iure suo quod competit per personam illius. **E**t circa hanc materiam cum queritur numquam ecclesia possit immunitatem fugientibus ad ipsas. **P**osuit l. y. distinctionem in. d. l. presenti. quam in aliquibus reformando subiecta. distinguunt autem quod aut ille qui confugit ad ecclesiam non est catholicus. aut est catholicus. **P**rimo casu non inuabit per ecclesiam. ut in. d. l. j. C. de his qui ad ecclesiam. c. f. et in auct. ut liceat ma. et auct. §. quia de. col. viij. quod not. pro his que dixi. §. sup. glo. in. d. extrahend. **S**ecundo casu cum est catholicus aut delinquit in ecclesia aut extra. si ecclesia delinquit ad quam nunc confugit non inuabit per eam quod frustra legis inuocat auxilium. et de vsur. c. quod frustra. et de §. quod vero. **E**go dico h. restringendum et intelligendum. ut l. et no. j. e. c. f. **A**ut delinquit extra ecclesiam et tunc refert an sit liber. an sit seruus. si seruus aut fugit propter magnam atrocitatem domini. quod ad mortem eius fatagit. et tunc habet locum. insu. de his qui sunt sui vel alie. iij. q. si dicat quod tunc pinguit succurrit seruo quam si dicat. nam non reddidit domino sicut hic dicit. sed ex quo eius seuitia est intolerabilis est cogendus seruus vendere. expedit enim reipublice neque abutatur re sua. **A**ut fugit propter modicam seuitiam. et tunc habet locum quod hic dicit et in d. l. presenti. §. sane. ubi idem in effectu disponit quod hic. **A**ut fugit sine aliqua seuitia domini. et tunc aut sine delicto. et idem dicendum quod hic. **A**ut propter delictum. et si modicum et tunc si delinquit erga dominum. ut quod forte surripuit unam mensuram vini vel quid simile. et h. locus quod hic dicit. **A**ut fugit seruus propter delictum non facile. et tunc aut timet puniri a domino suo aut ab alio. si timet a domino puniri fiet sibi restitutio preiudicia impunitate. de qua hic. et in. d. l. presenti. §. sane. **S**i vero timet puniri ab alio puta a iudice. tunc idem dicitur

est in eo qd in libero. qz nō est acceptio personarū apud deū. vt in auē. de mona. ad fl. 7 in. c. nouit. d. iudi. nam hic sit distinctio inf seruū 7 liberū propf interesse dñi qd cessat cū ab alio repetitur. Aut que rit de libero hōie fugiente ad eccliam. 7 tūc aut fugit ppter debitū. aut ppter delictū. **Primo** cāu aut fugit ppter debitū tributū. aut ppter aliud debitū. Sed ppter tributū. s. debitū principi tunc extrahat de ecclia. vt in auē. de man. prin. §. publicorum vero tributū. 7 ibi no. glo. §. **De**. vt refert ibi **Ly.** videt in hoc dicere qd debitores tributū nō extrahunt de ecclia 7 ibi citabunt. 7 si defēdāt se bñ quidē alioqn pcedet ad missionē in possessio nē bonorū. 7 ita intelligit. d. auē. 7 sic recitando trā sit **Ly.** qd satis placet. nam in dubijs fauendū ē ecclie. 7 facit. d. l. presentī. **Itē** nō potuit impator p ius suū nouissimū p iudicare imunitatē ecclie a lege 7 canone cōcesse. Aut fugit ppter aliud debitū. 7 tūc fm omīs nō debet extrahi inuitus. vt in. d. l. pñti. §. in modo pcedendi sunt opi. Quidā enī dicunt qd debet sibi dari. xxx. dies in quibus secure exeat. 7 si snia ferec infra illos. xxx. dies iudex eā sniam exequet. si aut post illos dies fugiat ad eccliam iudex exequet sniam meliori modo quo poterit. vt in. d. §. sed neq. in auē. de man. prin. fm **De**. §. gl. ibi aliter distinguit. **Ita** de ra. alit intelligit. 7 credo qd melius. dicit enī qd dabit sibi securitas exundi 7 tñdi extra eccliam per. xxx. dies infra quos rñdebit vocatus ad iudiciū. 7 si iudex ferat sniaz infra illos dies tunc iudex dabit sibi electionē vt impleat iudiciū 7 renūciat securitati vel redeat in eccliam. 7 b vo luit lsa i. d. auē. ibi p dēmnabis est. 72. 7 cū hac opi. transit **Ly.** Si autē liber homo fugit ppter delictū aut ppter atrox delictū 7 nō habebit imunitatem. aut ppter minimū 7 tñc habebit. vt in. l. ij. C. d. his qd ad ex. pñ. 7 hoc voluerūt **De**. 7 **Ita** de ra. sed gl. sentit idem i quolibet delicto. vt no. in. d. l. ij. 7 i. d. §. sed neq. in auē. de man. prin. 7 hoc dicit **Ly.** pro cedere de iure ciuili. §. de iure canonico distinguit. qd aut delinquit in ecclia aut extra. **Primo** casu nō iuuat p eccliam. p. c. fl. j. c. Si extra eccliam iuuat vt nō puniat psonaliter in vita vñ in membro. allegat hoc. c. exceptis publicis latronibus vt hic. refert tñ **De**. qd quedā scripta canonica distinguit. qd aut de licitū atrox est cōmissū ex pposito. aut ex casu si ex pposito nō gaudebit imunitate ecclie. vt in. d. auē. secūdo casu sic. vt in isto tex. qd delictū qd cōmittit ex pposito ē magis puniendū. l. absente. in fi. ff. de pe. 7 hoc voluit lhosti. p decre. j. de homi. §. aliq vt refert **Ly.** intelligit istum tex. de altari veteris testa menti. Sed cōtra hanc distinctionē primā facit fm **Ly.** qd de raptore dicit qui gaudet imunitate. vt in c. de raptorib. xxxvj. q. j. 7 tñ ille deliquit ex pposito. ideo **De**. circa istud mēbrū distinguit sic. aut de licitū cōmissū ex pposito cōmittit stimulo naturali. aut sine stimulo naturali. **Primo** casu gaudebit vt in palle. c. de raptoribus. secūdo nō. 7 ita simplr recitando transit **Ly.** **Itē** tu dic de hoc vltimo mēbro. s. qñ propter delictū homo liber fugit ad eccliam. vt. s. dixi. nā bec ofia **De**. videt contra istum

tex. iuncto. c. fl. j. c. hic enī dicit qd quātūcūqz grauē maleficiū cōmiserit gaudet imunitate. 7 i. c. fl. exclu dit grauitatē delinquētē ex pposito qñ deliquit in ecclia. secus ergo si extra eccliam. vñ tā de iure ciuili qz de iure canonico quo ad hoc membrum. dic vt s. dixi. sed volui predicta inserere vt dicta legistaz videant incognita 7 vt pateret ad illa rñsio. **Ex** pre dictis pñ clarissime qui gaudeant hac imunitate ecclie. **Nunc** quero quid si de facto cōfugiēs ad eccliam fuit inde p violentiā extract⁹ indebite. **So.** dicit **Bar.** in. d. l. pñti. se putare qd de iure petere posset vt restituat pristina libertati cū ea sit d facto priuat⁹ pñ. de li. ho. exbi. 7 idē tenet **Oldra.** consl. liij. dicens qd ecclia posset agere cū sit spoliata libertate. Ego de hoc allego tex. aptum in. c. miroz. xvij. q. iij. vbi ponit tex. **Augu.** ex quo euidentissi me colligit qd ecclia debet p excoicationē cōpellere extrahentē ad restitutionē. ac etiā interdicere ne a tota domo sua recipiant oblationes. 7 pcedit etiaz in extrahente seruū qd plus ē. vt ibi no. **Hug.** 7 **Ar chi.** nec euitat dñs restitutionē licz nūc velit p̄stare iuramentū de impunitate. debet enī iniurie ecclie satisfieri. **Itē** iuramentū debet p̄stari ante extractio nē 7 nō postea. vt hic. qd diligēt nō. **Et** faciūt bec ad qñem an si fuit aliquis captus p rectorē terre vicine in isto territorio pōt repen p istā ciuitatē cū nō poterit in alieno territorio capi 7 dicendū est qd sic. p illud. c. miroz. 7 firmat **Bar.** in. l. scui. ff. d. accusa. qd tene mēti. 7 hoc de iure canonico. sed de iure ciuili extrahens aliqū de ecclia dñ puniri sicut d crimine lese maiestatis. vt i. d. l. pñti. **Quero** qd puidet in victualibus p̄fugientib⁹ ad eccliam. **So.** tex. in. d. l. pñti. in fi. videt innuere qd ecclia debet istis facere expēsas. 7 hoc firmat per illū tex. glo. in. c. diffiniuit. xvij. q. iij. **Itē** **Archi.** p **Hug.** 7 alios distinguit ibi 7 meli⁹. qd aut habet propriū 7 facient sibi expēsas de reb⁹ suis. aut nihil habent 7 debent laborare 7 manib⁹ victū querere. aut neutrū possunt. 7 tūc ecclia prouidebit eis tanqz pauperibus. 7 hoc placet. ar. c. cleric⁹ victū. xij. di. **Ita** si clericis habentibus p̄prium ecclia non subuenit vt in. c. pastor. j. q. ij. 7 xij. q. j. illi fortius nec istis ex facinore ad eccliam cōfugiētib⁹. **Preterea** clericus nō habet sufficiēs bñficiū debet manib⁹ querere victū 7 nō debet querere de bonis pauperum vt in. c. clericus victū p̄eall. 7 de cele. mis. c. j. §. fortius tenent isti laborare si nō habet p̄monitiū saltez sufficiens. **Et** ad. l. presentī dic qd tex. ille nō loquit dispositiue sed narratiue. 7 potest intelligi fm p̄dicta. 7 p̄sertim cum loquat de seruis qui nō habent p̄prium. **Alterius** querit quis extrahet istos d ecclia violenter in casibus in quib⁹ possūt extrahi. **So.** **Ly.** in. d. l. presentī. distinguit qd aut delictū fuit cōmissum extra eccliam. 7 tunc iudex secularis extrahet 7 punit cum ad ipm pertineat punitio cū sit cōmissum delictū in suo territorio. Aut delictū fuit cōmissum intra eccliam. 7 tunc iudex ecclastic⁹ extrahet cum sua sit iurisdictio. 7 hanc opi. simpliciter fecutus do. **De**. hic. sed tu vide **Bar.** l. l. scui. ff. de accusa. vbi dicit qd punitio delictorū in ecclia

Itē si quis tunc auct⁹ de auct⁹ op⁹
fuo ma d glo d ex impub⁹ p̄stati p̄stati
hui⁹ vi p̄stati d hui⁹ hui⁹ dūg dūg dūg
fuo p̄stati dūg dūg dūg dūg dūg dūg

commissio p[er]tinet ad iudicē secularē et nō ad iudicē
ecclesiasticū. ex quo delinquentes sūt laici. p. l. si q[ui]s in
hoc genus. C. de epi. et de. r. c. si. j. e. q[uo]d bñ facit in
ar. Ego sic distinguere q[uo]d aut querit nūquid ecclia
sticus possit puniri illū delinquentē in ecclia de sa-
crilegio. et credo q[uo]d sic in. c. cū sit. et q[uo]d ibi nō. de foro
cōpe. cōmisi enī iste sacrilegium delinquēdo i ecclie
sta. et d[icitu]r violare imunitatē ecclie. sicut enī nō licet in-
de aliquē violenter extrahere. ita et fortius nec ver-
berare nec occidere. ad hoc alle. bo. ter. in. c. cū pro
cā. de sen. ex. Aut querit nūquid possit euz directe
punire de crimine seculari ibidē cōmissio. et credo q[uo]d
nō. q[uia] ecclia nō habet territoriu nisi respectu eoz
que sunt seu p[er]tinet ad for[um] ecclesiasticū. facit. c. postu-
lasti. et q[uo]d ibi nō. d. fo. cōpe. a. c. rex debet. xxiij. q. v

Ite quero que loca gaudēt hac imunitate ecclie-
astica. nā pōt dubitari de palatio epi et d[icitu]r oratorij
Ite vsq[ue] ad quātū spatii ecclia cōsecrata gaudeat i
munitate et silibus que hic nō subijciā. cū sit hoc. c.
satis sua materia onerati. sed dicā. j. pe. c. vbi ma-
teria melius cadit.

Ultimo hic aduerte ad glo.
magna in fi. in eo q[uo]d ponit penā latronū. et dicit q[uo]d
famosi latrones tñ furca suspendunt. alij xō lubē
tur castigari. Qui xō dicunt famosi glo. nō decla-
rat. sed tu vide p[er] Bar. in. l. si cui in fi. ff. de accusa. et
melius in auē. sed nouo iure. C. de ser. fug. vbi cit-
am.

Bal. p[ro]fuit notabile dictū q[uo]d etia p[er] vno furto
pōt quis suspendi q[uo]d fuit circa rem magnā. q[uia] equi
ualet pluribus furtis successiue cōmissis et dic ple-
nius vt in p[ar]te. iurib[us]. nō. q[uia] hic m[agis] istā examina-
re nō intendo cū nō sit p[ro]portionabilis. ti. r. c. istud
ē satis oneratum. sed hoc dictū glo. attigi p[er] Jo.
an. qui reprobat hanc glo. dicit enī q[uo]d hodie impo-
nitur pena furcā. p[er] furto q[uo]q[ue] solidoz vel vltra.

Ide et clarius tenuit in. c. tua. de homici. et p[er] hoc. c.
ad palatū. s. si quis quinq[ue] solidos. de cle. vio. pa.
col. r. do. An. dicit q[uo]d hic doc. cōter tenent illuz. s.
h[ic] locū q[uo]d ex tali furto sequit[ur] pacis fractio. als au-
tē stat iuribus hic alle. in gl. s. ego nō video q[uo]d doc.
ponat hanc restrictionē ad illū tex. saltē vt dicat cō-
munis opi.

Doc. enī nostri cōter hic trāseunt cum
Jo. an. et idē faciūt in. d. c. tua. Idē videntē velle le-
gisse. vt not. l. y. in. d. auē. s. nouo iure. et sentit ibi
Bar. licet videat dubitare an illa. l. s. res. sit obser-
uanda. nā glo. videt multū dubitasse in. c. j. s. iniu-
ria in prin. de pace iura. fir. col. x. Et tandē conclu-
dit q[uo]d est p[er] lege obseruanda nisi forte sit ei deroga-
tū p[er] p[ri]a p[ro]prietatē.

Ide videretur velle Bal. i. d.
auē. sed nouo iure. et in. d. s. si quis quinq[ue] solidos.
dicit enī q[uo]d hodie cōter in italia ille. s. nō ē in obser-
uantia. placet tñ mihi dictū dñi An. rōne illi[us] rubri-
ce. ponit enī sub rubrica de pace tenenda vnde vt
cōueniat rubro et min[us] q[uo]d fieri possit recedat a iure
antiquo intelligat q[uo]d ex tali furto sequit[ur] pacis fra-
ctio.

Ultimo pōt hic applicari q[uo]d de eo q[uo]d d[icitu]r solē
ni fuit dimissus de carcere vt tr[an]s ad audiendū mis-
sam cum iuramēto de redeundo. qui iuit ad eccliam
et nō vult redire. an teneat redire ad carcerem. seu
possit inde extrahi. quā. q. vide p[er] Jo. an. in addit.
spe. ti. de iureiur. sup rubrica in pe. colū. vbi refert

dicta alioz. et in effectu cōcludit q[uo]d si iniuste detine-
bat vel a nō habēte p[ro]tatem nō teneat redire. p[er] quo
vide bo. glo. i. de. pastoralis. de re iudi. in. d. p[er] vio-
lentia. q[uo]d ego puto p[re]cedere q[uo]d iminet periculum
mortis. als satisfaciendum ē iuramēto vel p[er]tēda
absolutio. vt in. c. si xō. et q[uo]d ibi nō. de iureiur. Aut
iuste detinebat. et tunc teneat redire. peccat enī fugi-
endo carcerem. q[uo]d enā voluit Bar. in. l. relegati. ff.
de pe. vbi vide. nō tamen debet ecclia pati illuz ex-
trahi nisi p[re]stita impunitate de morte v[el] membro
put hic dicit. et nō. hoc vlti.

Aduersus Jo. an. specificē nō su-
mar. s. p[ro] sumario
dicit sic. Generale concilium repetit latera-
nē. s. e. nō minus addens quandā p[ro]uisionem
in. d. p[ro]p[ri]et. et penā in. d. q[uo]d xō. sed do. An. sumat
sic. Cuiuslibet p[re]sidentes et ecclias collectantes p[ro]ter
formā cōcilij generalis sūt excoicandi. nisi satisfice-
rint infra mensem. et sententie ab eis late sūt nulle
que pene transeunt ad successores. et eos sequunt[ur]
officio deposito. Sed certe hoc summarū nō eua-
cuat radicatus intellectū. c. vnde ego dico q[uo]d istud. c.
habet principaliter tria dicta. Nam primo repetit
cōcilium lateranē. s. eo. nō minus. et quādam de-
terminationem annectit. Secūda ibi q[uo]d vero. penā
illius cōcilij auget. Tertia ibi ceterū. penam illi[us] cō-
cilij determinat et extendit ad successores. et diuisio
sufficit p[ro] sumario. et ad maiorē declarationē p[ro]-
nouitū sūmo sic. Clerici nō debēt necitatib[us] seu vi-
litanib[us] ciuitatū seu alioz locoz ēt vbi laicoz nō sup-
petūt facultates s[ub]uenire. nisi p[ro] roman[us] p[ro]fiter
p[ro]sulat. s. p[ro]mo. Serēne et cōstitutiones edite a laicis
collectantib[us] eccliam sunt ipso iure irritē. nec vllō tē-
pore cōualescūt. hoc secūdo. Rectores excoicun-
cati ob grauamina p[ro]missa remanēt excoicunati
etiam post depositū officij. nihilomin[us] excoicun-
cati sunt successores. nisi satisfecerint infra mensem
hoc tertio.

No. p[ro]mo ibi cōes. rē. q[uo]d clerici non tenent
cōtribuere in necessitatib[us] iminentib[us] cōter ci-
uitati seu alteri loco. vnde pōdera q[uo]d rex. nō loquit[ur]
de necessitatibus laicoz vt quidam voluerūt intelli-
gere. sed de necessitatibus cōmunib[us]. hinc ē q[uo]d bis
repetitur illud verbū cōes. facit enī h[ic] littera in alio
quatenus dicit q[uo]d pape interest puidere cōmunib[us]
vilitatibus. Loquit[ur] enī de vilitatib[us] laicoz et deri-
corum. q[uia] in necessitate et vilitate ciuitatis satis p[ro]-
curatur vtilitas clericoz et eccliaz. clerici ergo sunt
exempti in p[ri]uilegiū. q[uo]d satis innuit text. i. d. c. nō
minus. dū dicit q[uo]d pharao p[ro] oib[us] alijs seruituri-
bus subactis sacerdotes et eoz possessiones in p[ro]sti-
na libertate dimisit. de quo dic vt latius dixi in. d.
c. nō minus.

No. secūdo q[uo]d ecclia vendicat sibi
iurisdictionē p[ro] grauātes seu aliter extendentes i ec-
clesiam seu personas ecclesiasticas. et insurgit bec iu-
risdictio iudicio meo rōne sacrilegij q[uo]d cōmittit ex
tali lectione. ar. c. cū sit generale. de fo. cōpe. sec[us] au-
tē vbi cessaret sacrilegiū. nam tunc nō vendicat q[uo]d
sibi iurisdictionē cōtra cum qui deliquit in subdituz
suū in alieno territorio. vt nō. Anno. in. c. postula-
sti. de fo. cōpe. et Bar. in. l. cunctos populos. C. de

dicta alioz. et in effectu cōcludit q[uo]d si iniuste detine-
bat vel a nō habēte p[ro]tatem nō teneat redire. p[er] quo
vide bo. glo. i. de. pastoralis. de re iudi. in. d. p[er] vio-
lentia. q[uo]d ego puto p[re]cedere q[uo]d iminet periculum
mortis. als satisfaciendum ē iuramēto vel p[er]tēda
absolutio. vt in. c. si xō. et q[uo]d ibi nō. de iureiur. Aut
iuste detinebat. et tunc teneat redire. peccat enī fugi-
endo carcerem. q[uo]d enā voluit Bar. in. l. relegati. ff.
de pe. vbi vide. nō tamen debet ecclia pati illuz ex-
trahi nisi p[re]stita impunitate de morte v[el] membro
put hic dicit. et nō. hoc vlti.

Aduersus Jo. an. specificē nō su-
mar. s. p[ro] sumario
dicit sic. Generale concilium repetit latera-
nē. s. e. nō minus addens quandā p[ro]uisionem
in. d. p[ro]p[ri]et. et penā in. d. q[uo]d xō. sed do. An. sumat
sic. Cuiuslibet p[re]sidentes et ecclias collectantes p[ro]ter
formā cōcilij generalis sūt excoicandi. nisi satisfice-
rint infra mensem. et sententie ab eis late sūt nulle
que pene transeunt ad successores. et eos sequunt[ur]
officio deposito. Sed certe hoc summarū nō eua-
cuat radicatus intellectū. c. vnde ego dico q[uo]d istud. c.
habet principaliter tria dicta. Nam primo repetit
cōcilium lateranē. s. eo. nō minus. et quādam de-
terminationem annectit. Secūda ibi q[uo]d vero. penā
illius cōcilij auget. Tertia ibi ceterū. penam illi[us] cō-
cilij determinat et extendit ad successores. et diuisio
sufficit p[ro] sumario. et ad maiorē declarationē p[ro]-
nouitū sūmo sic. Clerici nō debēt necitatib[us] seu vi-
litanib[us] ciuitatū seu alioz locoz ēt vbi laicoz nō sup-
petūt facultates s[ub]uenire. nisi p[ro] roman[us] p[ro]fiter
p[ro]sulat. s. p[ro]mo. Serēne et cōstitutiones edite a laicis
collectantib[us] eccliam sunt ipso iure irritē. nec vllō tē-
pore cōualescūt. hoc secūdo. Rectores excoicun-
cati ob grauamina p[ro]missa remanēt excoicunati
etiam post depositū officij. nihilomin[us] excoicun-
cati sunt successores. nisi satisfecerint infra mensem
hoc tertio.

No. p[ro]mo ibi cōes. rē. q[uo]d clerici non tenent
cōtribuere in necessitatib[us] iminentib[us] cōter ci-
uitati seu alteri loco. vnde pōdera q[uo]d rex. nō loquit[ur]
de necessitatibus laicoz vt quidam voluerūt intelli-
gere. sed de necessitatibus cōmunib[us]. hinc ē q[uo]d bis
repetitur illud verbū cōes. facit enī h[ic] littera in alio
quatenus dicit q[uo]d pape interest puidere cōmunib[us]
vilitatibus. Loquit[ur] enī de vilitatib[us] laicoz et deri-
corum. q[uia] in necessitate et vilitate ciuitatis satis p[ro]-
curatur vtilitas clericoz et eccliaz. clerici ergo sunt
exempti in p[ri]uilegiū. q[uo]d satis innuit text. i. d. c. nō
minus. dū dicit q[uo]d pharao p[ro] oib[us] alijs seruituri-
bus subactis sacerdotes et eoz possessiones in p[ro]sti-
na libertate dimisit. de quo dic vt latius dixi in. d.
c. nō minus.

No. secūdo q[uo]d ecclia vendicat sibi
iurisdictionē p[ro] grauātes seu aliter extendentes i ec-
clesiam seu personas ecclesiasticas. et insurgit bec iu-
risdictio iudicio meo rōne sacrilegij q[uo]d cōmittit ex
tali lectione. ar. c. cū sit generale. de fo. cōpe. sec[us] au-
tē vbi cessaret sacrilegiū. nam tunc nō vendicat q[uo]d
sibi iurisdictionē cōtra cum qui deliquit in subdituz
suū in alieno territorio. vt nō. Anno. in. c. postula-
sti. de fo. cōpe. et Bar. in. l. cunctos populos. C. de

dicta alioz. et in effectu cōcludit q[uo]d si iniuste detine-
bat vel a nō habēte p[ro]tatem nō teneat redire. p[er] quo
vide bo. glo. i. de. pastoralis. de re iudi. in. d. p[er] vio-
lentia. q[uo]d ego puto p[re]cedere q[uo]d iminet periculum
mortis. als satisfaciendum ē iuramēto vel p[er]tēda
absolutio. vt in. c. si xō. et q[uo]d ibi nō. de iureiur. Aut
iuste detinebat. et tunc teneat redire. peccat enī fugi-
endo carcerem. q[uo]d enā voluit Bar. in. l. relegati. ff.
de pe. vbi vide. nō tamen debet ecclia pati illuz ex-
trahi nisi p[re]stita impunitate de morte v[el] membro
put hic dicit. et nō. hoc vlti.

Aduersus Jo. an. specificē nō su-
mar. s. p[ro] sumario
dicit sic. Generale concilium repetit latera-
nē. s. e. nō minus addens quandā p[ro]uisionem
in. d. p[ro]p[ri]et. et penā in. d. q[uo]d xō. sed do. An. sumat
sic. Cuiuslibet p[re]sidentes et ecclias collectantes p[ro]ter
formā cōcilij generalis sūt excoicandi. nisi satisfice-
rint infra mensem. et sententie ab eis late sūt nulle
que pene transeunt ad successores. et eos sequunt[ur]
officio deposito. Sed certe hoc summarū nō eua-
cuat radicatus intellectū. c. vnde ego dico q[uo]d istud. c.
habet principaliter tria dicta. Nam primo repetit
cōcilium lateranē. s. eo. nō minus. et quādam de-
terminationem annectit. Secūda ibi q[uo]d vero. penā
illius cōcilij auget. Tertia ibi ceterū. penam illi[us] cō-
cilij determinat et extendit ad successores. et diuisio
sufficit p[ro] sumario. et ad maiorē declarationē p[ro]-
nouitū sūmo sic. Clerici nō debēt necitatib[us] seu vi-
litanib[us] ciuitatū seu alioz locoz ēt vbi laicoz nō sup-
petūt facultates s[ub]uenire. nisi p[ro] roman[us] p[ro]fiter
p[ro]sulat. s. p[ro]mo. Serēne et cōstitutiones edite a laicis
collectantib[us] eccliam sunt ipso iure irritē. nec vllō tē-
pore cōualescūt. hoc secūdo. Rectores excoicun-
cati ob grauamina p[ro]missa remanēt excoicunati
etiam post depositū officij. nihilomin[us] excoicun-
cati sunt successores. nisi satisfecerint infra mensem
hoc tertio.

No. p[ro]mo ibi cōes. rē. q[uo]d clerici non tenent
cōtribuere in necessitatib[us] iminentib[us] cōter ci-
uitati seu alteri loco. vnde pōdera q[uo]d rex. nō loquit[ur]
de necessitatibus laicoz vt quidam voluerūt intelli-
gere. sed de necessitatibus cōmunib[us]. hinc ē q[uo]d bis
repetitur illud verbū cōes. facit enī h[ic] littera in alio
quatenus dicit q[uo]d pape interest puidere cōmunib[us]
vilitatibus. Loquit[ur] enī de vilitatib[us] laicoz et deri-
corum. q[uia] in necessitate et vilitate ciuitatis satis p[ro]-
curatur vtilitas clericoz et eccliaz. clerici ergo sunt
exempti in p[ri]uilegiū. q[uo]d satis innuit text. i. d. c. nō
minus. dū dicit q[uo]d pharao p[ro] oib[us] alijs seruituri-
bus subactis sacerdotes et eoz possessiones in p[ro]sti-
na libertate dimisit. de quo dic vt latius dixi in. d.
c. nō minus.

No. secūdo q[uo]d ecclia vendicat sibi
iurisdictionē p[ro] grauātes seu aliter extendentes i ec-
clesiam seu personas ecclesiasticas. et insurgit bec iu-
risdictio iudicio meo rōne sacrilegij q[uo]d cōmittit ex
tali lectione. ar. c. cū sit generale. de fo. cōpe. sec[us] au-
tē vbi cessaret sacrilegiū. nam tunc nō vendicat q[uo]d
sibi iurisdictionē cōtra cum qui deliquit in subdituz
suū in alieno territorio. vt nō. Anno. in. c. postula-
sti. de fo. cōpe. et Bar. in. l. cunctos populos. C. de

dicta alioz. et in effectu cōcludit q[uo]d si iniuste detine-
bat vel a nō habēte p[ro]tatem nō teneat redire. p[er] quo
vide bo. glo. i. de. pastoralis. de re iudi. in. d. p[er] vio-
lentia. q[uo]d ego puto p[re]cedere q[uo]d iminet periculum
mortis. als satisfaciendum ē iuramēto vel p[er]tēda
absolutio. vt in. c. si xō. et q[uo]d ibi nō. de iureiur. Aut
iuste detinebat. et tunc teneat redire. peccat enī fugi-
endo carcerem. q[uo]d enā voluit Bar. in. l. relegati. ff.
de pe. vbi vide. nō tamen debet ecclia pati illuz ex-
trahi nisi p[re]stita impunitate de morte v[el] membro
put hic dicit. et nō. hoc vlti.

Aduersus Jo. an. specificē nō su-
mar. s. p[ro] sumario
dicit sic. Generale concilium repetit latera-
nē. s. e. nō minus addens quandā p[ro]uisionem
in. d. p[ro]p[ri]et. et penā in. d. q[uo]d xō. sed do. An. sumat
sic. Cuiuslibet p[re]sidentes et ecclias collectantes p[ro]ter
formā cōcilij generalis sūt excoicandi. nisi satisfice-
rint infra mensem. et sententie ab eis late sūt nulle
que pene transeunt ad successores. et eos sequunt[ur]
officio deposito. Sed certe hoc summarū nō eua-
cuat radicatus intellectū. c. vnde ego dico q[uo]d istud. c.
habet principaliter tria dicta. Nam primo repetit
cōcilium lateranē. s. eo. nō minus. et quādam de-
terminationem annectit. Secūda ibi q[uo]d vero. penā
illius cōcilij auget. Tertia ibi ceterū. penam illi[us] cō-
cilij determinat et extendit ad successores. et diuisio
sufficit p[ro] sumario. et ad maiorē declarationē p[ro]-
nouitū sūmo sic. Clerici nō debēt necitatib[us] seu vi-
litanib[us] ciuitatū seu alioz locoz ēt vbi laicoz nō sup-
petūt facultates s[ub]uenire. nisi p[ro] roman[us] p[ro]fiter
p[ro]sulat. s. p[ro]mo. Serēne et cōstitutiones edite a laicis
collectantib[us] eccliam sunt ipso iure irritē. nec vllō tē-
pore cōualescūt. hoc secūdo. Rectores excoicun-
cati ob grauamina p[ro]missa remanēt excoicunati
etiam post depositū officij. nihilomin[us] excoicun-
cati sunt successores. nisi satisfecerint infra mensem
hoc tertio.

No. p[ro]mo ibi cōes. rē. q[uo]d clerici non tenent
cōtribuere in necessitatib[us] iminentib[us] cōter ci-
uitati seu alteri loco. vnde pōdera q[uo]d rex. nō loquit[ur]
de necessitatibus laicoz vt quidam voluerūt intelli-
gere. sed de necessitatibus cōmunib[us]. hinc ē q[uo]d bis
repetitur illud verbū cōes. facit enī h[ic] littera in alio
quatenus dicit q[uo]d pape interest puidere cōmunib[us]
vilitatibus. Loquit[ur] enī de vilitatib[us] laicoz et deri-
corum. q[uia] in necessitate et vilitate ciuitatis satis p[ro]-
curatur vtilitas clericoz et eccliaz. clerici ergo sunt
exempti in p[ri]uilegiū. q[uo]d satis innuit text. i. d. c. nō
minus. dū dicit q[uo]d pharao p[ro] oib[us] alijs seruituri-
bus subactis sacerdotes et eoz possessiones in p[ro]sti-
na libertate dimisit. de quo dic vt latius dixi in. d.
c. nō minus.

No. secūdo q[uo]d ecclia vendicat sibi
iurisdictionē p[ro] grauātes seu aliter extendentes i ec-
clesiam seu personas ecclesiasticas. et insurgit bec iu-
risdictio iudicio meo rōne sacrilegij q[uo]d cōmittit ex
tali lectione. ar. c. cū sit generale. de fo. cōpe. sec[us] au-
tē vbi cessaret sacrilegiū. nam tunc nō vendicat q[uo]d
sibi iurisdictionē cōtra cum qui deliquit in subdituz
suū in alieno territorio. vt nō. Anno. in. c. postula-
sti. de fo. cōpe. et Bar. in. l. cunctos populos. C. de

sum. tri. **M**ora ibi cum gratiarum actione. q. quā
do ecclesia cōfert in necessitatib⁹ laicorū illud facit
gratia et nō ex debito. hinc est q. laici debent refer-
re gratiarū actiones ut hic. **E**t nota q. hodie pro
pter imprudentiā quorūdā prelatoz qui sine iusta
causa et aliqua necessitate dabant laicis subsidia de-
bet prius sup hac cōtentione cōsuli roman⁹ ponti-
fex. et sic habes hodie per istum text. q. nedum laici
nequeunt ppria auctoritate collectare clericos seu
eos artare ad cōtribuendū. sed etiam ipsi clerici nō
possunt sponte ppria auctoritate de rebus ecclesia-
sticis soluere. nisi prius habeat licentia a papa. qd
tamē intellige et limita ut dixi in. c. nō minus. s. eo.
vbi oīno vide. **M**ora in. x. q. vero. qd constituti-
ones et sententie edite a collectantibus seu artanti-
bus clericos et ecclesias ad soluendum seu cōtribu-
endum etiā pro necessitatibus cōmunibus sūt ipso
iure nulle. nec aliquo tēpore sunt valitūre. An aut
hoc procedit indistincte. s. siue isti incurrat excomu-
nicationē siue nō. siue tolerent in officio siue non.
tex. nō aperit. id examinabo. j. cum glo. **M**ora in
x. ceterū. et tene menti q. excommunicat⁹ ab hoīe vlt
iure rōne delicti cōmissi p̄textu officij etiam publici
si desinit eē excoīcat⁹ finito officio qm̄mo sic p̄t⁹ po-
terat durare officio cōpelli ad satisfaciendū ita et nūc
finito officio potest compelli. et hoc vide bo. text. i.
c. romana. s. caueant. de sen. ex. li. vi. vbi dicit q. p
delicto vniuersitatis non debet excoīcatio ferri in
ipam vniuersitatē. sed in eos dūtarat qui fuerunt
culpabiles. **E**t ex illo tex. et isto no. q. p delicto vni-
uersitatis puniunt illi qui fuerunt auctores delicti
qd tamē intellige ut noī. Bar. in. l. aut facta. ff. de
pe. vbi oīno vide. et qd no. in. c. dilect⁹. de simo. **E**t
ex his et ex tex. nota q. delinquēs p̄textu officij
tenet satisfaccere durante officio. et eo finito etiā si cō-
moditas puenies ex delicto nō sibi sed vniuersitati
seu dñō cesserit. unde si nō pōt inducere dñm seu
vniuersitatē ad satisfaciendum tenet satisfaccere de
suo. qd dare hic colligit dū etiā finito officio cōpel-
lunt isti ad satisfaciendum ecclesijs respectu graua-
minū que intulerūt p̄textu officij. nō enim debe-
bant p̄stare indebite auxiliū vel cōsiliū. facit. xj. q.
iij. qui resistit. et. c. si dñs. et. c. iulianus. et oīno vide
per Anno. in. c. sicut dignū. de homi. et optime facit
tex. illius. c. ad mām istam. **M**ora q. sententia cē-
sure lata in aliquē sub noīe officij nō transit ipso fa-
cto in successorem. sed tunc demū si satisfaccere nolu-
erit de delicto cōmissō p̄decessorē. qd nota p. limi-
tatione. c. qm̄ abbas. de offi. dele. an hoc pcedat in
alijs casibus dicam. j. **M**ora vltimo ibi honore.
q. magistratus dicit honor. ad idem. c. ut debet. s.
app. id alibi dicit tex. no. q. imunitas publici mune-
ris alicui cōcessa nō refert ne fiat magistrat⁹. qz illō
ad honorē magis q̄ ad munera p̄tinet. ut in. l. mu-
nerū. ff. de mune. et ho. An aut hoc pcedat in digni-
tatibus seu administrationibus ecclesiasticis. vide
oīno p. Archi. viij. q. i. qui ep̄atus. **G**lo. in. x. tē-
pore valitūre. no. ex tex. q. sententia excoīcatio-
nis ē nulla. et hoc sentit fm vñū intellectū ad. x. qz
vero. vbi dicit q. sententie et cōstitutiones istoz laico-

rum grauatiū ecclesias et clericos sunt nulle. ut itelli-
gat postq̄ inciderūt in excoīcationē latam ab hoīe
vel a iure fm formam. c. nō minus. s. eo. nō autem
prius. l. hosti. dat duos intellectus ad istuz. s. quia
vero. **P**rim⁹ ut intelligatur put glo. intelligit in ex-
coīcatōis. unde dicit q. iste tex. pcedit pōt⁹ declaran-
do qd disponēdo. qz nō est hoc nouum ius ut irrita
sint que ab excoīcato sunt siue sint cōstitutio-
nes sententie vel quēcūq̄ alia. ut p̄t. j. q. i. s. q. aut
sacra. et. c. se. et. c. odit de⁹. et. j. de here. c. excoīmu-
camus. s. credentes. et remittit generaliter ad noī. i.
c. veritatis. de do. et cōru. et de re iudi. ad pbanduz
Secūdo principaliter intelligit de cōstitutionibus
et sententijs per illos factis quo ad ecclesias. deficit
enī eis potestas. Jo. an. intelligit generaliter ut p̄t
q. cōstitutiones et siue quas tales fecerūt et tulerūt
etiā in alios subditos sūt nulle propter excoīcatio-
nem. et q. nullo tpe valeant ut in regula non firmat
de re. iur. li. vi. et sic videt Jo. an. incidere in intelle-
ctum glo. s. fm hoc hec lra nihil adducit de nouo ut
dicit l. hosti. qd mihi nō placet cum ex verbis et men-
te huius tex. colligat apertissime papā voluisse hic
augmentare penā. c. nō min⁹. s. e. dicit enī q. quia
p. prouisionē. c. nō min⁹. malicia quorūdam contra
ecclesiam dei nōdum cōquieuerat. unde voluit ad-
dere istā nouā penam. de q. in. x. qz vero. nō s. pōt
intelligi lra de statutis et sententijs editis p̄ ecclesias
qz ille sunt nulle et erant p̄ prius ex p̄tatis defectu.
ut in. c. si. de re. ecccl. nō alie. et in. c. que in ecclesijs. de
cōsti. cum si. nec etiam potest intelligi q. nihil addat
ad ius antiquū. qz fm hoc illa verba pape eēt sup
flua cū p hoc nō minus cessaret malicia puerorum
ergo oporteret intelligere ut aliquid addat ad iura
antiqua. tum propter verbū adijcimus. tum qz ex
verbis proemij colligit mens disponētis. ut. l. si. ff.
de here. insti. et p. Bar. in. l. ambrosia. ff. de decre.
ab oz. fa. intellige ergo illico q. isti p̄sidentes iponūt
hec onera ecclesijs et psonis ecclesiasticis cum effectu li-
cet nō sint excoīcati. qz nō p̄cessit monitio iux-
ta formam. c. nō minus. s. e. siue et p̄stitutiones co-
rū sint ipso iure irritae. hic enī nulla mentio fit de mo-
nitione sicut in. c. nō min⁹. **S**ecūdo pōt intelligi
q. etiā sunt excoīcati qz p̄cessit monitio siue et cōsti-
tutiones erūt indistincte nulle etiā si tolerant in offi-
cio vltignozet excoīcatio ut sic aliquid noui afferat
h cōstitutio. cessante enī hac p̄stitutione generēt ge-
sta ab excoīcato tolerato rōne publici officij. ut in
d. c. ad pbandū. de re iudi. et hūc intellectū ad istuz
tex. sentit als do. An. ut vidī in quibusdam suis re-
portatis. **V**ltimo nota ex fi. hui⁹ gl. q. p̄uilegia
excoīcatōri nō valēt. allego. c. nullus. iij. q. iij. sed
ille tex. hoc nō pbat s. solū dicit q. non debent credi
q̄ ab eis scribunt vel dicunt. vñ p̄sidera q. aut q̄rit
nūquid valeat instm̄ cōfectū ab excoīcato sicut p̄i-
uilegiū vel alia dispositio. et dicendū ut distinguit
glo. no. in. c. decernim⁹. de sen. ex. li. vi. Aut queris
nūquid valeat p̄uilegiū ab eo p̄cessum ab alio tñ scri-
ptū et tunc in p̄cernentib⁹ officiū publicū distingue
ut plene dixi in. d. c. ad pbandū. In p̄cernentibus
qd factū p̄uilegiū qz aliqd p̄cessit in iudiciū iur⁹ sui

et tunc dependet ab alia q̄oe an teneat donatio facta
 ab excoicato. de q̄ dicitur in c. c. veritatis. de do.
 et cōu. t. ibi p̄ doc. **¶** *¶* p. 3. tex. vide ēnī q̄ depōsi
 tio officio nō possit q̄e cōueniri rōne eius qd̄ in offi
 cio gessit. vt in l. curatores. ff. de adm. re. ad ciui.
 princ. cuius p̄rium hic innuit in. x. ceter. **¶** 3. gl. in
 x. infra ips. distinguit. aut enī agūt de maleficio cō
 misso in officio et pōt cōueniri. vt hic t. in. l. iubeim⁹
 canonizata. j. q. j. **¶** Aut cōueniē rōne cōtract⁹ et tunc
 habet locū p̄riu. et hoc fm̄ glo. in habēte officiū pu
 blicū saltē auctē vt q̄ erat tutor vel curator. sec⁹ dīc
 in pcuratore q̄si iste habeat officiū priuatū. alle. l. p
 curator qui p̄ cūctione. ff. de pcura. vel id̄ posuit
 hāc diuersitatē q̄ pcurator ē administrator volun
 tari⁹. tutor autē et curator est necessari⁹ vñ magis sō
 ueniē ei qui ē in necessitate cōstitut⁹. iuxta no. in. c.
 ab arbitris. de offi. dele. li. vj. s̄ hoc vltimū dictum
 glo. nō pcedit indistincte imo vide ē p̄. l. si. ff. de in
 sti. vbi institor q̄ ē voluntari⁹ administrator non te
 net finito officio de his q̄ egit in officio. vñ in pcur
 atore seu in alio administratore voluntario an t̄ q̄
 teneat rōne administratiōis p̄ finitū officiū p̄c vt
 plene no. **¶** Bar. in. d. l. pcurator q̄ p̄ cūctione. In
 habēte x̄o officiū necessariū dic vt ip̄e no. in. l. post
 mortē. ff. q̄n ex facto tu. **¶** An autē et q̄n et vsq̄ ad q̄tū
 tēpus possit officialis cōueniri rōne delicti qd̄ i offi
 cio cōmisit. vide plene p̄ **¶** Bar. in. l. j. ff. ad. l. iul. re.
 et ibi pcludit q̄ in patria sua semp̄ pōt cōueniri fm̄
 naturā actionis. **¶** In loco autē vbi officium exercuit
 nō pōt cōueniri nisi i sindicatu suo qui debet expe
 diri infra quinq̄ginta dies. vt in. l. j. C. vt oēs tā ci.
 q̄ cri. et facit iste tex. oprime p̄ opi. **¶** Bar. nā h̄ in dis
 ferent̄ isti tenent et remanēt obligati post depōsitū
 officiū. **¶** Dices tu quare p̄ depōsitū officiū teneatur
 rōne delicti et nō rōne p̄ctus. dic q̄ p̄rextu officiū nō
 debuit delinquere. vñ delictū poti⁹ cōcernit cum q̄
 officiū. vt i. d. c. romana. s̄. caueāt. et dicēdū vt ple
 ne no. in. d. l. aut facta. et in. d. c. dilectus. Et p̄ pre
 dicta dicit hic **¶** Hof. q̄ si p̄rās aliquid extorsit tene ē
 ip̄e et nō successor. et vniuersitas tene ē quatenus ē
 facta locupletior. alle. ff. de ac. emp. l. iulianus. dic
 de hoc vt. j. larius dicā. **¶** Colligit etiā **¶** Hof. ex hac de
 cre. potestate bononiensem vel iusticiariū neapoli
 tanū fore excoicātū si p̄pellat scholares clericos sub
 se litigare et ab eis pecuniā erigat cū nō sint de sua
 iurisdictione sed illorū ep̄oz in quorū diocesisbus stu
 dent. ar. s̄. eo. ti. nō minus. **¶** Po. **¶** An. dicit q̄ hec de
 cre. hoc nō pbat. et q̄ p̄rium cōiter tene ē p̄ tex. iun
 cta glo. in. c. ij. de fo. cōpe. eo enī q̄ cleric⁹ cōpelli
 litigare coram laico iudex nō ē excoicāt⁹ fm̄ cū. **¶** Ad
 uerte tu lati⁹ et meli⁹. aut secularis iudex compellit
 clericū p̄ districtionē p̄sonalē ad r̄ndendū coraz eo
 et tūc indubie incurrit excoicationē. per. c. si q̄s sua
 dente. xvij. q. iij. et. c. nup. j. de sen. excō. aut cōpel
 lit cū litigare sine districtione p̄sonali forte metu pe
 ne et tunc fm̄ iura antiqua iudex nō erat excoicāt⁹
 sed excoicandus. et fm̄ hec tpa intelligo. c. ij. alle. p
 do. **¶** An. s̄ hodie p. c. nō min⁹. s̄. eo. dico nō soluz in
 derico s̄ etiā in laico q̄ als ē de foro ecclastico q̄ si
 secularis turbatur iurisdictionē p̄lati et monir⁹ nō desit
 sit ip̄o facto incurrit excoicationē. vt ē tex. no. i. d.

c. nō min^o. in .x. iurisdictionē. ⁊ exp̃sse h̃s sentit̃r ibi
Post. ⁊ 3o. an. q̃ p̃ illū tex. dicit̃ q̃ hodie infiniti
dices seu rectores sūt ligati q̃ nō soluz diminuerē s̃
etiā in totū subtrahere iurisdictionē ecclesiasticā moli
unt q̃d nō. nō est illi t̃r. restringēd^o s̃ amplian
dus cū emanauerit in fauorē eccl̃ie ⁊ clericorū ma
xime p̃ libertate cōseruanda. vt in sili^o. dicit glo.
in .c. sicut cūcti. de elec. li. vi. **H**odie x̃o de iure no
uissimo adde tex. nō. in .c. qm̃. de imu. eccl̃e. eo. li.
p̃ quē fer̃t excoīcatio ip̃o facto sine aliqua monitio
ne p̃ om̃s qui impediūt l̃as impetrari a sede apo
stolica in causis spectantib^{us} ad for̃ ecclesiasticū ṽl im
pedientes litigari corā ordinarijs locorū in causis
spectantibus ad eos. ⁊ dicatius vt ibi legi^t ⁊ not.
Pro. 3° tex. videt̃ enī q̃ successor nō debeat pie
grauari ex facto ⁊ delicto p̃decessor̃. vt i regula nō
debet. de re. iu. li. vi. nā delicta debent tenere suos
auctores. vt in .c. quesit. de his q̃ fi. a ma. p̃r. ca.
⁊ l. sancim^o. C. de pe. **S**o. glo. fi. in p̃n. q̃ ex quo suc
cessor negligit satisfacere nō tenet̃ ex delicto alieno
s̃ pot^o ex p̃prio. ex quo enī succedit i honore debet
succedere in onere satisfaciendi. **E**go intelligo glo.
⁊ tex. qm̃ officialis deliqt̃ p̃textu officij ad cōmodū
ip̃ius officij seu vniuersitati. tūc enī tenet̃ successor
satisfacere cū succedit in officio. secus aut̃ si officia
lis deliquit vel cōtraxerit ad cōmodū propriū vel
libidinē suā satiandā. nā tunc nō succedit sed ip̃e ⁊
cuius heres cōueniri debet̃. iuxta id q̃d legi. ⁊ nō. in
l. j. ⁊ u. ff. ad l. iul. repe. ⁊ in. l. i. libemus. C. eo. ⁊ i. l.
nec magistratib^{us}. ff. de iur. ⁊ in. c. j. de solu. ⁊ i. c.
de deposito. cū fi. ⁊ in hoc casu p̃cedit p̃rius. ⁊ hoc
forte voluit **Anno**. h̃ in eo q̃ dixit istū. s̃. ceterū solū
h̃rē locū qm̃ q̃d succedit solū in regimie illi^{us} qui fu
it excommunicatus ex causis hic contentis vel aliter
qualitercūq̃ p̃pter libertatē eccl̃ie violatā. sec^o dic̃
si ex alia cā eēt p̃rās excoīcat^{us} vel p̃siliarij ṽl vniuer
sitas seu ciuitas interdicta. tūc enī successor nō eēt
excoīcat^{us} s̃m cū. **P**ost. aut̃ loquit̃ magis clare dicēs
illud certū eē q̃ quicūq̃ succedit excoīcato ⁊ fouet
factū dānatū p̃pter q̃ p̃decessor excoīcat^{us} fuit eādē
s̃niam incurrit q̃d nō. ⁊ puto q̃ vbi exp̃sse fouet sta
tū alio tpe nō expectato sit excoīcat^{us}. puta qz cleri
cū captū p̃ p̃decessorē tenet in carcere ṽl qd file. ar.
hic in fi. ⁊. c. si cōcubine. de sen. ex. s̃ vbi nō fouet s̃
nō satisfacit nō sit ilico excoīcat^{us} s̃ d̃z expectari p̃ mē
sem. ar. hic. **S**ed 3° h̃ ⁊ 3° tex. op. ⁊ videt̃ q̃ succes
sor in officio d̃z indistincte ⁊ ilico eē excoīcat^{us} quia
s̃nīa excoīcationis fer̃t sub noīe dignitatis. vt in .c.
qm̃ abbas. de offi. dele. **S**o. no. hic gl. fi. q̃ illud. c.
nō h̃z locū h̃ casu cū agat rōne delicti. **M**o. singu
lariter ⁊ dic̃ clari^o q̃. c. qm̃ abbas. locū h̃z qm̃ dispō
cepta sub noīe dignitatis ē parit̃ p̃portionabilis
dignitatē ⁊ p̃sone. tūc enī indubie videt̃ pot^o p̃tem
plata dignitas q̃ p̃sona. sec^o aut̃ vbi mā ē p̃porzio
nabilis p̃sone dūtaxat ⁊ nō dignitati qz tūc sp̃ p̃tem
plaf̃ p̃sonā ⁊ nō dignitatē vt hic. nā cū excoīcatio li
get aīaz ⁊ fer̃t p̃pter delictū seu cōrumaciā non pōt
p̃cernere dignitatē seu officiū cū nō habeat aīam.
vt in .d. c. romana. neq̃ dignitas deliqt̃ s̃ p̃sona iō
p̃ernit p̃sonā siue exprimat̃ nomē p̃p̃riū siue appel
latiū. Idē dicim^o ecōtra in dispōne concernente

dignitatē tñ vt nō extendat ad psonā licet sit exp̄s-
sum nomē p̄p̄iū tñ. vt in. d. c. dilecti. de fo. cōpe. r
de m̄a vide qd̄ plene dixi in. c. qm̄ abbas p̄alle.

¶ Extra gl. q̄ro. d̄z h̄ in. x. ceterū. q̄ tā p̄decessor q̄
successor tenet hic ad satisfactiōē debiti in q̄ p̄sistit
ista satisfactio. **¶** So. dicit Inno. q̄ iste officialis debz
om̄e dānū emēdare eccle qd̄ ex ip̄ius regimine si-
bi p̄tingit. r si cōsiliū dedit ad collectā ip̄onēdam
ip̄am eū emēdare oportebit. si aut̄ p̄siliūz nō dedit
tūc forte nō cogē ad emēdationē collecte t̄ tenebit
ad interesse qd̄ eccle ex ip̄ius regimine cōtingit. et
forte penā sp̄ualem vel etiā pecuniariā cum subire
oportebit fm̄ q̄ bon⁹ iudex arbitrabit. hec sunt for-
maliter verba Inno. q̄ Jo. an. aliter non declarat.

¶ Sed q̄rit qd̄ si nou⁹ rector opam dedit q̄tum po-
tuit vt hic emēdaret s̄ vniuersitate resistente nō po-
tuit qd̄ intendebat obtinere. arguit p̄mo q̄ sit exco-
satus. ar. c. si habes. xxiiij. q. iij. sed ipse finaliter te-
net cōtrariū. debet enī si nō pōt obtinere relinque-
re regimē. nec fm̄ eū timeat hoc casu amissionē sa-
larij q̄ cū vniuersitas sit in culpa nihilomin⁹ tenet
sibi ad salariū cū p̄ ip̄m nō stet q̄ min⁹ regat. r idēz
dicit eadē rōne si p̄ exp̄sam inhibitionē antiqui re-
ctoris vniuersitas p̄cessit ad collectā imponēdā. q̄ si
sentiat q̄ debeat antiqu⁹ rector si volebat euitare
culpā r penā excoicationis relinquere regimē. **¶** Cū
p̄dictis simpliciter recitando transit hic dō. An. sed

¶ De. de ancha. dicit hec vera in rectorib⁹. s̄ in cōsilia-
rijs qui p̄dixerūt p̄dictis dicit se credere q̄ nō tenē-
tur dimittere officiū s̄ sufficit eis q̄ p̄dixerūt ad eui-
tationē pene. arg. no. in. c. j. de his que fi. a ma. p̄te
ca. r. l. qm̄. C. de appel. quā dicit ad hoc no. **¶** Ego q̄-
rū ad hoc vltimū respectu cōsiliariozū alle. Inno. q̄
hunc articulū tetigit in. c. nouerit. de sen. exco. vbi
ponit duas sn̄as seu opi. **¶** Mā quidā dicūt q̄ etiam
si dederūt p̄rium p̄siliū tenent dimittere dignitatē
r officiū. alij cōtra. si nō pōt obuiare malis agēdis

¶ Ego iatius r clarius istā mām attingēdo facio tria
mēbra. **¶** Aut enī loquit in rectore qui erat tpe grauā
minis. aut in successore. aut in p̄siliarijs. **¶** Primo ca-
su aut rector nō p̄dixit s̄ dedit p̄siliū r auxiliū r p̄ce-
dente monitione incurrit excoicationē. vt in. d. c.
nō min⁹ r tenet de delicto satisfaccere siue fuerit ex-
coicatus siue nō. versabif aut satisfactio in hoc. **¶** Mā
si pōt inducere vniuersitatē ad satisfaciendū in cui⁹
cōmodū collecta versa ē. r tūc solū ip̄e tenebit satis-
facere de delicto suo fm̄ arbitriū iudicis. nam viola-
uit libertatē r imunitatē eccle. q̄ pōt citra emēdam
damni puniri de delicto suo. ar. xvij. q. iij. q̄squis.
r in. c. cū sit generale. de fo. cōpe. r optime facit. c. si
cut dignū. de homi. **¶** Si aut̄ vniuersitatē nō pōt in-
ducere ad emēdā damni. tenet ip̄e in totum satis-
facere. q̄ nō debuit ip̄e dare cōsiliū aut auxiliū. r si
plures fuerūt cōsuliētes vel auxiliū impendentes.
an oēs teneant in solidū an p̄ p̄te. vide p̄ Inno. in
d. c. sicut dignū. si vero rector resistit quātū potuit
an teneat si n̄ dimisit officiū seu dignitatē. Jo. an.
sentit hic q̄ sic. r videt cōiter sequi doc. **¶** Sed cer-
te circa hoc posset dubitari cū hoc nullo iure cauea-
tur. imo potius tex. in. c. nō min⁹. innuit p̄riū dum

solū excoicat rectores ip̄onētes collectā r aliter tur-
bantes iurisdictionē ecclesiasticā r fautores eoz. s̄ iste
rector de q̄ querit nec collectā ip̄osuit nec fuit fau-
tor imo p̄dixit quātū potuit. s̄ nō debuit in aliq̄ pu-
niri nec tenet officiū dimittere cū ip̄e non cogat ad
cōmittendū iniquitatē. ar. c. ephelijs. xliij. di. **¶** Mā
pōt ip̄e dicere sicut dicit ap̄ls. **¶** Unde sunt man⁹
mee. rē. vt ibi. s̄ si ip̄e posset obuiare vel cogē ne ex-
erceret hanc iniquitatē tūc fateor q̄ veniret puniē-
dus si nō obuiaret vel nō dimitteret officiū. vt in. c.
iulianus. r. c. dñs. xi. q. iij. **¶** Inno. tñ in. c. nouerit p̄
alle. in. x. edite. dare sentit q̄ isti tenet dimittere of-
ficiū a p̄ncipio si non pōt facere statuta deleri de li-
bro cōi. r facit p̄ hac opi. q̄ non debet exercere offi-
ciū in loco ecclesijs aduerso r q̄ debet facere quan-
tū pōt vt iniquitati obuiet. r p̄ hac cōstitutionē pōt
sustentari dicta Jo. an. r Inno. in. d. c. nouerit. licet
sit valde rigorosum. **¶** Ad scdm̄ respectu successo-
ris. dic q̄ aut negligit satisfaccere seu inducere vni-
uersitatē ad satisfaciendū r tenet vt p̄decessor vt h̄
aut nō neglexit s̄ nūc vniuersitatē iducere ad satis-
faciendū quātū pōt. r dic vt. s̄. dixi in p̄decessore.
nā pōt dubitari an teneant dimittere officiū si non
pōt aliud facere. r pōt induci predicta pro r cōtra r
maxime. l. j. ff. de magl. cōue. vbi solum tenent isti
magistratus qui cōsenserūt r nō alij. ad idē. c. ro-
mana. s̄ in vniuersitatē in si. p̄all. vbi innuit q̄ pro
delicto collegialiter cōmisso debet dūtaxat culpabi-
les puniri. qd̄ tñ ē intelligendū r distinguendū. vt
no. Bar. in. d. l. aut facta in si. ff. de pe. tutius tñ est
dimittere dignitatē seu officiū. ar. ex his q̄. s̄. dixi i
d. c. nouerit. ij. rñ. **¶** In cōsiliarijs ar̄ eccle sunt opi.
Si enī dederūt p̄siliū ad hec grauamina inferēda
indubie sūt excoicati vt hic. r i. d. c. nouerit. **¶** An aut̄
teneant in solidū an p̄ p̄te ad onus satisfactiōis. dic
vt no. Inno. in. d. c. sic dignus. **¶** Si vō tacuerint ita
q̄ nō cōsulerint p̄ nec s̄. r dic q̄ inuoluunt pena
r peccato cū his qui exp̄sse p̄senserūt vt notabiliter
dicit Inno. in. c. j. de his que fi. a ma. p̄te ca. r h̄ id.
q̄ ex quo vocantur vt cōsulant si tacent sunt in cul-
pa. arg. in. l. de etate. s̄. qui tacuit. ff. de interro. ac.
r in. c. si post p̄stitutum. de cōfess. li. vj. **¶** Aut expresse
cōsenserunt r hoc est dubiū an teneant dimittere
officiū. Inno. refert opi. cōtrarias in. d. c. noue-
rit. tutior via est vt dimittant officiū. arg. ibi pos-
set tamē sustineri oppositū per no. p̄ Inno. in. d. c. j
r p̄ illud. c. romana. in si. **¶** **¶** Ultimo hic q̄ro an mē-
sis qui expresse datur hic successor ad satisfaciendū
anteq̄ incurrat excoicationē def̄ et am p̄dece-
ssori qui erat tēpore grauaminis. **¶** Posti. tenet q̄
sic. q̄ iste. x. nisi satisfecerit. rē. refert ad vtrūq̄. r ē
declaratio. c. nō minus. vbi tps nō fuerat declara-
tum. r cū h̄ dicto transcunt p̄muniter omnes doc.
p̄ hoc dicto satisfaccit. c. inquisitioni de appell. iūcto
c. cū dilecti. de dona. r que dixi in. c. scdo requiris.
de appel. cum enim hic sit mentio de p̄decessore si
cut de successore r circa factum ip̄ius p̄decessoris
nulla sit tēporis determinatio hic. vt in. d. c. nō mi-
nus. nō apparet ratio quare illa temporis determi-
natio nō debeat cōcernere vtrūq̄ p̄sertim cū sit

In fi. posita. facit qd no. **Bar.** in l. ptoz. ff. vi bo. rap. z i. l. talis scriptura. ff. de lega. j. posset tñ meo iudicio sic eque distingui qd aut pdecessor: dum ista ret circa collectā error quēdā fuit admonitus vt desisteret z tpe nō solū n̄ desistit s̄ pcessit ad executionē faciendā. z tūc illico mense nō expectato incidit ī excoicationē. frustra enī hic expectat p menses. nā c. nō minus dicit qd si iste monit⁹ nō desistit excoīnicationi inuoluit. iste autē satis dicit nō desistere cū processit post monitionē ad executionē. **¶ Syllia** ē rō in successore qz sibi dat mēsis nō vt desistat s̄ vt satisfaciatur. unde merito cū in hoc possit int̄ vtrūqz notari diuersitas nō debet illa determinatio rēponi vtrūqz pariter cōcernere p ea que no. **Bar.** i d. l. ptoz. sed vbi predecessor nō processit ad actuz cōtrariū puta ad executionē s̄ nō desistebat a petitione z executione vel fuit admonitus post executionem vt satisfaceret tūc cum sit in eis eadē rō habeat locū in vtrūqz illa mēsis determinatio. z h̄ no. p que habes materiā. c. bene declaratā.

L

bicabit in paupes. **Dicit** do. **Lar.** ultra p̄dicta q̄ ibi
fuit ecclia dupliciter grauata in eo. s. q̄ extorsit p̄
debito et in onere mansionis. q̄ m̄st apud eccliaz
plus q̄ deberet id magis subuenit q̄ hic ubi cleri-
ci fuerūt grauati solū in eo q̄ soluerūt ultra debi-
tum. **Certe** hec nō est bona so. q̄. c. pcuratōes. et c.
ij. de cens. li. vi. loquūt generaliter qualitercunq̄
ecclie grauent tpe visitationis plus debito id tene
sol. glo. declarata. vt. s. vel. sol. **Sof.** An autē quā-
do soluit quadruplū totū sit pena. **Jo. an.** dicit q̄ nō
est rei p̄secutio vt t̄m triplū sit p̄ pena. d̄ quo re-
mittit ad no. s. q̄. vij. i. e. s. s. voluit allegare. s. q̄. s. naz
ibi est illud. c. eū gl. sua. an alie pene possint excede-
re quadruplū remittit **Jo. an.** ad no. xij. q̄. ij. cū de
uotissimā. et xvij. q̄. iij. s. q̄s domū. vide t̄m de pena
dupli tripli et quadrupli. q̄ le. et no. in. l. i. in p̄n. ff.
de pub. et insti. de ac. s. tripli. cū se. **Extra materi-**
am. c. scias q̄ **Inno.** tractauit hic no. et subtile mate-
riam restitutionis fiende in foro p̄niali sumpta oc-
casionē ex isto tex. in eo q̄ mandat erogationem pe-
ne debere fieri in paupes xpi. et singulariter tracta-
do materiā p̄ eum tactā p̄st formari. xij. q̄. sed do.
An. reduxit mām ad. vij. casus. et q̄s subtiliter pro-
cedat t̄m aliquatenus p̄ illos. vij. casus intricatur ma-
teria. **Ego** clarius attingendo mām ponā duas re-
gulas p̄ quas iudicio meo decidunt ille q̄ones et si-
miles. et postea p̄sequor singulariter et singulariter il-
las. q̄. **Inno.** et aliquas quas addit hic do. **An.** **Prima**
regula sit ista. q̄ ubiq̄ ius positiuū habes cō-
cursum legis seu equitatis naturalis dispōit sup̄ re-
stitutionē vel retentionē seruanda est talis lex etiaz
in foro cōscie. hec cōclusio probat̄ ex his que dixi i
c. s. de cōsti. ubi post beatū **Tho.** et **Al.** dixi q̄ lex po-
situa peccati nō nutritiua ē seruanda etiam in foro
cōscie ex quo nulla alia lex distinguit illo casu inter
forū p̄niale et iudiciale. nec subest cā distinguēdi. sūt
enī superiores leges seruande ex quo nō occurrit alia
equitas naturalis in cōtrariū. **Secunda** regula
ubiq̄ inter legē positiuā et legē naturalez dat̄ di-
screpantia seruanda ē lex seu equitas naturalis in
foro aīe nisi lex positua ex aliqua iusta et vera cā di-
sponat p̄ illā legē naturalez. nā tūc seruanda ē equi-
tas naturalis. ar. eoz que no. **Inno.** in. c. que in ec-
clesiarū. de cōsti. et hic et p̄ **Jo. an.** i. c. si. de imu. eccl.
li. vi. et in. c. ij. de vsu. li. vi. et p̄ **Bar.** in extraua. ad
reprimendā in. x. denūciationē. exēpla dari. j. pa-
tebūt. **His** premissis venio ad q̄ones **Inno.** et **pr-**
ima ē an habens aliquid ex furto rapina op̄ressiōe
dolo vel calūnia teneat̄ ad restitutionē in foro aīe
an sufficiat solū p̄ mittere de peccato. **Inno.** conclu-
dit q̄ tenet̄ ad restitutionē. alle. c. ij. xij. q̄. v. et idē
dicit in omnib⁹ oibus casibus in quib⁹ cōpetit re-
p̄titiō siue p̄ actiones. vtputa p̄ actionē q̄ me. cā.
de dolo. et siles. siue iudicis officio. et dic q̄ q̄stio ista
decidit̄ p̄ primā regulā. nā ad restitutionē fiendā re-
stringit ius positiuū ex quo dat̄ actio vel iudicis offi-
ciū. et h̄z cōcursum legis naturalis. nam cōgruit legi
et equitati naturali neminē debere locupletari cum
aliena iactura. vt in regula locupletari. de re. iu. li.
vj. et in. l. nam hec natura. ff. de cōdi. inde. suadet. et

precipit ius diuinū. vt le. et no. in regula peccanti. d̄
re. iur. li. vi. et in. c. cū tu. de vsu. **Secunda** q̄ **Inno.**
ē q̄n quis ē obligatus ad debitum de iure naturali
t̄m quale est q̄ debet seruo. nam seru⁹ nō obligat̄
alicui nec aliquis sibi nisi naturaliter. vt in. l. natu-
raliter. ff. de cōdi. inde. et alibi dicit̄ tex. q̄ quāruq̄ ad
ius ciuile serui p̄ nullis habent. sec⁹ de iure natura-
li. q̄ quātū attinet ad ius naturale oēs hoīes equa-
les sunt. vt in. l. q̄ attinet. ff. de re. iur. **Inno.** dicit q̄
tale debitū est soluendū seruo in foro cōscie ita q̄ d̄
tali debito nō pōt fieri elemosyna p̄ obligatū. ar. de
iure iu. eā te. et dic q̄ ista q̄stio decidit̄ p̄ illā regulam
secūm quā. s. tradidi. nā l̄z ius positiuū tali debito
naturali nō assistat t̄m nō tollit obligationē nālē ex suf-
ficienti cā id equitas iuris naturalis ē in foro p̄niali
seruanda. et pono exemplū q̄n aliquis p̄misit aliqd̄
dare seruo. nā ex cōsensu suo obligat̄ naturalit̄. vt
in. l. sepe. s. is vero. ff. de re. iu. peccat aut̄ quis nō i-
plendo q̄d p̄misit. vt in. c. i. et q̄d ibi no. de pac. naz
deus respicit cor. et nō solēnitatem verborū. xij. q̄.
v. iuramēti. et xij. q̄. v. si quid inuenisti. et p̄ferat̄
hec dispositio p̄cedit q̄ ius positiuū nō resistit huic
obligationi licet nō assistat. vnde peccat quis q̄ ad
deū nō seruando. q̄d satis sensit etiā **Bar.** in. d. ex-
traua. sup̄ verbo denūciationē ubi dicit obligatum
naturalit̄ t̄m ex suo cōsensu peccare nisi adimpleat
id potest denūciari ecclie s̄m eū. **Do.** **An.** in p̄mis-
sione facta seruo lat⁹ distinguit sic. q̄ aut q̄s promi-
sit seruo vt dñō suo acquirat et tūc nō deficit ius po-
sitiuū. quasi dicat q̄ seru⁹ etiā ciuilit̄ pōt acq̄rere
dñō alle. l. si seruus. ff. de vbo. obli. s. potuisset alle-
gare. ff. de stipu. ser. per totū. et hoc casu credit debi-
tum debere solui dñō in foro cōscie. **Sed** tu dic hoc
p̄cedere quādo solenniter acquisiuit obligationē
si aut̄ p̄ pactū nudū t̄m tūc deficit ius ciuile. vt in. l.
iuriscitū. s. sed cum nulla. ff. d̄ pac. quo casu sub-
est naturalis obligatio t̄m sicut in libero. **An** autem
vtrq̄ casu sit solutio fienda dñō in foro cōscie
Do. **An.** vult q̄ sic ex quo p̄misit vt acquirat domi-
nō. videt̄ t̄m h̄z limitare q̄n p̄mittēs seruo crederet
sibi soluendo ip̄m nō traditurū rem illā dñō tūc eri-
am sibi solutēs nō cēt tur⁹. q̄ equitas iuriscitū
est in cōtrariū que vult vt p̄ seruū acquirat̄ domi-
nō. **Ego** habeo istū casū sic intellectū p̄ indubitato
etiā quo ad forū cōtentiosū. p̄ quo alle. tex. aptū
in. l. q̄d seruus. ff. de solu. ubi dicit q̄ si seru⁹ ex pe-
culio suo seu ex pecunia dñi cōtraxit etiā sibi soluit̄
nisi dñs p̄sumat̄ nō cōsentire. nā p̄fecto iste ca-
sus decidit̄ per primam regulā. cōcurrit enī tūc ius
positiuū et equitas naturalis. nam si p̄mittēs non
habuit respectum ad seruū non debuit sibi soluere
si p̄sumpsit q̄ infideliter agit p̄ dñm suū. videt̄ enī
dñs tacite p̄hibere. vt in. l. si cū corneli⁹. ff. de solu.
et in. l. si hoīem. ff. man. **Idē** dicit in monacho. p̄
quo allego tex. iuncto eo q̄d no. **Bar.** in. l. nō ideo.
ff. de noua. et d. l. q̄d seru⁹. iuncto eo q̄d no. **Inno.**
in. c. cū olim. de p̄uile. sed intellige p̄prie dictum
Inno. q̄n q̄s p̄misit seruo cōtēplatione serui. tunc
enī solū obligat̄ in oēm euentū naturalit̄ et debet in
foro aīe soluere seruo q̄ seruus ē sic liber d̄ ad ius

naturale vt. s. dixi acqrit tñ dñs. facit qđ le. z nof. l. qui seruo. ff. de cōdi. z demō. iuncta. l. placet. ff. d. acqui. here. **I**de dic si dñs aliqd promissit seruo. licet eni nō obliget de iure ciuili qz non cadit obligatio inter seruū z dñm. vt in. l. interposita. C. de trās. ac. tñ teneť in foro aie ppter obligationē naturālē cui ius nō resistit s nō assitit. acquisitio tñ sit dñs s dñs debet pati seruū illā rem habere cōiunctis oculis. vt in sili dicit in. l. iij. ff. de manu. **E**t idē po test dici in abbate qui aliquid pmisit monacho. de quo vide qđ no. **I**o. an. in regula nō est obligatoriū. de reg. iu. li. vj. in mercu. z in. c. cū singula. de pben. eo. li. z per **I**nno. in. c. insinuante. qđ deri. vel vo. **T**ertia questio ē quid si mathematicus vel meretrix vel filius dolo vel fraude vel pñsionibus induxit aliqñ vt daret eis pecuniā an isti teneantur illā restituere in foro iudiciali. **I**o. **I**nno. qz nō cōpetit repetitio. qz hincinde versat turpitudine. vnde ponit cōditio possidentis. ff. de cōdi. ob tur. cau. l. vbi autē. **I**n foro autē penitentiali ē vtriqz pñia in iungenda sū eum. **N**ota hoc verbū qđ apte sentit qz nō teneant ad restitutionē etiā in foro aie. z ita simpliciter recitando transit **I**o. an. **I**nno. tñ nō loquit ita clare vt refert **I**o. an. **I**o. an. dicit se credere qz si quis promissit aliquid meretrici vel mathematico qz in foro aie non teneť sibi soluere qz illi pmissioni ex turpi cā nō assitit de. si aut nō promissit sed pcessit ad traditionē z tñc dicit **I**o. an. se credere qz ille qui recepit non teneť in foro aie restituere qz illa habuit donatū p derelicto. s putat qz recipiens teneť illud dare paupib⁹ ex quo turpiter acquisiuit. z dicit de hoc cē casum. xliij. q. v. nō sane. nō credit tñ illum peccare si restitueret illi a quo habuit. ad hoc qđ no. l. c. extranmissa. de deci. z. j. q. j. nō est putanda. plus mihi placet dictum **I**nno. z **I**o. an. vt ad restitutionem seu erogationē pauperibus sciendā nō teneant isti. primo qz ius positiuū ē p eis. dicit eni qz meretrix turpiter facit qz est meretrix s nō turpiter accipit cū sit meretrix. vt in. l. iij. ff. de cōdi. ob tur. cau. z nota hoc vltimū videt etiā in hoc cōcurrere equitas naturalis. si eni non turpiter accipit ex quo ē meretrix. s nō teneť restituere. preterea fauet sibi ius naturale in retentione ppter cōsensum dñi tradentis. nā nil taz naturale qz vt acquisitio fiat sū volūtate dñi tradentis. vt in. l. nihil tam naturale. ff. de re. iur. z in. s. p traditionē insti. de re. di. z facit optime qđ habet in sili in. c. ff. de simo. **A**d. c. nō sane alle. p do. **A**n. dico qz nō loq tur in casu nostro. ppter. **E**t pcedit pot⁹ cōsultue scz vt faciat inde elemosynā de acqfito pmoderatā improbitatē sed nō distribuit tanqz aliena sed tāqz ppria distribuit vt ibi z idē cōsulerē in casu nostro z loquit cū talis puenit ad statū pfectionis sed s ne cessitate saluū si teneť restituē s satis ē deo satisfacē p pñiam. ar. in. d. c. ff. de simo. vbi bo. rex. in ar. z b credo aperte sentire gl. xliij. q. v. in sūma. z in. c. extranmissa. de deci. dicit eni qz talis possit elemosynam ex tali questio facere ex quo fuit translatū dominiū z nō cōpetit repetitio. nō eni dicit qz teneť. z tene menti illam regulā que colligit ex istis gl. in

materia restitutionis. hanc pte apte fouet **L**y. in. l. cum te. C. de cōdi. ob tur. cau. vbi in qōne facti recit se dicere qz meretrix de eo qđ lucrat in meretricio potest facere testamētū z disponē puz vult. idēz **Mal. l. i. j.** C. e. vbi dicit qz cōp nō pōt in illis taliter acquisitis apponere manū etiā post mortē meretricis. z ita dicit se rfidisse a quodaz cōp interrogat⁹. secus dicit **L**y. in loco pāl. in ea q nō ē meretrix. dicit enim qz licet dominiū rerū donatarū transit in illaz mulierē. tñ fiscus tanqz ablator iniuste acqfiti illud totū auferi p. l. lucius. ff. de iur. fil. dicit eni qz tales mulieres tenent in foro aie hec turpiter questita restituere. qđ mihi satis placet qz iste turpiter receperunt ex quo nō erāt meretrices. i. palā questū facientes. cessat eni dispositio. l. iij. ff. de cōdi. ob tur. cau. z etiam equitas naturalis. z in hoc casu possit saluare scdm mēbrū distinctionis do. **A**n. sed respectu pmi membri in eo qđ dicit qz si pmissio fuit scā meretrici nō teneť pmittere in foro aie. p opi. sua vide glo. in. l. idē ff. de cōdi. ob tur. cau. q dicit illā pmissionē nō valere etiā in meretrice. licet enim nō turpiter recipiat donata vt ibi turpiter tamē peti pmissa. ob tur. cau. sed **L**y. post **Pe. in. d. l.** cum te. tenet cōtrariū. **C**ōcludit enim qz peccat ille qui meretrici nō seruat pmissa p rōnem pdictā qz sicut nō turpiter recipit ita ne turpiter stipulat seu recipit pmissionem. z hanc opi. videtur firmare **Bar. in. d. l. idem.** z licet **Mal. in. d. l. j.** videtur tenere cōtrarium qz aliud sit in receptione qz in pmissione. z dicit de hoc cē casum in. l. ff. de ac. z ob. sed certe ille tex. nō probat. loquit eni in muliere que promissit viro ob tur. cau. sed nos loquimur in viro qui promissit meretrici. z ita cōperi postmodū qz **Bar. i. d. l. idē.** rfidet ad illam. l. qđ satis placet. **C**ōclude s ex omnibus pmissis qz meretrix turpiter nō recipit dona vel pmissionē. z qđ pōt de illis ad libitum disponere licet cōsultius agar dando paupib⁹. sec⁹ in alijs mulierib⁹ nō meretricib⁹ publicis. quia ille turpiter accipit dona vel pmissiones. vñ p pmissione nō possunt agere z recepta tenent restituere z fiscus possit illa bona occupare. z pdicta bñ nos. **Q**uarta qđ quid si quis recipit indebitū iure ciuili tñ. ponit exemplū **I**nno. in legatario. vtputa heres credens hereditatē ad oīa sufficere soluit in tegrū legatū de quo poterat detrabere falcidiā nūquid teneť legatari⁹ hoc casu restituere heredi qđ sibi ex beneficio legis falcidie cōpetebat. **I**nno. te net qđ nō qz licet ius positiuū disponat sup hac falcidia tñ equitas naturalis que oritur ex dispositiōe testatoris est p legatario. **H**osti. aut dicit dicta **I**nno. c. procedere in herede qui soluit p iuris ignorantiā. si enim errauit in facto cōpetit repetitio p. l. error. C. ad. l. fal. **P**o. **A**n. dicit illam legē procedere in contentioso foro sed in foro aie loqz **I**nno. ipe tñ putat in hac qōne sic distinguendū. qz aut testator vetuit in testamento falcidiā detrabi. z tunc legatari⁹ tenuit cum bona cōscientia illa bona etiam si testator fuisset ignarus sui patrimonij licet aliud dicat lex fori cōtēnensi vt in auz. sed cuz testator C. ad. l. fal. mouet qz habem⁹ certū fundamentum

voluntatis defuncti. nec aliquis error cadere potest implendo voluntatem defuncti. facit enim iuxta voluntatem defuncti. Si autem testator non vult falcidiam detrabi tunc si persona est ignara et grossa verisimiliter ignorans detractionem falcidie putat idē. f. q. legatarius iuste teneat in foro aie qd habuit ultra falcidiam quasi tūc cōcurrat cōsensus testatoris in solutione totius legati. Si autē testator esset persona instructa in iure certificata de iure falcidie tūc dicit se credere q. legatari⁹ teneat restituere qd habuit cōtra. l. falcidiam siue errore facti siue iuris heres soluerit integrū legatū. qz cū possibile sit testatorem voluisse falcidiam detrabi. ex q. erat sciens et nō prohibuit cōsultius ē vt legatarius restituat et sic satisfaciatur voluntati defuncti. nam in dubijs via tutior ē eligēda. vt in. c. iuuenis. de spon. et si diligens aduertis videf. do. An. hanc. q. decidisse semp. fm. tacitā volūtate defuncti ex qua insurgit obligatio naturalis licet lex positiua aliter disponat i foro cōtentioso. et sic voluit indistincte vt illa eqtas naturalis pferat in foro aie iuris positiui dispositi oni. **A**duerte tu nā decisio huius. q. plurimū depēdet ex alia qōe. an heres sit naturaliter obligat⁹ ad legata integra soluēda. d. q. plenissime p. legistas maxime **B**al. in. d. l. cum quis. C. de iur. et fa. igno. ali. quid p. canonistas. in. c. si. d. solu. **E**t si tenem⁹ opi. vltra mon. qui dixerūt nullas oriri obligationē naturalē. cōtra. l. falcidiam cessabunt oia dicta do. **A**n. fundata sup. illa equitate et obligatione naturali. Si vero tenem⁹ opi. **P**riam que videf. placere communiter citramon. tūc in foro iudiciali sumus certi p. c. raynuti. et c. rainaldus. de testat. et p. auē. f. cū testator p. ealle. iuncta. l. error. C. ad. l. fal. **D**ifficultas orit⁹ in foro p. niali. et in hoc dicerem aduertē dum ad tres casus dīstingat. Aut enī a principio heres vult vti beneficio. l. falcidie in casib⁹ a iure concessis. i dico q. poterit sine aliquo peccato. nec teneatur in aliquo foro p. niali. hoc aptissime p. bat p. d. c. rainutius et rainaldus. si enī foret aliqd. peccatum in retentione falcidie nō pmitteret ius canonicum falcidiam ita indistincte sicut facit nō distinguēdo an defunctus fuerit simplex per sona an discreta. qz ius canonicū etiam quatenus disponit in foro contentioso nunq. disponit cum peccato. vt in. c. si. de prescrip. et hanc partem indistincte tenet **B**al. in. d. l. cum quis. dicens absurdum fore dicere contrariū. et firmās q. eo casu quo heres vult vti beneficio legis fal. nulla orit⁹ obligatio naturalis qz lex falcidia refecat legato ipso iure. vt in. l. linea margaritay. ff. ad. l. fal. **E**t dic q. si qua orta fuerit illa nō hz effectū ex dispōne legis in p. niali. q. mouet ex optima rōne in p. niali. vt si defunct⁹ reperit aliquē q. velit ēē heres hereditate grauata. et hāc opi. sentit etiam **B**ar. in. d. extraua. ad reprimendā in. d. denūciationē. **E**t q. p. cludif. q. heres nō pōt denūciari in foro ecclesiastico vt soluat integra legata. qd t. **B**ar. in loco p. all. **S**cds casus ē q. si heres sciens soluit integra legata et tūc legatari⁹ tenet euz bona cōscia qz ex q. heres noluit vti. l. falcidie bñficio iā legatari⁹ us tenet sibi debitu d. iure naturali et ciuili et firmās

Bal. in. l. cū qd. p. alle. **T**ert⁹ casus ē cum heres soluit integra legata ignorans. q. casu p. habilit dubitaf in foro p. niali. et puto standū indistincte iuri positiui dispositi oni. put. voluit h. ostiē. vt distingua mus an soluerit p. ignorantia iuris vel facti. mouet p. id qd dixi. s. in scda regula. cū enī ius positiui possit ex cā legitima tollere effectū obligationis naturalis vt in macedoniano. put. j. subiciā. fortius potuit disponere in casu nro in q. dubitaf an obligatio naturalis oriat⁹. **I**nduxit enim ius. l. fal. ex iusta cā adeo q. fuit approbata p. ius canonicū. vt. s. dixi. quā quidē legē induxit cū limitatiōe an solueret heres p. igratiā iuris vel facti. nec in h. versaf ali qd p. tū. q. talis lex ē seruāda in foro p. niali cum ex cā possit quē puare re sua. iuxta no. in. c. q. i. ecclesiaz de p. sti. vñ nō video iustā cāz recedendi in casu nro a dispōne iuris positiui i foro aie. et h. de ista qōne. **Q**uinta qō ē in eo q. ē obligat⁹ ciuili tñ et nō naturalit. **E**xplū in eo q. scripsit se debere cōtum spe future numeratōis tñ i veritate nihil accipit an la po biēnio teneat soluere in foro aie. dubiū facit qz in foro p. tentioso artat ex q. infra biēniū tacuit. vt in. l. in p. tū. C. de nō nu. pe. dixi plene in. c. si cautio. de fl. instru. **A**n. tenet hūc si artari i foro aie qz ex q. nil in veritate recipit nō obligat⁹ naturalit etia biēnio elapso. vñ pōt d. p. fimonio suo facere elemosynā et disponere vt vult. hec cōclusio **I**nno. placet **I**o. an. et ē verissima. lex enī p. lapsū biēnij p. sumptit veritatē debiti. nō enī agit obligare debitorem ad id qd nō recipit. cū autē in foro aie cōstet de veritate cessat lex positiua fundata sup. p. sumptione. qz p. sumptio cedit veritati. viij. di. veritate. et facit qd i fili no. **I**o. an. in. c. ij. de vsu. li. vj. et qd le. et no. in. c. tua. et. c. is qui fidē. de spon. et tetigi in. c. j. de cōsti. **A**n. aut subit aliqd. remediū in foro p. tentioso post lapsū biēnij. dic vt plene dixi i. d. c. si cautio. **S**exta qō ē in eo q. fuit iniuste cōdēnat⁹ an teneat i foro aie ad obseruationē snie vel sponte soluere i foro p. tentioso. **I**nno. t. q. nō qz talis snia nō induc obligatiōē naturalē neqz tollit eā. id i foro aie si tenet tali snie parē. et i hac. q. p. sit ex dicti **I**nno. aliq. pulchre p. clusiones elici. **P**rima p. clusio q. in foro aie si tenet qd parere iniq. snie. **R**ō hui⁹ p. clusionis qz ex iniqua snia nō oritur obligatio naturalis nec extinguit si prius erat orta. iuxta illud qd le. et no. i. l. iulianus. ff. de p. di. inde. et i. l. ab eo. C. quō et q. iu. di xi in. c. qd ad p. sultatōez. d. re iudi. qd p. cedit etia si nō fuit appellatū dūm nō habuit aliuz p. firmādi sē tētiā. vt dixi i. c. qd ad p. sultatōez. ius aut positiui p. pellit ad obseruatōez talis snie p. decēniū qz p. sumit iusta. vt i. c. cū inf. de re iudi. cū si. f. in foro aie stat veritati. vñ nō ē iusta cā recedēdi a iure positiuo in foro aie. qz cessat rō sup. qua se fundat lex positiua. **S**cdā p. clusio obtinēs iniustā sniam tenet i foro aie restituere q. quid inde fuerit p. secur⁹. hec p. clusio p. bat qz retinet alienū. naz vt dixi snia iniusta si tollit nec inducit obligatōez nālē. et lex mādauit vt snia mādaret executioni qz p. sūp. p. iusticia snie qz cū in foro aie p. stat de p. rio tenet ad restitutionē qz peccatū nō dimittit nisi ablatū restituatur. vt in. c. cum tu. de vsur. et i regula peccatū. de re. iu. li. vj.

Tertia conclusio si in foro contentioso paretur confessione illius qui obtineret sententiam de illius iniusticia cassaret illa sententia in foro iudiciali. **N**ota singulariter hanc conclusionem. ratio est quod ut patet in iniusta sustinetur ex sola presumptione iusticie. si per presumptionem iuris et de iure admittitur probatio in contrarium per confessionem illius cuius utilitas ius induxit illam presumptionem ut non in auct. si etiam necesse. C. de dona. a. nup. qd. e. no. et ad hoc dictum scias allegare dictum. Inno. hic et vide qd. dixi in. c. is qui fidem. de spon. **Q**uarta conclusio succubus iniuste non debet etiam in foro aie sponte parere sententia quod induceret victorem ad peccandum supple nisi habebat animum donandi quod tunc ille non peccaret recipiendo. sic intellige dictum host. hic sed ad mandatum iudicis non peccat parendo iniuste sententia quod iudicium reddit in iniuriam. ut in. l. inter stipulantes. §. si Stichus. ff. de ver. obli. z. c. intellexim. de iudi. **S**eptima questio est an tutus prescriptione teneatur sibi facere conscientiam in foro aie. **A**go hanc. q. plene tengeri in. c. vigilanti. de prescrip. et dic ut ibi. si ut ibi non desint dicta doc. hic scias quod Inno. in effectu voluit distinguere inter prescribentem bona fide et mala fide. ut primo casu non teneatur ad restitutionem secundo sic. et hanc opi. tenuit Jo. an. in regula possessor. de reg. iur. li. vi. ubi plene persequitur. et multi teneantur et est contra opi. canonistarum. si do. **A**n. voluit magis rigore percedere propter opi. quorundam theologorum que est in primum. scilicet ut supponente scientia rei aliena teneatur ad restitutionem in foro aie licet superveneret post completam prescriptionem. distinguit enim ipse sic. quod aut quis prescribit per ignorantem et teneatur ad restitutionem quod posito quod lex de prescriptione loquens sit fundata super aliqua equitate non tamen est tanta equitas ex parte eius contra quem prescribitur ex quo est ignorantia. si autem prescriptio fuit completa per scientem dum tamen persona sit diligens et sagax tunc subdistinguit. aut enim habuit illam rem ex titulo lucrativo et teneatur ad restitutionem quod licet ex parte illius contra quem prescribitur de negligentia non tamen subest tanta equitas ex parte prescribentis quanta subest ex parte illius per quem prescribitur. aut habuit illam rem ex titulo oneroso. puta exempto et tunc dicit quod non teneatur ad restitutionem quod non debet incurrere damnum propter alterius negligentiam. si enim restitueret non haberet regressum de evictione per illum a quo habuit eam. sentit tamen quod si is per quem prescriptum vellet solvere pretium et meliorationem rei quod tunc teneatur in foro aie ad restitutionem. **Q**uare autem in casibus predictis non teneatur ad restitutionem in foro iudiciali tamen in foro aie. sic secundum suam opi. respondet quod forum iudiciale prescriptionem induxit ut litium sit finis et ut magis timeatur ipsum forum si in foro penitentiali attenditur solum equitas. **A**dverte hec potuissent dici aduersus ius civile si non aduersus ius canonicum. nam etiam quatenus est forum iudiciale non inducit aliquid scienter cum periculo aie alicuius imo dicit quod omni constitutioni est derogandum quod sine peccato servari non potest. ut in. d. c. si. de prescrip. facit ratio. c. ap. pathe de simo. dum ibi allegat illud euangelicum. **Q**uam commutatio dabit homini per aia sua. Item quid predest homini si universum mundum lucretur anime vero sue detrimentum patiarur. quasi dicat nihil. unde nullus ius canonicum fundando se super veritate inducit ali-

quid cum peccato. cum ergo ius canonicum in omnibus membris formatis per do. An. inducat et approbet prescriptiones et vult quod possit prescribens se ex sua prescriptione defendere. ergo non est dicendum quod peccat prescribens si non restituit supponente scientia. si autem non peccat non obligatur ad restitutionem quod autem prescriptione possit se defendere prescribens etiam contra ignorantem probatur. ut in. c. ij. de prescrip. li. vi. ubi patet quod etiam per ecclesias potest se defendere quod prescribens titulo lucrativo hoc idem possit etiam per ecclesiam. probatur in. c. apostolice. de dona. tene ergo indistincte quod non teneatur ad restitutionem quod tutus est iuris dispositione quod potuit ex causa rem unius dare alteri. ut in. l. item si liberatus. ff. de rei ven. et in. l. an. nochensum. ff. de priui. credi. et no. in. c. q. in ecclesiis. de costi. et in. l. si. C. si contra ius vel vii. pu.

Sexta questio an tutus in foro iudiciali exceptio ne odiosa veluti macedoniani teneatur restituere pecuniam sibi creditam non obstante exceptione sibi concessa per ius positum. Inno. concludit eum non teneri mouetur duabus rationibus. **P**rima quod illud ius emanauit non solum in odium creditoris sed etiam propter bonum publicum ut inde euitetur mors senectutis mortis parentum. ff. ad macedo. l. i. **S**ecunda ratio est melior secundum eum quod nihil apud filios. cuius domini non habet. nec pecunie sibi numerate datum in eum transmittit. aduersus vero actionem contra eum competentem huius legitimam exceptionem sibi datam ab illo qui creditori actionem dedit et id per tale exceptionem tutus est secundum eum. prima tamen ratio est verior secundum host. hoc dictum suum videtur temperare Inno. prope si. glo. sue. sentit enim hoc debere procedere nisi causa propter quam lex fuit mora cessaret in illo casu puta quod creditor mutuauit filio. propter charitatem parentum quod vidit filium in aliquo periculo propter quod indigebat pecunia. tunc enim teneatur in foro aie restituere. do. An. dicit professor debere examinare tam mutuantem quam filium. et si constat quod mutuauit pecuniam ob necesse patris tunc quod quilibet est in turpitudine putat idem dicendum quod. si dixi secundum eum in meretrice. quasi sentiat quod non teneatur restituere creditori si pauper ex quo turpiter adquisiuit si autem constat quod ex charitate tunc tenet cum Inno. ut teneatur ad restitutionem. in dubio autem dicit quod lex posita presumit quod mutuauit in necesse patris. sed lex conscientie presumit quod propter charitatem. ergo in dubio maior est lex conscientie. scilicet ut restituat quod in restitutione nullum versat periculum aie si in primo potest subesse periculum quod forte mutuauit ex charitate. **E**go dico quod ex mutuo secundo filio. omnis obligatio naturalis et civilis beneficio iuris propter regulam exceptionis. ut in. l. si. ff. ad mace. no. **P**ar. i. d. efua. ad repmendam. l. d. denunciarum. **S**i autem exceptio non competat et quasi sic. potest dari regula iudicio meo in vitro quod foro ubique creditor non fuit in culpa mutuo. tunc exceptio macedoniani si competit in foro iudiciali. et persequens fortius non competit in iudicio aie. **S**i autem creditor fuit in culpa tunc exceptio competit et suum effectum operatur in vitro quod foro. prima pars huius regule probatur in. l. iij. ff. ad mace. ubi dicitur quod si quis credit aliquem patrem. non vana simplicitate deceptus nec iuris ignorantia. si quod publice paterfamilias reputabatur. et ita habebatur i

contrahendo et cessat senatusconsultum. ad idem bonum. *in. macedoniani. C. e. vbi dicitur qd cessat auctori-
tas senatusconsulti quoniam quis mutuauit pecuni-
as filio suo. ad necessarios sumptus quos patris pie-
tas verisimiliter non recusauit. et nota illud tex. Et ratio
illorum iurium non est alia nisi quod si reperit creditor in ali-
qua culpa propter quam fuit inducta illa exceptio. idem
ergo in alijs casibus in quibus est culpa creditoris.
et vide de mente Bar. in. d. extrauag. ad repmē-
dam. ¶ Secunda pars regule probatur ratione. nam licet
ex tali mutuo oriat obligatio naturalis et civilis tamen
potuit lex ex causa iusta et honesta illius obligatio-
nis efficaciam tollere. et in effectu priuare creditorem
debito suo sicut facit in usurpatione et si. ad hoc quod
non. in. d. c. que in ecclesijs. et hoc apte videtur de men-
te Bar. in. d. extrauag. vbi dicitur qd denuntiatio euan-
gelica non habet locum in filiis. ratione obligationis na-
turalis quod efficacia illi est elisa propter auctoritatem legis
ex iusta et honesta causa disponentis. et sic apte sentit quod
non tenetur restituere etiam pauperibus. nam si peccaret in
recipiendo pecunias haberet etiam locum denuntiatio
euangelica. vt in. c. nouit. de iudi. et vide per canonis-
tas in. c. si. de soli. et per hac partem facit quod dixi in secunda
regula superius alle. et idem dicitur vbi dicitur naturalis est
elisa a iure positio ex iusta et honesta causa maxime fun-
data super aliqua equitate naturali. ¶ Ex quo infero
quod mulier que iniurat velleiano in foro iudiciali non
tenetur ad soluendum in foro penali nec potest ecclesie de-
nunciari. quod etiam Bar. firmavit in loco pallo. sic enim
is qui prescripsit tutus est in foro aie ex dispositione
legis. ita et iste filius. et hoc satis voluit Inno. hic.
Ad vnum tamen aduerte. nam cum hodie saltem inter christi-
anos non solcat sequi parentum mors ex mutuo facto
filio suo. videtur quod debeat cessare senatusconsultum quod
cessante causa debet cessare constitutio. xvi. q. j. genera-
liter. et sic in vtroque foro debeat obligari ad restitu-
tionem. quod satis videtur de mente Inno. in vltima sua
quodone vbi dicam. ¶ Tertia questio est in eo cui res ad-
uocari potest petita restitutione in integritate iure spali
vel generali an antequam imploretur teneatur in foro
aie illam rem restituere. ¶ So. Inno. quod ex contractu te-
nuit mero iure non tenetur ad restitutionem nisi is qui
potest petere restitorem lesum est malicia contrahentis. et
non. hoc vltimum secus dicitur quod si res ecclesie fuit
vendita sine solennitate debita et res minor sine de-
creto. tunc enim tenetur illam rem restituere quod non habet iustum
titulum et bonam fidem. nam hic titulus per non titulo habende-
mus est. ¶ Do. An. quod ad primam partem quod si res tenetur sed
competit restitutio an solus teneatur restituere in foro aie
in qua fuit deceptus venditor dicitur quod si venditor veri-
fieri sciebat vix precium rei quod erat persona sagax tunc vide-
tur illud modicum quod valebat ultra habere per dereli-
cto. et ideo non tenetur emptor sibi facere conscientiam. et idem
dicendum in persona emptoris si fuisset eodem modo in pre-
cio lesum. Si autem vendens est persona ignara tunc te-
netur emptor sibi facere conscientiam eo quod plus valebat
Idem dicitur si platus vendidit vel alii procurans facta
alterius. nam licet sciat vix precium tamen non debuit vende-
re per minorem precium. ar. in. c. ij. de dona. ¶ Aduerte*

primam partem sue distinctionis puto verissimam etiam
in magna quantitate quod videtur tunc venditor donare et
quo sciens verum valorem vendidit per valde minorem. vt
non. doc. in. l. ij. C. de rescin. ven. et in. c. cum dilecti.
de emp. et ven. facit regula scienti et consentienti. de
re. iu. l. vj. et regula cuius per errorem. ff. de re. iur.
¶ Quo ad secundam partem dicitur quod si emptor decipit vendito-
rem dolo in pretio quantumque modico tenetur in vtroque
foro. vt. l. iulianus. §. venditor. ff. de ac. em. no. gl.
in. l. in cause. ff. de mino. et in. c. cum dilecti. de emp. et
ven. Si autem dolus non dedit causam contractui nec inci-
dit in praeiudicium et tunc aut emptor sciebat rem plus va-
lere et venditor ignorabat et dicitur quod in foro aie tenetur
restituere quod plus valebat quod egit in iusticiam natura-
lem decipiendo saltem proximum in pretio. facit. xiiij.
q. iij. quicunque. et melius in. c. j. de em. et ven. et sen-
tit So. cal. in. c. nauiganti. de vsu. Et quod dicitur licitum
est contrahentibus se decipere versus ad dimidiam iusticiam
precij. vt in. d. l. in cause. dicitur Inno. in. c. in ciuitate
de vsu. quod illud procedit iure fori non iure poli. i. quod
ad deum non procedit. sed ius positum non ius per modica
lesione dare actionem in odium hominum. et quod homines om-
ni die super hoc litigant. et per hoc vide bonum. glo. x. q. ij.
hoc ius potestatem. in. x. et plus. quod dicit ecclesiam non de-
bere recipere precium ultra verum valorem rei oblatum
quod non. Si autem vterque fuit ignorans et emptor et
vendedor sed re ipsa interuenit deceptio in pretio potest
dubitari an finis superueniente teneatur restituere id in
quo alius fuit deceptus. et credo quod sic si a principio
emisset pro vero valore si illud scivisset. secus puto
si non emisset pro illo pretio sed tamen restituere rem ex
quod vult alter restituere illud pretium ex quo non vult
supplere iustum pretium. ar. bo. in. l. in fundo. ff. de
rei ven. et in. l. si quis cum aliter. ff. de verbo. ob. vbi
parificatur deceptio re ipsa et ex proposito. ¶ Quo ad
secundam partem quodone Inno. quod si res fuit nullus ex de-
fectu solennitatis. do. An. dicit se credere quod hoc li-
te teneatur in foro conscie quod quantum ad metas iuris na-
turalis ibi est verus titulus quod si deficient solenni-
tates positue. ideo in foro aie tenetur cum bona conscientia
ex quo non subest deceptio et affuit legitima causa aliena-
di. et nota bene hoc dictum quod sepe occurrit in practi-
ca. et adduco ad huius dicti confirmationem notabile
dictum Inno. in. c. q. sicut. de elec. vbi dicitur quod si ele-
ctio tenuit de iure naturali. ratione consensus eligen-
tium licet sit nulla propter solennitates iuris positum
non seruatas non tenetur electus in foro conscie renun-
ciare quod habuit fundamentum naturale. ius enim posi-
tium adinuenit solennitates propter periculum ecclesiarum
et deceptiones euitandas sed cum omnia cessant in
casu occurrenti non est in foro conscientie de illarum
defectu curandum. quod singulariter non. quia facit ad
multa. ¶ Decima questio est in eo quod imoderate alii
quid ultra debitum extorsit vel aliquid accipit ab alio
seu lucratur in aliqua negotiatione illicita an tene-
atur ad restitutionem in foro aie. So. ex dictis Inno.
propter ex hac. q. colli tres conclusiones. ¶ Prima conclu-
sio sit ista. vbi dicitur lucrum quis aliquid ultra debitum
ex licito exercitio ita quod non habet iurisdictionem puniendi.
puta quod est aduocatus vel medicus vel cursor vel exer-

cens licitā negociationē nō tenet restituere q̄cquid
vltra debitū fuerit lucratus. ex q̄ sine dolo malo illō
habuit. alle. c. nō sane. p̄alleg. xiiij. q. v. nisi forte in
medico aliqd sp̄ale dicas. v̄l nisi tñ eēt imoderate
exactū q̄ iudex ex offō suo ad illud f̄stituēdū d̄z ex
igētē cogē. tñc enī i foro p̄niali p̄cipiet ei vt restitu-
at. dicit tñ q̄ in casu in q̄ nō artat ad restitutionem
prudēt facit si oīa in elemosynā largit. alle. xiiij. q.
v. qui habetis. z. c. nō sane. dicit tñ q̄ nō damnet
illos si talia lucra hereditibus relinquerēt. z. nō. hoc
dictū singularit̄ maxime p̄ intellectu illi. c. nō sane
nā expresse sentit qd̄. s̄. dixi in meretrice vt illud. c.
loquar cōsultue in illa pte erogatiōis fiende i pau-
peres. **S**ecūda cōclusio ē q̄ si habēs officiū cum
iurisdictione ita q̄ si rōne iurisdictionis potuisset exp̄-
mere aliquid z aliqd vltra debitū fuit exact? tenet
ad restitutionē in debiti exactor. p. d. c. nō sane. in
p̄n. z. j. q. vij. sancim? z. c. qd̄ me. cau. l. penul. z. si.
Tertia cōclusio exercēs illicitas negociatiōes v̄l
als iniuste acq̄rens aliqd q̄rē sine calūnia alicui fa-
cta tenet in foro aīe qd̄cquid fuerit lucratus i paupes
vel in alios pios vsus erogare. ar. xviij. q. iij. si q̄s
cōtumax. z. in. c. magne. z. in. c. qd̄ sup̄ his. de voto.
facit. c. cū tu. in si. de vsu. **D**o. An. quo ad primā cō-
clusionē putat dicendū q̄ si conscia repulsa vel re-
morder in eo qd̄ imoderate exactū ē tñc sequenda
est cōscia. vt in. c. lras. de resti. spo. z illud ē restituē-
dum aut paupib? erogandū. si aut nō facit sibi de
hoc p̄scia z tñc dicit q̄ de hoc tenet sibi facere cōsci-
entia cū hactū moderatiōe. Si enī dāns vltra debi-
tum erat p̄sona sagax z discreta ita q̄ verisimilit̄ scie-
bat q̄ donabat vltra debitū tunc videt ex sua libe-
ralitate donasse z tunc recipiens nō tenet sibi face-
re p̄sciam nec tenet ad restitutionē nisi velit. Si ve-
ro donauit nesciens ita q̄ nō ex p̄posito v̄l erat iu-
uenis parū sagax aut p̄dignus seu donauit exactus
z tunc tenet recipiens sibi facere cōscia de eo qd̄
recepit vltra debitū ita q̄ tenet in foro aīe ad resti-
tutionē. **A**tende q̄ hoc dictū dō. An. differt a dictū
Inno. respectu parue quantitatis. nā vbi imodera-
te aliquid fuisset exactū voluit Inno. q̄ fieret resti-
tutio in vtroq̄ foro. placet mihi plus opi. dō. Anē.
nā ex q̄ scient aliquid habuit vltra debitū venit p̄ eq̄-
tatē z iusticiā naturalē merito tenet ad restitutionē
ar. xxiij. q. j. nō auferam? z in. d. c. j. de em. z ven.
z videt de mēte **K**al. in. c. nauiganti. de vsu. vbi cō-
cludit neminē debere ex p̄posito aliqd plus v̄l mī-
nus debito emere alia pte iḡrante. z pōdera dictū
Inno. in eo q̄ dubitauit an in medico cēt aliqd spe-
ciale z nihil allegauit **E**go dico q̄ in ar. opti. fac. l.
si medic? de va. z exor. cog. vbi d̄z q̄ daf officiū iu-
did ad rescindēdā v̄ditiōnē medico factā p̄ ifirmū
durante infirmitate q̄ videt hoc fecisse p̄pter sani-
tatē recuperandā z timorē vite pdende z sic videt
q̄ si daf aliqd medico vltra debitū illud nō videtur
datū ex mera liberalitate p̄ poti? p̄pter volūtatē
cuadendi. z sic videt posse repen in vtroq̄ foro. et
nō. bñ illā. l. sic inductā cū dicto Inno. hic **U**nde
rima qd̄ ē de eo qd̄ q̄s lucratus in ludo an subiaceat
cōstitutioni saltē in foro aīe. Inno. c. dic q̄ si iste fuit

tractus ad ludū nō tenet restituere q̄ nō videt dō
lo fecisse. si xō aliū traxit restituere tenet quasi dō-
lo fecerit. si aut aliquid amisit pōt repeterē vel forte
melior erit cōditio possidentis. arg. ff. de condi. ob-
tur. ca. l. vbi aut. z videt p̄ illā. l. intelligere istud mē-
brum q̄ vterq̄ fuit in turpitudine. dicit tñ **I**nn. q̄
si recreationis cā modicūz ludit z lucratus restituere
nō tenet. ar. ff. de alea. p̄ totū. z. xiiij. q. v. nō sane.
z. ff. si quadrupē. pan. fe. di. l. j. Jo. an. remittit de
hac materia ad nō. in sūma. de excels. pla. s. vnico.
sub. s. clericus vero. z p̄ **I**ray. in si. scde p̄is. z p̄ bea-
tum **T**ho. scda scde. q. xxiij. arti. vij. z in. c. derici. el
grande. de vi. z ho. cle. **D**o. An. putat idistincte re-
iecta illa distinctione Inno. an fiat recreationis cā
vel nō vel modicū sit lucrū vel imoderatū an sit at-
tractus vel attrahit tenendū q̄ lucrū subiaceat re-
stitutioni sicut. s̄. dixi post eū in meretrice z mathe-
matico q̄ nec recreatio nec immodicitas aut attra-
ctio excusat quē a peccato z iō in foro p̄scientie tene-
tur lucrū fm eū restituere. **E**go de ista qōne remit-
to te ad ea que plene dixi in. d. c. derici. de vi. z ho.
cle. z vide glo. in. c. eps. xxxv. di. z p̄ **B**al. super ru-
brica de cōdi. ob tur. cau. vbi iter cetera ponit tres
casus in quibus indubitan? pōt lucrū repen. Pri-
mus si ille ludus erat phibitus p̄ legē cōem seu mu-
nicipalē. **S**ecūdus si fuit lucratus ei qui nō habebat
plenā administrationē pecunie vt filiofa. seruo vel
monacho. **T**ertius si fuit lucratus cū falsis taxillis
nā hoc casu pōt ille puniri de furto vel saltem extra
ordinē coerceri. ar. l. falsus. ff. de fur. qd̄ nō. z vide
plenissime de omī ludo vbi te remisi. z tene menti
opi. dō. An. q̄ sanz ē tura i foro aīe. **D**uodecima qd̄
est in hypocrita qui multa bona acquisiuit sub no-
mine boni xpiani an teneatur illa restituere. z con-
cludit q̄ sic. q̄ p̄ fraudē acquisiuit. xiiij. q. v. c. si. dic
tñ sub dubio forte q̄ hoc d̄z restituere deo i elemo-
synā. z nō illi qui dedit q̄ ille cōsecr? est a deo mer-
cedē suā ex quo dedit cōtēplationē dei. ar. cor. que
nō. in. c. ex transmissa. de deci. z nō. h̄ dictū. z d̄ ma-
teria vide in sūma de pe. s. fi. z puto q̄ etiaz in foro
iudiciali p̄st̄ hec bona ab eo extorqueri q̄ nō sunt
sua s̄ ecclie vniuersalis sicut cetera bona ecclastica
ar. xij. q. j. videtēs. z. c. requisisti. de testa. adduco
optimū s̄c. sic enī datū filiofa. p̄tēplatiōe p̄is v̄l da-
tū ipi p̄i z acq̄rit p̄i ex q̄ p̄fuit cā prima z imedi-
ata ipi? donatiōis. vt lē. z nō. maxie p̄ **D**ar. in. l. s̄ si
plures. s̄. in arrogato. ff. de vul. z pupi. z idē in dō-
nis facti spōse vt ibidē nō. p̄ **B**ari. ita donatus ei q̄
videbat q̄ si sanc? s̄b noīe boni xpiani v̄l donatum
deo q̄ fuit cā p̄ia z imediata illi? donatiōis qd̄ bñ
nō. **T**ertiadecima qd̄ z vltima Inno. ē qd̄ si impa-
tor vel ali? princeps faciat sine cā p̄stitutionē p̄ ius
nāle. puta q̄ dñia rex trāsserāt de vno in aliū sine
cā. z qd̄ si p̄stitutio fuit a p̄ncipio iusta ex cā illa tñ
cā cessat nūc in casu de q̄ agit an tal? p̄stitutio sit suā
da. **A**t dicit Inno. q̄ i primo casu q̄ nulla suberat
iusta cā statuendi p̄ ius naturale siue diuinūz talis
cōstitutio nō est seruanda in foro aīe z etiaz in foro
iudiciali. p̄ ea que nō. in. c. que in eccliarū. de cōsti.
z idē voluit **D**ar. in. l. oēs populi. ff. de iusti. z tur.

et l. si. C. si contra ius vel uti. pub. In alio vero casu
cū a principio fuit iusta cā statuendi in casu occurrē
ti cessat illa cā dicit q̄ cōstitutio est in vtroq; casu re
stringenda ad casum in quo emanauit. exemplum
cōstitutio q̄ dat exceptionē macedoniani emanauit
ex iusta cā et rōnabili vt. s. dixi. si tñ certū esset q̄ illa
cā ob quā emanauit nō subesset. puta q̄ ob necessi
tate fuisset pecunia numerata d̄z cessare exceptio et
peccaret fm̄ eum qui defenderet se illa exceptione
et nota singulariter hoc dicit q̄ vt. s. dixi hodie cō
muniter mutua filiosa. ob necessitate et iustā causā
nō aut̄ prop̄ nec parentū. nec vidi nec audiui q̄
tēporibus nostris secuta sit mors patris ex tali mu
tuo. vñ videt q̄ saltey in foro penitentiali cessare d̄z
hodie illa exceptio et sic posset denūciari filiūssa. ra
tione peccati in foro ecclesiastico. et sic puto limitādū
Barf. qui aliud sentit in. d. extraua. ad reprimēda
in. d. denūciationē. q̄b tene menti. refert tñ Anno.
aliquos dicere q̄ ex q̄ cōstitutio emanauit ex iusta
cā cōtra ius naturale licet postea eueniat casus in q̄
ip̄a cā cessat nisi sit casus qui a iure excipiat̄ nihilo
minus ē cōstitutio obseruanda. generaliter. ar. s.
de cōsti. c. j. et c. si. nec enī est expediens nec possibi
le oēs pticulas cōprehendere sigillatim vt in. l. non
p̄nt. ff. de le. et ita simpliciter trāsit hic Anno. do. An.
cōcordando primū dictū cū secūdo dicit se putare
q̄ si lex statuat aliqua ex cā legitima. et indistincte lo
quat̄ et in oibus casibus p̄sumit cām p̄cedit h̄ vltia
opī. si autē nō p̄sumit cām in oibus casib; vel saltey
de defectu cause pōt cōstare p̄ modū pbandi a lege
nō reprobātū tūc p̄cedit primū dictū. Ego latius et
clarius cōcludo sic. q̄ aut lex siue statūtūz p̄sumit
cām et sup̄ ea inducit p̄sumptionē iuris et de iure et
nō admittit̄ probatio sup̄ defectu cāe per. c. is qui
fidem. de spon. nisi ius induceret illaz p̄sumptio
nē in fauorē alicui; tūc enī admittet̄ p̄batio in con
trarium p̄ cōfessionē illius. vt. s. dixi post Anno. et
no. in. d. aut. s. iā necesse. C. de dona. ante nup. sed
in foro aīe nō ēēt illa cōstitutio seruanda si constar
de defectu cause. vt notauit in. d. c. is qui fidem. et di
xi in. c. j. de cōsti. et facit q̄b. j. dicā. in eo qui nō cōfe
cit inuentariū. aut lex seu canon non inducit p̄sum
ptionē iuris et de iure sed simpliciter statuit et tūc si cā
est expressa in lege et pōt probari cām istam nō exti
tisse in casu occurrenti et nō debet seruari cōstitutio
nec in foro aīe nec iudiciali q̄ ratio legis ē lex et nō
ecōtra. vñ vbi cessat rō cessat lex. vt in. l. nō dubiūz.
C. de legi. et in regula si. de re. iu. li. vj. et in. l. cū paf.
-s. dulcissimis. ff. de le. ij. vbi p̄bat q̄ dictū generale
restringit̄ ad rōnem dispositionis etiā cōtra verba
legis. ad idē. l. ex facto. p̄mo r̄iso. ff. de vul. et pup.
vbi p̄batur hoc idem p̄cedere in priuilegijs. et xvj
q. j. generaliter. iuncta glo. facit. c. suggestū. de ap.
in si. et q̄b no. Bar. in. l. itē quero. s. q̄ impleto. ff. lo
ca. Aut rō legis nō est exp̄ssa et tunc si pōt naturalit̄
et indubitanter vñca p̄sumi et nulla alia debet lex seu
illa dispositio restringi ad limites illi; rōnis. vt no.
dicit Ly. in. d. l. nō dubiū. C. de legi. et Bal. in. l. ma
ximū vitū. C. de liber. p̄te. alle. in hoc bo. rex. in. d.
l. ex facto. an p̄n. q̄b p̄cedit etiā in dispositiōe pena
li. vt voluerūt p̄dicti doc. in locis p̄alle. et optime fa

cit. l. ij. s. quid si curator in. d. q̄d ergo. ff. ad testu.
do. An. posuit hic aliquas q̄ōnes alibi tactas per
doct. Querit enī q̄d si lex vel statūtūz phibet aliqd
alienari et si fuerit alienatū disponit q̄ debeat confi
scari an res taliter cōfiscate p̄nt cū bona cōscia emi
a fisco. hanc. q. ponit Jo. an. in. c. si. de imu. eccle. li.
vj. dic vt ibi. q̄ do. An. nihil hic addit. **Alia que**
stio quid si heres nō cōfecit inuentariū an teneatur
creditoribus hereditarijs vltra vires hereditarias
in foro cōscientie. nā in foro iudiciali tenet vt i. l. si.
C. de iure veli. Jo. an. cōcludit q̄ nō. et cū sequitur
do. An. hic. q̄ lex ē fundata sup̄ p̄sumptione q̄ he
res fundauit bona ex q̄ nō p̄fecit inuentariū. vnde
ex quo p̄stat in foro cōscientie de p̄rio nō h̄z locū di
sp̄sitiō. et hoc dixi tibi. s. p̄ri. p̄cedere in oīni lege
fundata sup̄ p̄sumptione l̄z lex inducat p̄sumpti
onē iuris et de iure vt nō sit seruanda i foro aīe. ex
q̄ cōstat de defectu cause p̄sumpte. **Alia rō fm̄ do.**
An. est q̄ illa lex est penalis inquātū tenet solvere
vltra vires hereditarias sed in foro cōscie quis nō
ariatur ad soluendū penā. adducit glo. in. c. frater
nitas. xij. q. ij. tu vide an hoc sit indistincte verū vt
pena legis nō arret in foro cōscie. q̄b latius dixi in
c. j. de cōsti. et p̄ Anno. in. c. sicut dignū. d̄ homi. vbi
Anno. no. tractat an i foro aīe teneat quis ad emē
daz dāni q̄b intulit. p̄mo an x̄o sufficiat penitere
q̄ cā breuitatis omitto h̄ sed vide ibi. **Ultimo hic**
querit an heres teneat in foro aīe solvere legata i
minus solēni testamēto relicta. nam in foro iudicia
li nō tenet. de q̄ dicēdū vt in. l. si veritas. et in. l. si. C.
de fideicō. do. An. dicit se cōsuluisse in facto i q̄ tñ
vñ testis fuerat adhibet q̄ in foro p̄scie teneat he
res solvere legata. nec ob. si dicat q̄ videt testator
noluisse testm̄ valere ex q̄ nō adhibuit solēnitatem
debitā q̄ fm̄ eū testator sciebat testm̄ valere fm̄ me
tas fori naturalis. **Itē cū ad minus sum; dubij de**
volūtate testatoris d̄z fuari id q̄b tūc ē. s. vt legata
soluant q̄ in solutōe nullū subest piculū sec; in nō
solutōe. et ita simplr̄ trāsit. **Hec q̄b dependet ab il**
la difficili q̄ōne an ex testō min; solēni oriā obligā
tio naturalis. nā si nō oriā vt vltimō. et aliq̄ volu
erūt certe si tenet q̄b i foro p̄scie cū cessaret ius possi
tiuū et eq̄tas natural. vt. s. dixi. **Alij tñ voluerūt q̄**
nascit̄ obligatio natural; si indistincte p̄ certis casib;. et d̄
hac. q. aliqd p̄ canonistas i. c. si. d̄ solu. et plenissime
p̄ legistas in. l. cū q̄b. C. d̄ iur. et fac. i. g. et marie per
Bal. i. iij. col. vbi videre poter̄ ad saturitatē. mihi
tñ ex toto dēa sua si placet p̄cluderē māz sic q̄ aut
defūct; si egit solēnit̄ relinq̄re s̄ totū posuit fidei he
redis et tūc tenet heres ciuilit̄ et naturalit̄ et sic i vtro
q; foro ē casus nō. fm̄ vñā lec. quā seq̄t ibi Bar. i. l.
si. C. de fideicō. **Aur si reliq̄t fidei hēdis sed simplr̄**
relicta fecit sine solēnitare debita et puto indistincte
q̄ si heredi inotescit tenet in foro aīe. **Itē q̄ me mō**
uet q̄ iste solēnitates iuris ciuilis fuerūt inducere
ad falsitates euitādas et d̄ rigore. si q̄ p̄stat i foro aīe
q̄ nulla falsitas interuenit d̄z cessare dispositio iu
ris posituū et seruari eq̄tas et obligatio naturalis
q̄ oriā ex dispositiōe defuncti. l. cū apli. s. is natura
d̄z. ff. de re. iu. et optime facit dictū Anno. i. sili i. d. c.
q̄b sicut. de ele. inducēdo vt. s. induxi. et l. ex testō.

L

Ecclēsie. *Ecclia non consecrata in q̄ di-
uina officia celebrant̄ gau-
det immunitate. h. d. primo ponit dictūz. se-
cūdo ratio dicti ibi. qz. ¶ Mo. primo q̄ appellatōe
ecclie venit ecclia que nōdū est cōsecrata. idem pba-
tur in. c. si. de pse. eccl. v. l. alta. s̄ dic h̄ pcedere largo
sumptio vocabulo. stricte aut̄ z pprie vocat̄ basilica
ante cōsecrationē. post cōsecrationē x̄o assumit nō-
mē ecclie. z vide bo tex. iuncta glo. in. c. j. de reli. do-
mi. z q̄ nō. sup rubrica de cōse. eccl. vel alta. dixi ti-
bi vbi vide significatiōē istorū nominū. ¶ Mo. se-
cūdo q̄ in ecclia nōdū cōsecrata celebrari p̄sit diui-
na mysteria. q̄ intelligendo de licētia z pmissiōe
ep̄i. aliter enī nō licet sacerdon celebrare in locis nō
dū cōsecratis. vt in. c. nullus presbr. z in. c. vnicuiqz
z in. c. clericos. de pse. di. j. ¶ Mo. tertio ar. bonūz
q̄ p̄uilegiū ecclie simplr collatū extendit̄ ad basili-
cam. i. eccliam nōdū cōsecratā. facit p̄ z c. si. z q̄
ibi nō. s̄. de cōse. eccl. vel. alta. ad idē facit. l. pe. ff. d̄
mili. testa. vbi habet̄ q̄ de primo militandūz gau-
det p̄uilegio militū iō cū hec basilica sit irreuoca-
biliter obsequijs diuinis dedicata z de primo con-
secranda gaudere d̄z p̄uilegio eccliarū cōsecratāz.*
¶ *Ultimo nota rōnem huius tex. ibi qz obsequijs
diuinis dedicata. zc. quare ecclia nōdū consecrata
gaudet p̄uilegio immunitatis. fundat enī tex. se su-
per ea rōne qz obsequijs diuinis ē dedicata. z sic vi-
det̄ q̄ sufficit sola deputatio alio nōdū accedēte. h̄
faciūt ad multas q̄ōnes. ¶ Primo an basilica v̄ ec-
clesia nōdū cōsecrata gaudeat p̄uilegio immunitatis.
licet diuina ministeria ibi nōdum fuerūt celebrata
glo. j. dicit q̄ nō. mouet̄ p̄ istū tex. i. prin. a p̄rio sen-
su z idē tenuit abbas. Hosti. tenuit p̄rium. sufficit
enī fm cū q̄ locus sit dedicatus deo aucte pontifical
primariū lapidē imponētis cū postea nō possit ad
hūanos vsus redire. s̄. de reli. domi. ad h̄ z ad tex.
in eo q̄ dicit celebrant̄ exponit. i. celebrari p̄sit. non
enī ē multū inspicienda celebratio fm cū q̄ dīc̄ pa-
tere in priuato oratorio q̄ gaudet immunitate fm
p̄of. q̄ an sit verū dicā in se. q. fateb̄ tñ Hosti. q̄ cle-
mens quart⁹ q̄ fuit egregi⁹ iurista sentiebat cū opi.
Ber. glosatoris s̄ p̄ sua opi. dicebat Hosti. vltra p̄-
dicta q̄ de palatio ep̄i d̄z. xvij. q. iij. id cōstituiamus.
z. j. dicā. Do. car. exp̄sse sequit̄ istā opi. Hosti. qz cū
mā ista sit fauorabilis nō ē restringenda s̄ laxanda
ar. rēgule odia. de re. iur. li. vi. Alij vero doc. trans-
eunt simpliciter recitādo p̄ opi. Hosti. facit iudicio
meo multū rō lfe quā. s̄. ponderaui. nō enī fundat
se sup celebrationē h̄z de ea fiat mentio in narratiōe
sed super deputatione q̄ est deputata diuinis ob-
sequijs q̄ rō vendicat sibi locum licet nōdū fuerit
ibi celebratū. nā ex quo ep̄s posuit solēniter p̄mu-
lapidem erigendo ibi cruces prout legis z nō. in. c.
nemo. de cōse. di. j. satis locus est deputatus diui-
nis obsequijs. z rō posita in dispositione d̄z restrin-
gere z ampliare dictū ad limites ipsius rationis.*

vt in .l. cum pater. §. dulcissimis. ff. de lega. ij. etiam
cōtra verba. vt in .l. nō dubiū. C. de legi. 7 in regu-
la si. de re. iu. li. vj. **S**epe enī in narratione ponunt
plura qz acciderūt sic in facto sed rō legis est ipa lex
vt in iuribus prime alle. 7 hāc ptez teneo adducēs
vltra p̄dicta. l. omnia priuilegia. C. de epi. 7 cle. vbi
p̄batur q̄ oīa priuilegia concessa eccl̄is extendunt
ad hospitalia. fori? ergo idē dicendum in eccl̄a nō
dum cōsecrata de proximo cōsecranda. ad idē. d.
l. pe. ff. de mili. testa. 7 hanc opi. tenuit Jo. d. lig. p.
Lau. in de. j. de pe. 7 remi. s̄ in hoc standū esset con-
suetudini. vt no. Inno. in hac materia. in. c. inf. s̄.
eo. 7 qz est optima legū interpret. de cōsue. cum di-
lectus. **S**ecūdo querit̄ quid de hospitalibus an
gaudeant hac imūnitate. Hof. dicit q̄ p̄uata orato-
ria que in domib⁹ priuatorū sunt hoc priuilegium
nō habēt. ar. de cōse. di. j. in p̄n. 7 auē. de eccl̄. tit. §.
si quis in sua domo. pro hoc facit qz ista loca possūt
reuocari 7 reduci ad priores vsus prophanos au-
ctoritate dominorū. vt plene no. p̄ Inno. in. c. inter
dilectos. de dona. secus dic̄ **U**in. si auctoritate epi
oratorū fuit cōstructū. qd̄ tacite sentit Hof. 7 facit
qd̄ ip̄e no. in. c. si. de eccl̄. edi. 7 tenuit Lau. i. d. de.
j. qd̄ satis placet per. d. l. omnia. in hoc tamen stan-
dum est cōsuetudini. **T**ertio quero quid si eccl̄e-
sia sit iter dicta an gaudeat imūnitate. Hof. 7 **U**in.
q̄ sic. ar. bur. c. 7. s̄. dictorū facit qd̄ in sili dic̄ d̄ de
rico q̄ licet sit interdict⁹ suspēsus vel excoīcatus re-
tinet nihilominus priuilegiū imūnitatis circa ma-
nuum iniectionē 7 circa forum. lxxj. di. dictum. et
n. c. at si clerici. de iudi. in fi. 7 idem **P**osti. dicens q̄
deus in cuius honorē datur imūnitas nō deliquit
7 peccata debēt tenere suos auctores de his que si.
a ma. pte ca. quesuit. 7 satis eccl̄a affligit in eo q̄ si
bi subtrahitur debitū seruitutis obsequij. vñ non
debet dari afflictis afflictio. de cle. egro. c. j. 7. vñ. q
j. cum p̄cussio. 7 remittit ad sūmā. c. ti. §. inquantus
d̄. sed nūquid h̄ priuilegiū. qd̄ satis placet 7 sequit̄
doc. cōiter. 7 Lau. in. d. de. j. **Q**uarto querit̄ an
palatiū epi gaudeat hac imūnitate. Inno. in. c. iter
s̄. eo. refert quosdam tenere q̄ sic. p. c. id p̄stituim⁹
xviij. q. iij. vbi videt̄ expressū. in prin. q̄ tenuit sim-
pliciter per illum tex. **P**osti. in. d. c. inter. **A**lij vero
intellerunt illū tex. dum domus epi est intra. xl.
passus qui deputat̄ eccl̄ie pro suo atrio 7 circūitu
de quibus in. c. sicut antiquit⁹. xviij. q. iij. nā dom⁹
epi nō debet distare ab eccl̄ia. vt in. c. eps. xli. di.
Hug. vero tenuit tertiam opi. vt procedat text. ille
quādo in domo epi est capella **T**u vero vide glo. i
d. c. id p̄stituim⁹ que tenet primam opi. simpliciter vt
dom⁹ epi gaudeat dicto p̄nilegio h̄ sit extra dictos
passus seu circūitū eccl̄ie. qd̄ placet cū tex. ille loq̄-
tur indistincte. nā vides in simili q̄ familia epi gau-
det priuilegio fori licet sit secularis. vt in. c. fi. 7 qd̄
ibi no. de offi. archi. **M**ē cū materia ista sit fauorabi-
lis nō d̄z restringi ille tex. in. d. c. id constituimus. s̄
poti⁹ ampliari. vt i regla odia. d̄ re. iu. li. vj. **Q**uin-
to queritur an eccl̄ia gaudeat hac imūnitate.
quatenus cingitur muris 7 nō vltra. **S**o. dic̄ q̄ hāc
imūnitatem habet cū suo cimiterio. vt in. c. si quis

[illegible]

prim. et satis posset dici quod in omnibus grauius delictis
habet locum h. c. nisi propter idem rationes rationis. ad quod
no. glo. in. l. j. C. de codici. inde. nisi propter rationes
hic ponuntur quod sunt generales ad omnia delicta saltem
enormia et h. no. ¶ **¶** Et nunc hic queritur quod si sit extra
cimiterium trahit eum qui stat intra partem matrem
quod manet exterius an talis dicatur offendere ecclesiam in
munitate. ¶ **¶** Et nunc tenet hic quod sic. nam et qui sic traheret
clericum incideret in canonem. ut in. c. nup. de sen.
ex. secus autem secundum Bonifacium. si uolent de loco immunitatis ex-
trahit eum ad mortem vel ad aliam penam corporalem dam-
nat. Ratio quod canon sola violentiam condennat. scilicet. e. inter
sed uolenti non fit violentia nec iniuria. ut in regula sci-
enti. de re. iur. li. vi. ¶ **¶** Item quero quod si in loco im-
munitatis perueniat enormiter existentem extra illum
locum an habeat locum dispositionis huius. c. credo quod sic.
quod delictum principiatum fuit in ecclesia alibi consummatur
ad hoc. c. j. et quod ibi dixi de presum. et facit quod no. Bo.
an. in regula inspicimur. de re. iur. li. vi. in mercu.
¶ **¶** Quid in eo qui existens in ecclesia mandauit delictum
alibi committi vel contra expressis extra ecclesiam manda-
uit delictum in ecclesia committi an gaudeat immunitate
ad ecclesiam secuto delicto confugiens. hec quod depen-
det ab alia ubi quis dicatur delinquere mandator an
in loco ubi mandauit an uero eo ubi delictum fuit con-
secutum. tex. in de. pastoralis. in xbo nec non com-
m. glo. in. x. districtu. de re. iudi. videtur innuere quod
us delictum committere ubi fuit delictum secutum. tu vide
de hac questione plenius per Bar. in. l. si ut proponit. ff.
de fideiussor. et de hac materia latius per eum in. l. non
solum. §. si mandato. ff. de iniur.

¶ The clerici vel monachi secularibus negocijs
se immisceant. ¶ Rubrica.

¶ Continuat̃ hec rubrica ad precedentia hoc ordi
ne fm̃ doc. Supra viſū eſt de his q̃ clericis cōpetū
nūc aūt de phibitis ē videndū. vel cōtinuat̃ ad ti.
prime p̃cedentē ſic. **Quia.** ſ. tractatū eſt de imuni
tate ecclīaz ⁊ clericorū ne forte ob hanc imunitatem
clerici ⁊ monachi ſup̃birēt ⁊ arbitrarēnt ſibi oīa li
cere. merito ſubijciū hec rubrica p̃ quam oſiditur q̃
nō debēt ſe ſm̃ſcere ſecularib⁹ negocijs. ¶ Sed p̃
declaratione rubricę querit̃ quid dicat̃ ſeculare ne
gociū. So. Inno. in. c. j. cuius dicta ſequit̃ Jo. an.
hic ſuper rubrica videt̃ velle q̃ dicat̃ tripliciter ſeu
tribus modis ſumi pōt. p̃mo enī dī ſeculare nego
ciū quilibet actus ſeculariū rerum. exemplū ſumi
pōt ex numeratis. j. c. j. a quib⁹ actib⁹ turpib⁹ abſti
nendū eſt. ſecūdo dicat̃ negociū ſeculare iudiciū de
rebus ſecularibus qđ clericis nō licet niſi inter de
ricos tñ. xj. q. j. ſ. ex his. tertio dī ſeculare negociū
qđ eſt inter ſeculares hoīes. qđ etiā nō licet clericis
niſi de his que p̃tinēt ad iudiciū ecclīe puta de deci
mis. de iurepa. ⁊ ſi. de iudi. quātō. lxxviij. di. p̃ to
tū. ſ. ego allego ad hāc mām gl. ſūme. xxi. q. iij. que
dicit̃ negocia ſecularia dici trib⁹ modis. ſ. aliter pro
ſequit̃ q̃ Inno. vide eā q̃ iudicio meo materiaꝝ ple
ne nō euacuat̃. Ego aūt dicerē q̃ negociū ſeculare
pōt quo ad propoſitū noſtrū ſumi ſtricte ⁊ large.

pōt enī pmo dici secularē negociūz q̄quid puenit
ex carnali concupiscētia nō subiecta freno rationis
et hoc innuit tex. j. c. pxi. in prin. et dicitur tunc negoci
um secularē q̄z p illa oīno viuūt seculariter. i. fm se
culum et mundū seu carnē non autē fm deū et spīri
tum et hoc phibent etiam laicis vt patet ex multis
enumeratis. j. c. proxi. sed p̄cipue clericis. ¶ Scd
potest hoc verbū secularē sumi magis stricte vt cō
prehendat negocium p̄tinens ad rem publicā mū
danā et seculares homines. q̄d licet permittit sūt
laicis tamē clericis interdicit vt negociari. lxxviij.
di. fornicari. et in l. placet. C. d. epī. et de. vbi dicit q̄
nihil cōmune debent habere clerici cum publicis ac
tibus vel ad curam pertinentib⁹ cuius corpori nō
sunt annexi. et per illum tex. probatur q̄ nullū offi
cium potest clericus habere in republica seculari. et
pbat in. c. proximo. et. c. reprehensibile. xxiij. q. viij
nec sunt clerici de vniuersitate seculari vt no. Inn.
in. c. dilecta. de excef. p̄ela. ppe si. debent enim
clerici attendere circa rempublicam spirituales. laici ve
ro circa tempu. temporalē. ar. xij. q. j. duo sūt ge
nera. et. xxiij. q. viij. cōuenior. et in. c. reprehensibile
et. c. solite. de maio. et obe. et. xcvi. di. duo sunt. Itēz
vita clericorum debet versari circa vitā cōtēplatiuā
et actiuā nō autē de rebus mundanis habere curā
nisi quatenus sunt necessaria ad corporalem vitāz.
j. q. iij. si quis obiecerit. laici vero possunt libertus
istis bonis exteriorib⁹ vti nō autē abuti. vt le. et nos.
in. d. c. duo sunt. hinc ap̄ls. Nolite conformari hu
ic seculo. et hoc voluit tex. j. c. proxi. alle. dicitur ap̄l
dicentis. q̄ nemo militans deo implicat se negociis
secularibus. i. temporalibus et mundanis quantū
cumq̄ illa laicis liceant. hinc no. dicit tex. in. l. cōsul
ta diuina. C. de testa. Absurdū nanq̄ est si p̄romi
scuis actibus rerū turbent officia et aliū creditū ali
us subtrahat et p̄cipue clericis quibus opprobri
um est si se peritos velint disceptationum eē foren
sium ostendere. que verba no. et ita intelligi hanc
materiāz merito tex. c. j. enumerans. xliij. negocia
secularia causa exempli dicit illa eē pauca. sunt enī
pauca respectu omnium cū plura sūt negocia q̄ vo
cabula. l. natura enī. ff. de p̄script. verbo.

Ultra sunt Casus Enume-
rat cō aliū mul-
ta secularia negocia a quib⁹ iubet
clericos ⁊ monachos abstinere.

Nota primo ibi pauca. q. xiiij. dicunt pauca. nā hic dicit papa se velle pauca negocia perstringere. ⁊ tamen enumerat. xiiij. de quo remittit Jo. an. ad. c. latores. b. de. excom. mi. Ego dico q. dicuntur. xiiij. pauca sū ī īiectam materiam. quia negocia secularia sunt tanta q. illorum respectu. xiiij. sunt pauca sic eodem respectu. xiiij. milia dicuntur pauca. vt in. c. disciplina. xlv. di. ⁊ alibi dicit glo. q. id qd fit coram papa redditur notorium vt in. c. manifesta. ij. q. j. debet ergo inspicī materia subiecta. **N**ota secūdo q. appetere plus iusto precio est turpe lucrum. Ex quo infertur q. emens rem scienter minus q. valet ignāte venditore turpiter acqrit. ad hoc. c. j. de cūpli. et